مكذا من الاصل

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „למרחב"

היום בדבר
- סכסוך האחיות, הצעה לסדר היום והלילה – עמוס עוז
- לשכת „העבודה" – עליזה ולך
- אסירי המחתרת, למי הם מסוכנים – חגי אשד
- שנה טובה ומלומדת – יעל פישביין
- אין תאודורקיס ואין המנון – יעל אדמוני
- עכשיו, (עמ' 7); ספורט (עמ' 8); כוכבים ולילות (עמ' 9).

מזג האוויר
תחזית מזג האוויר להיום: בהיר וחם. זרימה צפונית מזרחית עד מזרחית חמה ויבשה מעל אזורנו.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 14־27, רמת־הגולן: 15־27, נהריה: 19־30, צפת: 15־24, חיפה: 17־29, טבריה: 19־32, עפולה: 16־32, שומרון: 15־30, תל־אביב: 19־29, נמל תעופה בן־גוריון: 16־31, יריחו: 19־26, עזה: 19־28, באר־שבע: 15־31, אילת: 20־35.

יום שני, ג' בתשרי תשמ"ז, 6 באוקטובר 1986 ● גליון 18930
היום 10 עמודים ● המחיר 75 אג'. באילת 65 אג'.

הסאנדיי טיימס: ישראל מעצמת הגרעין ...
...ברשותה כ־200 פצצות
...שר פצצות בשנה וברשותה פצצה
...ר שש קומות מתחת לפני האדמה

מאת דויד שריבמן, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – ישראל הינה כיום המדינה עם הכוח הגרעיני השישי בגודלו בעולם. ברשותה בין 100 ל־200 פצצות גרעיניות שיוצרו ב־20 השנים האחרונות. ממצאים אלה עולים מתחקיר מיוחד של ה„סאנדיי טיימס" על סמך מידע וצילומים שנמסרו לו על־ידי מרדכי ואנונו, שהועסק בעבר בכור בדימונה.

התחקיר של ה„סאנדיי טיימס" התפרסם אתמול בכותרת ראשית של העיתון, והתפרס על־פני שלושה עמודים שלמים. לתחקיר צורפו [illegible] לייצור פצצות האטום.

העיתון גם מביא תרשים מפורט של אחד מאגפי הכור בדימונה, הנקרא לטענתו „מכון 2", המכיל שש קומות ייצור מתחת לאדמה ואשר שתי קומותיו העליונות משמשות כהסוואה.

לדברי העיתון, המידע והממצאים שמסר ואנונו הפתיעו גם מומחי אטום משני עברי האוקיאנוס, מאחר שהם הוכיחו, כי ישראל לא רק מסוגלת לייצר פצצות אטום – דבר שהיה קיים מכבר – אלא שהיא הפכה למעצמה הגרעינית השישית בגודלה בעולם.

על פי ממצאי התחקיר, ישראל מדורגת עתה לאחר ארה"ב, בריה"מ, בריטניה, צרפת וסין ביכולתה הגרעינית, עם כוח הגדול בהרבה מזה של הודו, פאקיסטאן ודרום אפריקה.

אחד המדענים אליהם פנה העיתון הוא תיאודור טיילור בין המנוסים ביותר בעולם בפצצות גרעיניות, ותלמידו של רוברט אופנהיימר, אבי פצצת האטום. לאחר שלמד את הצילומים ואת המידע שמסר ואנונו אמר טיילור, שעמד בראש תוכנית הניסויים של הנשק הגרעיני בפנטאגון: „אין יותר ספק, כי ישראל הינה – ובמשך עשור היתה – מעצמה גרעינית".

לדבריו, עדותו של ואנונו מתיישבת עם ההנחה, שישראל מסוגלת לייצר עשר פצצות אטום לשנה. פצצות אלה קטנות, קלות ויעילות יותר מהדגמים הראשונים, שיוצרו על־ידי ארה"ב, בריטניה, צרפת וסין.

מעצמה תרמו־גרעינית

הכור הגרעיני בדימונה המבוסס בטכנולוגיה צרפתית מסוגל לייצר 40 ק"ג של פלוטוניום בשנה, המספיקים לייצור 10 פצצות – נמסר בעיתון. עוד נאמר, כי בשש השנים האחרונות שכללה ישראל את תהליכי הייצור בכור והוסיפה ציוד חדש, המאפשרים לה לייצר את הפצצה התרמו־גרעינית, המתוארת בתחקיר כבעלת עוצמה קטלנית יוצאת דופן.

ממצא נוסף של התחקיר: הכור בדימונה, שנבנה במקור על־ידי הצרפתים בין השנים 1957 ל־1964 בעוצמה של 26 מגהוואט, הורחב לכושר ייצור של 150 מגהוואט, כדי לאפשר מיצוי כמויות גדולות יותר של פלוטוניום.

צוות חוקרי ה„סאנדיי טיימס", שכלל עשרה עיתונאים, אימת את המידע שמסר ואנונו לעיתון עם מדעני אטום מארה"ב ואירופה ואלה השתכנעו באמיתות המידע. הם חישבו ומצאו, שלישראל בין 100 ל־200 פצצות אטום הרסניות מסוגים שונים – פי עשר מהערכות בעבר לגבי כוחה הגרעיני של ישראל.

„הפרטים מדוייקים"

מדען נוסף אליו פנה העיתון הוא הפיזיקאי פרנק ברנבי, שהועסק בעבר כאיש מחקר בייצור פצצות הגרעין של בריטניה ולאחרונה פרש מניהול המכון השוודי למחקרי שלום, העוקב אחר הפוטנציאל הגרעיני של מדינות בעולם. ברנבי, שפגש את ואנונו כדי לגלות פגמים מדעיים בסיפורו אמר: „כפיזיקאי גרעיני זכור לי, שהפרטים שמסר לי ואנונו מדוייקים ומראים בבירור שואנונו לא רק שעבד בתהליך הגרעיני, אך גם ידע פרטים מטכניקת הייצור. גם הפרטים שמסר בתהליך הייצור מתאימים בדיוק לכמויות של הפלוטוניום שיוצרו".

ממצאי התחקיר של העיתון נמסרו גם לחוות דעתם של מומחי אטום נוספים, העובדים בתעשייה הגרעינית הבריטית ובייצור פצצות אטום וגם הם אישרו את הגילויים.

(המשך בעמ' 2)

ישראל לא תהיה הראשונה להכניס נשק גרעיני

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ישראל חוזרת ומדגישה, כי לא תהיה המדינה הראשונה שתכניס נשק גרעיני למזרח התיכון. כך אמר אמש דובר משרד החוץ בירושלים בתגובה לתחקיר המפורסם שפורסם בלונדון ב„סאנדיי טיימס" על יכולתה הגרעינית של ישראל.

הדובר, שהדגיש את עמדתה המסורתית של ישראל, ציין גם כי זה זמן מתפרסמות ספקולציות רבות חסרות שחר בעיתונות הבין־לאומית בקשר לכושרה הגרעיני של ישראל.

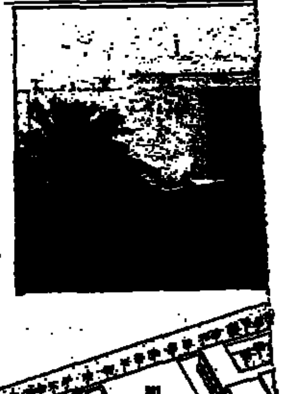

...ידה 40, המגישה שירותים לקומות התחתונות. הכניסה הוסתרה בלבנים בעת ביקור משקיפים אמריקאים במקום. מעליות לקומות המרתף.

קומת קרקע
ארבע דלתות, שדרך אחת מהן מכניסים מוטות־דלק בלא קרינה ומורידים אותם לקומות המרתף. מתקנים [illegible], שם מערכת מלאכת הייצור.

מרתף אחד
רשת צינורות ושסתומים, המספקת חשמל, קיטור ומיזוג האוויר לקומות אחרות.

מרתף שניים
[illegible]

מרתף שלוש
המסת מוטות הדלק בתמיסה חנקתית. הנוזל מועבר דרך צינורות לאולם הייצור הראשי. מעבדות לבדיקת הרדיואקטיביות והזיקוק.

מרתף ארבע
אולם הייצור, שגובהו שלוש קומות ובו נמצא המפעל הסודי להפרדת הפלוטוניום מהאורניום, חלק ממחלקת המתכות.

מרתף חמש
מחלקת המתכות (מ.מ.2) והוספת את מרכיבת השמות. פלוטוניום, ליתיום ובריליום מורכבים על רכיבים לנשק גרעיני. שמה יוצר ליתיום 6 (יהודית 95), שגובהו ארבע קומות ובנוי בתוך פיר מעלית.

מרתף שש
מכלי אחסנה לאחזקת פסולת רדיואקטיבית למקרה חירום, [illegible] את הוצאת הפלוטוניום מהמערכת.

אירינה אורלוב, בלווי רשמי, בדרכה למשרד האשרות לקבלת היתרי היציאה לה ולבעלה

יורי אורלוב ואשתו יצאו במטוס לארה"ב
היתרי היציאה ניתנו במסגרת עיסקת דנילוב־זאכארוב

מוסקבה (עייר רויטר). – הפיזיקאי הסובייטי, מתנגד המשטר, יורי אורלוב, ששוחרר לאחר שעשה 18 שנים בבתי־סוהר, מחנות כפייה וגלות, יצא אתמול את מוסקבה ביחד עם אשתו אירינה במטוס „אירופלוט" לארה"ב שם יפתח בחיים חדשים.

אורלוב הוא מראשי מתנגדי המשטר הסובייטי מאז תחילת שנות ה־70. במטוס הוא הוחזק בנפרד מנוסעים אחרים וגם עבר את שדה התעופה במוסקבה בנפרד מיתר הנוסעים.

אירינה אורלוב שנראתה מבולבלת ובמצב רוח ירוד עברה את בקורת הגבולות והמכס כנוסע רגיל. בתשובה לשאלה על הרגשתה בעזבה את בריה"מ השיבה: „זה קשה".

מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ תיאר את אורלוב כ„ענק של התנועה הסובייטית לזכויות האדם". אורלוב נאסר בפברואר 1977, ובמאי 1978 נידון ל־7 שנות מאסר במחנה לעבודות כפייה ולחמש שנות גלות בתחומי בריה"מ.

שחרורו מן הכפר הסיבירי המרוחק קשור בהסדר במסגרת עסקה אמריקאית־סובייטית בה שוחרר דנילוף וניתנה רשות יציאה מניו־יורק לפיסיקאי הסובייטי זאכארוב החשוד בריגול.

פקידים בשגרירות האמריקאית אמרו, כי כל הסידורים הפורמליים לכניסת אורלוב לארה"ב הושלמו. עוד נודע כי יועץ השגרירות ריצ'ארד קומבס נסע עם אורלוב ממוסקבה לניו־יורק.

אירינה אורלוב הדגישה כי היא ובעלה עוזבים את בריה"מ, ארץ מולדתם, בניגוד לרצונם. היא נפרדה מכל חבריה וחבריו ומשני בניו של אורלוב מנישואין קודמים, לייב ד' אלכסנדר. ידיד המשפחה, יבגני יקיר, אמר לכתבים: „חוץ מבעלה היא השאירה כאן הכל".

לייב אורלוב, מוסיקאי, אמר לכתבים מדינות המערב: „אני אופטימיסט. הוא מצפה לעבוד באמריקה, אולם אין הוא מצפה לכך שתהיה לו מנוחה רבה".

אימהות מסורבי עליה יפגינו בעת הפיסגה
משלחת יוצאת לאיסלנד כדי להבטיח העלאת הנושא

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

נציגות ועד האימהות למען חופש תעמודנה בראש משלחת מטעם המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ שתצא באמצע השבוע לריקיאוויק בירת איסלנד ערב פגישת רייגן גורבאצ'וב.

חיים צ'יסלר מנכ"ל המועצה הציבורית, מסר כי ההחלטה לשגר משלחת מטעם ארגון הגג של יהודי בריה"מ בישראל התקבלה עקב החשש כי נושא יהודי בריה"מ יידחק לשולי פיסגת ראשי המעצמות נוכח מיקום הפיסגה והמועד הקיצר. באיסלנד לא קיימת קהילה יהודית היכולה לייצג את האינטרסים של יהודי בריה"מ ועיתוי הפגישה ערב יום הכיפורים עלול למנוע מיהודים רבים להגיע לבירת איסלנד.

משלחת המועצה הציבורית תכלול שתי נציגות של ארגון האמהות למען [illegible] 200 אימהות מסורבי עליה בבריה"מ. אחותה של אידה נודל אילנה פרידמן, אחותה של בריה סלפק ופעילי עליה [illegible].

משלחות נוספות של המועצות הציבוריות למען יהודי בריה"מ יגיעו לאיסלנד מאירופה ומצפון אמריקה. היום תקיימנה האימהות חברות ארגון „אמהות למען הופש" משמרת מחאה מול שגרירות ארה"ב בקריאה לנשיא רייגן שלא להפקיר את גורל יהודי בריה"מ. נציגות הועד ימסרו לשגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג איגרת לנשיא רייגן, לנשיא גורבצ'וב ולשר החוץ ג'ורג' שולץ ובה קריאה לשחרר ילדיהן מסורבי העליה.

אין קרינה מהצוללת הרוסית שנפגעה מדליקה
שלושה אנשים נהרגו, מקצת הצוות חולץ ע"י אניות

וואשינגטון (אי.פי. רויטר). – מטוסים אמריקאים חגו אתמול מעל לצוללת הגרעינית הסובייטית שבה פרצה דליקה ביום ו' בבוקר. הידיעה כי לא גילו כל דליפה של קרינה גרעינית מסרה – מסר אתמול שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ בהופעתו בתכנית „השבוע עם דויד ברינקלי" של רשת הטלוויזיה אי.בי.סי.

שולץ גם אמר שמהמטוסים ניתן היה להבחין, כי הצוללת זזה מעט ממקומה בכוחות עצמה וכי מכאן ניתן להסיק, כי תיקונה מתקדם והולך.

סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס" הודיעה קודם לכן, כי שלושה בני אדם נהרגו בדליקה שפרצה באחד מתאי הצוללת הגרעינית כשזו שייטה במימי האוקיינוס האטלנטי במרחק כאלף קילומטרים צפונית־מזרחית לברמודה, אך הדגישה, כי לא נשקפת כל סכנה לפיצוץ גרעיני או לזיהום רדיואקטיבי.

כאמור תמך שולץ בגירסה זו. „מטוסים אמריקאים חגים מעל הצוללת, כך שאנו יודעים בוודאות שאכן אין כל רדיואקטיביות באטמוספירה שמעליה", הוא אמר. „נכון לרגע זה, על פי האינפורמציה שבידינו, דברי הסובייטים נכונים".

דובר הפנטגון [illegible] אמר, כי ספינה אמריקאית הנמצאת באיזור הציעה להושיט סיוע לסובייטים, אלא שאלה לא ביקשו כל סיוע.

שר ההגנה האמריקאי קספאר ויינברגר מסר, כי הצוללת נושאת עליה 16 טילים גרעיניים עם ראשי חץ מתפצלים.

צוללת טילים גרעינית מסוג – „יאנקי": בצוללת מהדגם הזה פרצה השריפה. (צילום: א.פ.)

שמיר אמר לפרס: מודעי ישוב לממשלה

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

„יצחק מודעי חייב לשוב ויהיה לממשלה" – כך אמר ל„דבר" ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר.

המחלוקת סביב הדרישה להחזרתו של מודעי לממשלה עמדה במוקד פגישתם הראשונה זה כחודש ימים, ערב החג, של ראש הממשלה שמעון פרס וממלא מקומו יצחק שמיר.

פרס הציג בפגישה את עמדת מפלגת העבודה, השוללת את שובו של מודעי לממשלה, אך יצחק שמיר דחה את הדרישה הזו.

שמיר הדגיש, כי בכוונתו להחזיר את מודעי למשרד המשפטים. „אינני חושב שהחזרתו לממשלה יכולה לעורר אי שקט ומשברים",

(המשך בעמ' 2)

טבועי אונית המעפילים „אגוז" לקבר ישראל
יובאו למנוחות בטקס ממלכתי בהר הרצל

מאת אביר רוזנבליט, סופר „דבר"

עצמות טבועי אונית המעפילים „אגוז" יובאו לקבר ישראל בטקס ממלכתי בהר הרצל, עם העלאתם ממרוקו.

בכך יבוא לסיומו טיפול ממושך, שהגיע לשיאו עם התערבותו של שמעון פרס אצל המלך חסן השני, עוד כאשר היה ראש הממשלה. [illegible] סייע רבות לאלה שהשקיעו הרבה זמן ומאמץ בנושא, ובראשם סם בן־שטרית, ראש תנועת „יחד", וראשי הקהילה היהודית במרוקו.

על סיפונה של האוניה „פיסס" (אגוז) היו 43 מעפילים ושליח מישראל, כאשר הפליגה האוניה מחוף מרוקו בינואר 1961. האוניה לא הצליחה להגיע לחוף, וטבעה מול חוף ג'יברלטר. [illegible] ירדו אל מצולות הים. גופותיהם של האחרים, 22 במספר נסחפו לחוף מרוקו. השליח, שפיקד על האוניה, לא היה ביניהם.

הגופות נקברו בעיר אל־חוסיימה, בבית־קברות כללי, בחלקה נפרדת, אך המקום המדויק לא היה ידוע. למעשה גילה אותו סם בן־שטרית, בעזרת יהודי זקן בעיר טיטואן, אשר הוא בין אלה שהביאו את הגופות לקבורה לפני 25 שנים. [illegible]

[illegible] „אגוז" יש קרובי משפחה בארץ – [illegible] מוכר ע"י ממשלת ישראל ביום העצמאות ויום לוחמי המחתרת בצפון־אפריקה. העלאת העצמות תצויין במעמד ממלכתי [illegible] והלוויה בהר־הרצל תהיה ממלכתית אף היא.

ראש עיריית דימונה, אלי הללי, מבקש לקבל הלוואה על קבורת עצמותיהם של 22 מעפילי האניה „אגוז" בדימונה, בעקבות ההודעה הרשמית [illegible] על־ידי המדינה את העלאתם לארץ.

הללי מבסס את תביעתו בעובדה שבדימונה הוקמה ב־1965 אנדרטה לזכר 43 המעפילים במרוקו שנספו בדרכם לארץ. [illegible] „אגוז", אמר הללי.

זאב סטרומינסקי – שליח „דבר" לפולין – וארשה

בפעם הראשונה אחרי עשרים שנה נציגים ישראליים בבהכ"נ בווארשה
הדיפלומאטים הישראליים בפולין ובני משפחותיהם השתתפו בתפילת החג

מאת זאב סטרומינסקי, שליח „דבר" לפולין

ווארשה (מיוחד ל„דבר"). – „אנחנו מרגישים חזקים יותר כאשר נציגות ישראליות [illegible]

[illegible]

ההסברה המצרית תוקפת מינוי ראשי הערים בגדה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ההסברה המצרית תקפה בסוף השבוע את מינוי שלושת ראשי הערים החדשים ברמאללה, חברון ואל־בירה, שבשטח ביוזמה ישראלית־ירדנית.

בחוגי פרשנות שפורסם ב„בית פלשתין" בקהיר [illegible] נאמר, כי יוזמה זו אינה מקובלת על מצרים משום שהיא נדחתה על ידי הנהגת אש"ף. יצויין, שהמצרים [illegible] במינוי שלושת ראשי הערים החדשים בגדה, [illegible] בשלטונות ישראל [illegible]. הביקורת שמשמיעה עתה ההסברה המצרית נגד בחירת שלושת ראשי הערים עלולה להקשות על אישים אלה לפעול [illegible] בקרב תושבי השטחים.

צעיר משכם סירב לעצור ונורה ברגלו

מאת [illegible], סופר „דבר"

סיור של צה"ל פצע אתמול בשעות הבוקר צעיר ערבי משכם שסירב לעצור על־פי דרישת החיילים.

[illegible]

נזיפה לחשב הכללי שנסע לחו"ל בלי אישור

מאת שלמה [illegible], סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

[illegible]

סאנדי טיימס: ישראל מעצמה גרעינית

5 OCTOBER 1986 No 8,481 Price 50p

THE SUNDAY TIMES

Revealed: the secrets of Israel's nuclear arsenal

מכון 2 – לב תהליך הייצור של פצצות האטום בכור הגרעיני בדימונה

בכל יום בשעה 7.00 בבוקר, צי של 40 אוטובוסים כחולים ולבנים ממוג „וולבו" דוהרים בכביש המדברי של הנגב לכיוון דימונה.

14 ק"מ דרומית לעיירה פונים האוטובוסים ימינה ועוצרים אחרי ק"מ אחד בנקודת ביקורת צבאית. לאחר בדיקה שטחית הם ממשיכים עד לשלט „עצור" בנקודת ביקורת קפדנית יותר.

כך פותח ה„סאנדיי טיימס" את כתבת התחקיר שלו על „הסוד הגדול ביותר של המאה הנוכחית".

בנקודת הביקורת השנייה מתוחה גדר חשמלית, המגינה על הסוד השמור ביותר של ישראל. דרך טשטוש צמודה לגדר לגילוי עקבות, ועל הדרך משגיחים פטרולים רגליים ומסוקים. נקודות שמירה פזורות על כמה גבעות מסביב, וטילים המצויים בקרבת מקום מונחים ליירט כל מטוס החודר לתחום האווירי של האתר, כפי שלמד טייס ישראלי ב־1967 במחיר חייו – נאמר בכתבה.

התחקיר ממשיך ללוות את צי האוטובוסים העושה דרכו בדרך היורדת מדימונה שלוש פעמים ביום ומסיע את משמרות 7.30 בבוקר, 5.30 אחרי הצהריים ו־11.30 בלילה, משמרות הכוללות 2,700 מדענים, טכנאים ואנשי מנהלה. העובדים מתפזרים ל־10 המכונים הממוקמים באתר.

הוראות בטחוניות יוצרות מידור בין העובדים, ועונש מאסר של 15 שנה מוטל על מי שנתפס במסירת פרטים על עבודתו – אפילו לחבריו המשרתים כבר תקופה ארוכה בכור.

ה„סאנדיי טיימס" מתאר את שגרת העבודה והייצור הגרעיני בכור בדימונה על סמך המידע והצילומים שמסר וענונו, לאחר שתוחקר על־ידי צוות העיתון במשך ארבעה שבועות.

הסוד האמיתי

במכון מספר 1, נמצא הכור הגרעיני, המכוסה בכיפת כסף בגובה 18 מטר. מכון 4 משמש לסילוק הפסולת הרדיו־אקטיבית, הנאספת במיכלים מיוחדים המוטמנים במדבר הנגב. אבל – אומר העיתון – רק 150 עובדים רשאים לעבור דרך דלתות מכון 2 – הסוד האמיתי של הכור בדימונה.

למראית עין, נראה מכון 2 כמחסן ובניין משרדים, אך שני מאפיינים אחרים שלו מסגירים את סודו: קירות מעובים היכולים לעמוד נגד פיצוצים, ומעלית הנראית לא מתאימה לבניין בן שתי קומות.

במשך שלושה עשורים – טוען העיתון – החביא הבניין את סודה של ישראל מפני לוויני ריגול ומפקחי גרעין אמריקאים. מפקחים אלה ביקרו באתר, לאחר שלוויין ריגול אמריקאי „יו 2" גילה ב־1960 את האתר ועל פי דרישת הנשיא קנדי הסכימה ישראל לביקורי המפקחים. ב־1969 הופסק הפיקוח בשל טענה, שישראל אינה משתפת עמו פעולה.

מעל האדמה, הבניין של מכון 2 מאשר לכאורה את טענת ישראל, שהוא משמש רק כתחנת־כח לניסוי גרעיני. אך קירות הסוואה בקומה הראשונה – אומר ה„סאנדיי טיימס" – מסתירים מעלית שירות, הנושאת עובדים וחומרים לשש קומות תת־קרקעיות, שם מיוצרים החומרים הגרעיניים המורכבים על ראש חץ.

שש הקומות התת־קרקעיות מחולקות למספר יחידות יצור. ישנו גם חדר תצוגה, השמור במיוחד לראש הממשלה ושר הבטחון ולראשי הפיקוד של צה"ל ובו מודלים של כל תהליכי הייצור.

עבד ב־33 יחידות

לפי התיאור ב„סאנדיי טיימס" מרדכי וענונו עבד או ביקר ב־33 יחידות יצור במכון 2. יחידה 10 בקומת־הקרקע מקבלת את משלוחי הדלק הגרעיני מליבת הכור, ובאמצעות עגורן מיוחד מודד החומר בסלים דרך קומת השירות ליחידה 11, הנמצאת שלוש קומות מתחת לאדמה. ביחידה זו האורניום המכיל פלוטוניום עובר תהליך כימי להפרדת האלומיניום שבו. לאחר מכן מוסף החומר בתמיסה חנקתית, ובחום של 109 מעלות, במשך 30 שעות – מומס האורניום.

העיתון ממשיך ומתאר את תהליכי הייצור וההפרדה של החומרים הגרעיניים דרך כל קומות הייצור במכון 2 עד לתוצאה הסופית: אורניום במשקל של 650 ק"ג בתחילת תהליך המיצוי הגרעיני הופך בסופו של תהליך לכפתור פלוטוניום במשקל 130 גרם. 9 כפתורי פלוטוניום מופקים מדי שבוע. התפוקה השנתית, בהתחשב בהשבתת הכור במשך ארבעה חודשים בשנה לעבודות תחזוקה – מגיעה לכ־40 ק"ג.

יחידות נוספות במכון מייצרות חומרים גרעיניים מסוגים נוספים – מתקדמים יותר. את היחידות האלה הוסיפה ישראל בין השנים 1980 ל־1982. אחת מהן – יחידה 95 בקומה הרביעית מתחת לקרקע – מייצרת טריטיום: איזוטופ מימני המאפשר ייצור נשק תרמו־גרעיני, שהוא בעל כח הרס גדול משל פצצת אטום רגילה.

מרדכי ועננו ירד למחתרת מחשש שסוכני בטחון ישראלים ינסו לפגוע בו

ה„סאנדי טיימס": ועננו גילה נטיות שמאליות ועזב לאוסטרליה

מאת דויד שרבים, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").– מרדכי ועננו ירד למחתרת מחשש שסוכני בטחון ישראלים ישיגו אותו. מי שהסגיר את זהותו היה העיתונאי הדרום־אמריקאי אוסקר גררו, שבתחילה שימש כאיש הקשר שלו עם ה„סאנדי טיימס", אך לאחר שחשש כי הוא עומד לאבד את דמי התיווך שהובטחו לו על ידי העיתון, ניסה למכור את הסיפור ל„סאנדי מירור" ואז חשף גם את זהותו של ועננו.

ה„סאנדי טיימס" מספר את השתלשלות העניינים עד שהשתכנע באמיתות המידע, שמסר ועננו. העיתון אומר, כי הפרשה נראתה תחילה כתרמית אך במהרה התפתחה וכמה מטובי המומחים לנשק גרעיני בעולם השתכנעו ברצינות המידע.

לפני חמישה שבועות הופיע העיתונאי הקולומביאני גרארו במשרדי ה„סאנדי טיימס" במאדריד, כשבידיו כמה תמונות צבעוניות, שלפי טענתו מראות את פצצות הניוטרון הישראליות. הכתב של העיתון טס למאדריד כדי לראיין את גרארו, אך סיפורו היה רחוק מלשכנע.

הוא טען שעזר למדען ישראלי מדימונה להימלט מישראל, שם נרדף על־ידי המוסד. המדען מצא מקלט בסידני שבאוסטרליה. שתי תמונות מתוך אלה שהציג גרארו תאמו את המבנה החיצוני של הכור בדימונה, ולפיכך עוררו את סקרנותם של עיתונאי ה„סאנדי טיימס".

עיתונאי בעל תואר בפיזיקה הוטס לגרארו בטיסה לסידני כדי לפגוש את „המדען". ועננו תיקן את גרסתו של גרארו ואמר, כי לא היה מדען ולא הוברח מישראל, אך הודה שעבד בדימונה וברשותו 60 תמונות מקוריות, שצילם מחוץ לכור ובתוכו באמצעות מצלמה, שהבריח לאתר.

במקביל החל צוות מיוחד של ה„סאנדי טיימס" בבדיקת עברו של ועננו בישראל. הוא פגש מרצה וחבר שלו מהאוניברסיטה ומכרים אחרים שזיהו אותו על פי תמונותו, כמי שעבד בכור בדימונה.

עובד מספר 320

ועננו, בן 31, יליד מארוקו, עלה ארצה בשנת 1963 יחד עם הוריו ממראקש והתיישב בבאר־שבע – מספר העיתון. לאחר שלוש שנות שירות בצבא בחיל ההנדסה ברמת הגולן, התחיל ועננו ללמוד באוניברסיטה ברמת־אביב, אך נכשל בשתי בחינות בשנתו הראשונה.

באמצע הקיץ של שנת 1976 נענה למודעה המציעה לאמן טכנאים בדימונה ובנובמבר 1976 הופיע כבר ברשימת מקבלי השכר של הכור. תחילת העסקתו הוקדשה ללימוד נושאי עבודה שנים בתחום הכימיה, הפיזיקה המתימטיקה והאנגלית.

לאחר שחתם על התחייבות סודית, קיבל מספר סודי 9657־8, שאפשר לו לעבור בשערי הכור. בשלב מאוחר יותר קיבל מספר נוסף – 320 – שאפשר לו גם להיכנס למכון 2, המכון השמור מכל – לדברי ה„סאנדי טיימס".

נטיות שמאליות

הוא עזב את דימונה בנובמבר שעבר. שנתיים קודם לכן, בעת שלמד לימודים חלקיים באוניברסיטת בבאר־שבע, הוא גילה מעורבות פוליטית ונטיות שמאלניות. שגרם לכך שיוחקר על ידי גורמי הבטחון בדימונה ושיפוטר מעבודתו ביחד עם 180 עובדים אחרים.

לאחר שפגש את נציג ה„סאנדי טיימס" בסידני הוזמן על־ידי נציג העיתון לתחקיר מעמיק בלונדון, שם תוחקר במשך ארבעה שבועות על־ידי עיתונאי ה„סאנדי טיימס" ומדענים, שאליהם פנה העיתון לאימות ממצאיו.

בין היתר נחקר ועננו במשך יומיים על־ידי הפיזיקאי פרנק ברנבי, שאישר את מהימנות המידע שמסר ועננו, לאחר שנועד עם שלושה מומחים אחרים – ביניהם פיזיקאי אטומי וכימאי אטומי.

לאחר שהמדען הבריטי אימת את סיפור הגרעין של ועננו, יצא צוות של ה„סאנדי טיימס" עם דרכונו, 60 התמונות שהביא, תעתיק מהשיחה עימו וההערכה הכוללת לשגרירות ישראל בלונדון. השגרירות הכחישה את הסיפור גם מהרשויות בישראל התקבלה התשובה: „אין תגובה".

מטיילים מעטים בצפון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

רק כמה מאות מתרחצים ומטיילים פקדו אתמול את חופי הכינרת ונצלו את ההתחממות במזג האוויר כדי לטבול בה אולי בפעם האחרונה טבילת קיץ. גם באתרי הטבע והטיולים בגליל נרשמה תנועה מעטה יחסית של מטיילים וזו מוסברת בגשמי סוף השבוע שפקדו את האיזור. כל בתי המלון ובתי הארחה בעמק ובגליל היו מלאים במעט עד אפס מקום. שקט שרר בדרום־לבנון ולאורך גבול הצפון ולא דווח על אירועים יוצאי דופן. צה"ל שמר על כוננות גבוהה בימי החג וסוף השבוע בגבול הצפון.

טיימס:

(המשך מעמ' 1)

אך ביקשו להישאר בעילום־שם מאחר שהם מחזיקים בעמדות רגישות במקום עבודתם.

ישראל סירבה להגיב על ממצאי ה„סאנדיי טיימס", אך אישרה, כפי שאושר גם לעיתון ה„סאנדיי מירור", שועננו הועסק בעבר בוועדה לאנרגיה אטומית בדימונה. בנובמבר האחרון פוטר ביחד עם 80 עובדים נוספים במסגרת קיצוץ הוצאות.

כל פצצת אטום שבידי ישראל שווה בעוצמתה לפחות ב־20 קילו טון – עוצמה השווה לפצצה שהוטלה ב־1945 על נגאסקי שביפאן.

בין החומרים הגרעיניים הנוספים המיוצרים במכון: ליתיום 6 (יסוד כימי המצוי בטבע בכמויות קטנות בצורת מלחים), טריטיום ודיטריום (מימן כבד). חומרי הגלם האלה, משמשים לדברי העיתון להטענת הפצצה התרמו־גרעינית.

לפי עדותו של ועננו, ראשי הנפץ, לאחר שהורכבו באחת הקומות התת־קרקעיות במכון מועברים לאתר לא ידוע בחיפה.

שמיר אמר

(המשך מעמ' 1)

הוסיף שמיר. שמיר דוחה גם את ההצעה שעזר וייצמן ימשיך לכהן בתפקיד של שר במשרד ראש הממשלה עם אחריות לענייני הערבים בישראל. הוא הבהיר כי כוונתו למנות לתפקיד את השר משה ארנס.

מקורביו של ראש הממשלה הדגישו לאחר הפגישה, כי על אף שלא הושגה הסכמה בכל הנושאים העומדים על הפרק לקראת הרוטציה, „יש סיכויים טובים להגיע להבנות".

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה לאשר תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס. 348/03/7 – שכונה 45, 46 כסייפה שעיקרי הוראותיה: קביעת ייעודי הקרקע כמפורט בתשריט, חלוקת מגרשים וקביעת מיגבלות.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: שכונה 45 – 178.4 דונם. שכונה 46 – 180.8 דונם. ישוב בדואי כסייפה.

אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, בילקוט פרסומים מס. 3327 מיום 1.5.86 עמוד 1959.

התכנית האמורה בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקים בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רניטר [?]
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

לאגודת
קו־אופ „הדר"
ליובל החמישים
שפע ברכות
ארגון קניות „אגבר"
ההנהלה והעובדים

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
מנויים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאיה קומה ג' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־642111, מ. 33104

ח"כ זבולון המר שר במקום בורג

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה תודיע היום על מינויו של ח"כ זבולון המר לתפקיד שר הדתות במקומו של ד"ר יוסף בורג העומד למסור רשמית וסופית את מכתב התפטרותו שלו, לאחר כהונה של 37 שנים בכל ממשלות ישראל.

ההתפטרות והמינוי החדש יכנסו לתוקף תוך 48 שעות והשר המר יושבע לתפקידו החדש במושב המיוחד של הכנסת שיתכנס מחר. ראש הממשלה יאמר בישיבה דברי ברכה לסיכום עבודתו של זקן השרים.

ישיבת ממשלה לזכרו של ב.ג.

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה תקדיש היום את ישיבתה השבועית לדיון מיוחד במלאות מאה שנה להולדתו של דוד בן גוריון.

לציון המאורע נתבקש שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי על־ידי ראש הממשלה שמעון פרס למסור סקירה מפורטת על תוכניות הפיתוח של הנגב. התוכנית המקפת מדברת על הקמת מרכזי מחקר ומדע, פיתוח פרויקטים של אנרגיה ותעשיות עתירות ידע, בניית מסילת ברזל לאילת ופיתוח שדה תעופה בין־לאומי בנבטים, תל מלחתה.

כמו כן תשמע הממשלה את עדכונו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון בקשר לכוונה להקים בבנק לפיתוח התעשיה בתל־אביב מוקד מיוחד שיטפל במשקיעים מחוץ לארץ. הכוונה לייעל את הטיפול במשקיעים הזרים להקל על העומס הביורוקרטי המוטל עליהם ולהקים מועצה ציבורית שתפקח על המוקד.

שר הכלכלה והתכנון הדגיש עם זאת, כי אין כוונה להוסיף כוח אדם חדש כדי לקיים את שירות המוקד והוא יתנהל בעזרת גופים קיימים.

אין כל סיכויים למינוי נוביק לשגריר בארה"ב

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

לנמרוד נוביק יועצו המדיני של ראש הממשלה שמעון פרס אין כל סיכויים להתמנות לתפקיד שגריר ישראל בארה"ב כך מעריכים גם פקידים בכירים במשרד ראש הממשלה המקורבים לשמעון פרס. ראש הממשלה העלה את ההצעה בפגישתו ערב החג עם ממלא מקומו ואולם יצחק שמיר דחה את ההצעה על הסף. מקורביו הגדירו את הרעיון לשלוח את נוביק לוואשינגטון כ„הצעה בלתי רצינית".

הם אמרו, כי מועמדו של שמיר לתפקיד הוא המשנה למנכ"ל משרד החוץ חנן בראון וגם במשרד ראש הממשלה מעריכים, כי בסופו של דבר יסכים פרס למינויו של מר בראון.

תא"ל אשר שניר מת לאחר מחלה ממושכת

מאת מלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

חיל האוויר יפרד היום מאחד מבכירי לוחמיו. תא"ל אשר שניר, שהיה עד לפני כשנה ראש מטה חיל האוויר, נפטר אתמול בבוקר לאחר שנאבק זה מספר שנים במחלת הסרטן.

שניר ז"ל, בן 44 יליד תל־אביב, נשוי ואב לשניים שהבכור בהם משרת בצה"ל, טס במלחמת ששת הימים על מיראז', והפיל 5 מיגים. בהתשה טס על פנטום כטייס בכיר והפיל 13 מטוסי אויב. לימים התמנה מפקד טייסת פנטומים, מפקד בית־ספר לטיסה, מפקד בסיס חצרים ולאחר תקופת לימודים לתואר שני בקליפורניה, חזר למטה והתמנה ראש להק אוויר. ואחר־כך ראש מטה חיל האוויר, שני בהיראכיה בחיל.

חברו ומי שהיה מפקדו תא"ל (מיל') [illegible] אמש באמרה: „אשר היה מגדולי הלוחמים שהיו לנו אי־פעם. אין בירה במזרח התיכון ששניר לא היה מעליה בכל [illegible] והוא הכיר את הערים האלה לא פחות מכל מדריך טיולים או נהג מונית. איש חושב, איש ישר, איש אשכולות אמיתי עם אהבה למוסיקה קלאסית, לספרים ולאמנות. ביום רביעי בצהריים, לפני שנכנס בפעם האחרונה לבית החולים, השלים את התרגום של הספר „אוהב המלחמה", שייצא בהוצאת מערכות. אלמלא המחלה ודאי היה נכנס למירוץ על תפקיד מפקד חיל האוויר. מאוד מאוד אהבתי אותו".

ג'יימס בונד חדש

טימותי דלתון – הוא ג'יימס בונד החדש, וסרטו הראשון יוצא לדרך בימים הקרובים. תלויה על כתפו מרים ד'ה־אבו, היא נערת ג'יימס בונד החדשה. (צילום: א.פ.)

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

ת.ב. 161

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 163 בגוש 7170 רח' הרב קוק מס' 14 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 570 מ"ר
ב. מעלית 5%
ג. תוספת קומות 2.5% עבור הקומה החמישית הנוספת.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד' את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

הבעלים:
בלה ארז ת.ז. 0531691
יצחק ארז ת.ז. 5169408
צבי גבע ת.ז. 0531618
דן גבע ת.ז. 0531619

בשם הבעלים: רוטמן הבית, חולון רח' סוקולוב 78 טל. 885522

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

ת.ב. 2476

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 171 בגוש 7172 רח' ביאליק מס' 26 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 484 מ"ר, ב. קו בנין 10% צדדים (מזרח ומערב). החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון
מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

כל בוקר עם עיתון דבר הוא בוקר טוב.

מצרים תחדש את הטנקים שברשותה בעזרת הסיוע מארה"ב

הוחל בהקמת מפעל שייצר טנקים „אם־1"

הנשיא מובארק עומד לנאום היום באום לאומה המצרית במלאות 13 שנים למלחמת יום־הכיפורים.

במסגרת הטקסים הנערכים במצרים לרגל מאורע זה אמר אתמול שר ההגנה המצרי עבדול חאלים אבו גזאלה, בעת שביקר בפני חיילי וקציני הארמיה השלישית, כי מצרים תחליף את הטנקים הסובייטיים המיושנים שלה מן הדגמים „טי־14" ו„טי־54" בטנקים מערביים [illegible] מליארד דולר, שהיא מקבלת מארה"ב כסיוע צבאי.

לדברי אבו גזאלה הוחל כבר בהקמת בית־חרושת לייצור הטנק האמריקאי „אם־1". הוא הוסיף כי המלחמה עם ישראל ב־1973 הוכיחה, כי יש צורך בהכפלת מקורות נשק שונים. מצרים תייצר, לדבריו, את כל התחמושת הדרושה לה, ומייצרת כבר טילי נ.ט. מדגם „אם 21", „הוק 18" ו„הוק־30".

עוד אמר אבו גזאלה, כי מצרים [illegible] הוחל בקרוב בייצור חלפים למטוס הקרב הצרפתי „מיראז' 2000".

ברוחה בכך שארצו מבקשת להקל את רכישת תוצרתה הבטחונית על מדינות הנתונות בקשיי מימון, ציין אבו גזאלה, כי משרד ההגנה בודק את האפשרות של הענקת אשראי של בנקים מצריים למדינות המבקשות לרכוש כלי נשק מצריים. מצרים מתכננת גם, לדבריו, עריכת תערוכת נשק בנובמבר 1987. הוחלט לקיים תערוכה כזאת אחת לשלוש שנים.

הפסקת אש במחנה הפליטים ראשידייה בין „אמל" למחבלים

משלחת של „חזית ההצלה" יצאה לביקור בדמשק

צידון, (עיצ, רויטרס). – אנשי המיליציה השיעית „אמל" והמחבלים הפלשתינאים במחנה הפליטים ראשידייה בדרום לבנון הסכימו על הפסקת אש לאחר שבוע של חילופי אש – מסרו מקורות שני הצדדים.

„הסכמנו על הפסקת האש והיא תימשך עד שוב המשלחת שלנו מדמשק", אמר אבו ג'אבר, מזכיר „חזית ההצלה" הפלשתינית בדרום לבנון. [illegible] פלשתינים פרו־סוריים. הסכם הפסקת האש אושר גם על ידי חיית'ם ג'ומעה, אחד מאנשי „אמל" בדרום לבנון.

נציגי שני הצדדים נפגשו עם כתבים לאחר פגישה שקיימו בנמל צידון. בפגישה נכחו גם משקיפים סוריים. תנועת „אמל" מתנגדת להופעה מחודשת של כוחות המחבלים הפלשתינים בלבנון.

לפחות ארבעה בני אדם נהרגו ויותר מ־13 נפצעו בקרבות האחרונים במחנה ראשידייה. מקורות במחנה מסרו כי שקט שורר שם במחנה וסביבו, אם כי ירויות של צלפים נשמעו לסירוגין.

לאחר מכן נמסר מצידון כי הפלשתינים בשני מחנות פליטים בקרבת העיירה פתחו בשביתות וכמה מהם שובתים שביתת שבת במטה הצלב האדום הבינלאומי בעיר.

צעדים אלה ננקטו כדי להביא להפסקת הקרבות במחנות וסביבם ולאפשר פינוי הפצועים מראשידייה ופתיחת דרכים להכנסת מזון לתושבים.

כתריסר ארמנים נעצרו בצרפת לחקירה כמעורבים בגל הפצצות

שוחררו בשעות הערב אחרי שהושלם תיחקורם

פאריס (א.פ. ורויטרס) – כתריסר ארמנים נעצרו אתמול למספר שעות לחקירה בידי משטרת פאריס בקשר עם גל ההתפוצצויות האחרונות בפאריס ועם איומיה של קבוצה ארמנית קיצונית לערוך התקפות נוספות.

מהמשטרה נמסר כי כל הארמנים, מהם בעלי אזרחות צרפתית ומהם לבנונים, שוחררו בשעות הערב המוקדמות.

בבירות הודיע ארגון „הצבא החשאי לשחרור ארמניה" בהודעה שמסר לסוכנות ידיעות, כי בכוונתו להקשיח עמדתו. שרות תקשורת המשטר צרפתיים בתגובה על גל מעצרים של ארמנים בצרפת. ההודעה היתה כתובה בשפה הערבית, נאמר בה כי מעצרים אלו של עשרים ארמנים בצרפת קשור ככל הנראה לביקורו בפאריס של סלאח חלף, המכונה אבו איאד, מבכירי ערפאת.

„להלן האישים הארגון את האלף בשיתוף פעולה עם השירותים החשאיים של תורכיה, של צרפת ושל גרמניה נגד הארמנים. אנו פונים לצרפת ולמנהיגיה הציוני מיטראן ומודיעים להם, כי מאבקנו נמשך" נאמר בהודעה. „דם נשפך ויוסיף להישפך. מטוסים צרפתיים ושרות תעופה המשמשים אותם ברחבי העולם הם מעתה מטרות צבאיות עבורנו."

במשטרת פאריס לא נמסר אם ההודעה על מעצרם של הארמנים בפאריס פורסמה לפני שיחרור הארמנים אתמול לפנות ערב או אם היה לה קשר כלשהו לשיחרורם.

זרם מבקשי המיקלט בדנמרק גובר למרות ההגבלות שהוטלו

תעשיה שלמה עוסקת בזיוף חותמת אשרת הכניסה

מאת עלי בתן, סופר „דבר" בדנמארק

(קופנהגן מיוחד ל„דבר").– זרם הפליטים מבקשי המקלט בדנמארק אינו פוחת. נהפוך הוא בחודש ספטמבר הגיעו לדנמארק למעלה מ־2000 מבקשי מקלט בעיקר מלבנון, סרי לנקה והפלשתינאים חסרי נתינות.

בסוף השבוע עומדת להכנס לתפקיד „מעון" לפליטים עד אבית נוסעים, שהושבה בדיפוזן לתפקידה החדש. האניה נושאת את שמו של ראש ממשלת בריטניה וינסטון צ'רצ'יל, הנוכר לישוב היהודי בארץ ישראל הקטנה כמי שנתן יד להגבלות העליה. צחוק הגורל...

זיופים חודרים וישנים של אשרות הכניסה בעיקר בקרב הפליטים מסרי לנקה הביאו לפני מספר חודשים לשינוי בצורת חותמת הגמי המוטבעת בדרכון – ממרובע למשולש.

האירגונים העוסקים בזיוף שיטתי של חותמת הגמי התגברו גם על החותמת הזו ועתה מכניסה דנמארק לשימוש מדבקת מיוחדת, המסמנת לדברי משרד החוץ מזויפים.

מדינות סקנדינביות שאינן חברות בשוק המשותף (נורבגיה, שבדיה ופינלנד) פנו לממשלת צרפת בבקשה לבטל את הצורך באשרות כניסה לאזרחיהן בעקבות גלי הטרור האחרונים. כוונת ההנהגה ממשלת צרפת הנהגת אשרות כניסה לאזרחי כל המדינות לבד ממדינות השוק המשותף.

נמסר כי גם אוסטריה ואיסלנד הגישו באמצעות שגרירויותיהן בפאריס בקשה לביטול הצורך שנכפה על אזרחי המדינות הללו.

מנהלי חברת התעופה הגרמנית „לופטהנזה" חוששים כי תקנה חדשה ומגבילה אשר לחובת אשרות ממדינות מסוימות עשויה לגרום לאיזורים בסיסמה דנמארק מבקשת להנהיג תקנה שתקשה על מבקשי מיקלט להגיע להתחמקות ולחייבם באשרה עוד קודם עלייתם למטוס בדרכם ל„ארץ המובטחת". חובת הבדיקה של האשרות תוטל על חברות התעופה, שתיקנסנה ותוגבלנה באם יביאו לדנמארק נוסעים החייבים באשרה מצוידים בה.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבי וסבנו היקר

מרדכי בוגוניצקי ז"ל

ההלויה תתקיים היום יום שני, ג' בתשרי תשמ"ז 6.10.86 בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין הישן בחוף הכרמל, חיפה.

אוטובוס ייצא בשעה 11.30 מרחוב אחד העם 22 חיפה, ליד בית המבנה.

המתאבלים:
אשתו: פרומה
בנו וכלתו: שלמה ונעמי נרקיס
נכדיו: דורון וטל

במלאות שלושים לפטירתה של חברתנו

פנינה שיינמן ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום שלישי ד' תשרי תשמ"ז 7.10.86 בשעה 16.00.

בית אלונים

هكذا من الاهل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

שני ימאים ישראלים שנעצרו במצרים באשמת סחר בסמים – זוכו מאשמה

נראה כי נקלעו במקרה למבצע של המשטרה נגד סוחרי סמים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

בית הדין המצרי באלכסנדריה זיכה ערב חג ראש השנה שני ימאים ישראלים – עמרם שלוש בן 53 ושלמה פרץ בן 31 – מאשמת סחר והחזקת סמים. שני הימאים, שנעצרו בפברואר השנה באלכסנדריה קומונים לשוב ארצה בימים הקרובים בתום סידורים מנהליים המתחייבים מתוקף מצרים.

עמרם שלוש ושלמה פרץ – ימאים־דיוגים באניה „צים איבריה" – הגיעו לאלכסנדריה במסגרת הפלגה רגילה של האניה ויצאו לערוך סיור בעגלת נוסעים בעיר הנמל.

במהלך הסיור הם נעצרו בידי המשטרה המקומית ולכן לא חזרו בזמן לאניה. רב החובל האניה הודיע על כך לסוכן מקומי של „צים" ולקונסוליה הישראלית והשניים אותרו במקום מעצרם בתחנת משטרה בעיר.

חגי רם ממחלקת הנהלת של „צים" מסר, כי החברה הרגה מתנהג לא להתערב בפרשת אנשי צוות המואשמים בפלילים וזאת משום מיקום הפרשה (מצרים) הרגישות הכרוכה בכך, ומשום שלפי הידיעות שהתקבלו לא היה כמעט ספק שהימאים הישראלים אינם אשמים, וקיים חשש שהמשטרה המקומית מבקשת לסבכם באישום פלילי.

נראה, שהימאים הישראלים נקלעו במקרה לסביבה בשעה שהמשטרה המצרית ערכה פעולה נגד סוחרי סמים.

חששו לחייהם

סוכן חברת „צים" באלכסנדריה הנמנה עם העילית ההכרתית המסורתית בעיר, הצליח לשכור לשני הימאים עורכי־דין מקומיים, למרות העויינות הידועה של לשכת עורכי־דין במצרים כלפי ישראל. בתום חודשיים של מערכה משפטית מנהלית שוחררו שני הימאים ממעצרם, אך הם נכללו ברשימת האנשים המנועים מלצאת את המדינה עד לגמר התהליכים המשפטיים נגדם.

מאז התגוררו שני הימאים בבית־מלון והתארחו אצל הקהילה היהודית בעיר, שם גם בילו את החג.

כאמור הם זוכו להלוטין על־ידי בית הדין.

רם חגי מסר, ששני הימאים נחקרו בעת מעצרם לעתים קרובות ואף הופעל נגדם לחץ גופני. אחרי שחרורם, חששו שני הימאים לחייהם, משום שהיו מוכרים כישראלים בעיר, שבה מתגוררים פלשתינאים ולובים רבים.

חברת „צים" עזרה לבני משפחות הימאים לבקר אותם במצרים פעמים רבות, ושלטונות מצרים לא הערימו קשיים על הביקורים. במשך מעצרם סיפקו לימאים מזון וכבגדים.

גם ראש השנה

עמרם שלוש הוא אב לשמונה ילדים. בנו של עמרם שלוש – דוד בן ה־19 – סיפר, שאביו חולה סכרת ובזמן שהותו במצרים הורע מצבו הבריאותי. „זו מתנת חג ראש השנה נפלאה בשבילנו – ממש נס חג ראש השנה" – אמר בהגיבו על השחרור.

אשתו של שלמה פרץ רבקה, מסרה שלא נמצא חשיש אצל הימאים או העגלון שהסיע אותם וכי קרוב לוודאי שהשוטרים הם שרצו לסבך את השניים. היא סיפרה, כי באוגוסט השנה יצאו למצרים 18 בני משפחת פרץ וערכו טכס בר מצווה לבנה הבכור, בבית־הכנסת באלכסנדריה.

רבקה פרץ ביקשה להודות לחברת „צים" ולקונסוליה הישראלית במצרים על הטיפול המסור והיעיל בשני הימאים.

עיריית אשקלון הסירה סלע ההקדשה למוחמד ה־5

מאת דני צדקיהו, סופר „דבר" בדרום

הסלע בכביסה ל„כיכר השלום" באשקלון, שעליו הונצח שמו של מלך מרוקו מוחמד ה־5, הוסר בערב החג בידי העירייה במסגרת המאמצים להרגיע את הרוחות בעיר.

כזכור נצבע הסלע בירוק על ידי אלמונים והושאר במצב זה מאז האירועים, שפקדו את העיר בשבוע שעבר. כן, נמסר שצילומי הפגיעות באתר אינם מוסיפים לשיפור היחסים בין ישראל ומארוקו.

ביום ד' מתכננת תנועת „התחייה" לקיים בכיכר עצרת מחאה בהשתתפות חברי הכנסת שלה בדרישה לקרוא את הכיכר לזכר המעפילים, שנספו בספינה „אגוז". בערב החג התחתמו ברחובות אשקלון תושבים על עצומה בתמיכה בדרישה זו.

אחד ממארגני העצומה, דובר „התחייה" אבי פרחן, מסר כי 2000 איש חתמו עליה עד כה. בעצומה נדרשים ראש העירייה אלי דיין והמועצה לבטל את ההחלטה לקרוא את הכיכר ע"ש מוחמד החמישי.

כוסית להתחלת השנה החדשה ולסיום הקדנציה. רה"מ שמעון פרס ועובדי משרדו. (צילום: הררי)

„מגן" קרן פנסיה מרכזית לקואופרציה ביצרנות, תחבורה ושרותים – אגודה שתופית בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1985

	1985 שקל חדש	1984 שקל חדש
השקעות מוכרות	5,856,677	1,411,886
השקעות אחרות	30,379	30,252
חייבי רבית הצמדה	893,268	330,442
רכוש קבוע	4,481	4,289
הלוואות	3,709	3,589
פקדונות	115,667	24,000
חייבים	162,407	46,260
בנקים	–	4,999
	7,066,588	1,855,717
הפרשי שערוך	71,893,699	24,212,972
	78,960,287	26,068,689

	1985 שקל חדש	1984 שקל חדש
קופות הגמל		
קרן פנסיה מקיפה	34,935,703	12,631,987
התחייבויות למקבלי פנסיה	28.950,000	8,350,000
	63,885,703	20,981,987
קרן תגמולים	13,158,619	4,525,044
עתודה אקטוארית	1,808,213	527,067
סה"כ לקופות הגמל	78,852,535	26,034,098
קרן בטחון הדדי	51,367	16,546
בנק משיכת יתר	259	–
התחייבויות	56,126	18,045
	78,960,287	26,068,689

חשבון הכנסות והוצאות

	1985 שקל חדש	1984 שקל חדש
הכנסות		
רבית הצמדה על רבית והכנסות שוטפות אחרות		
מניירות ערך	3,477,448	872,695
מפקדונות וחשבונות בנקים	216,521	105,337
מהלוואות לחברים	8,739	1,427
מחובות מעבידים	3,044	1,210
סה"כ	3,705,752	980,669
רווחי הון והפרשי הצמדה ממומשים		
מניירות ערך	2,730,610	595,382
מפקדונות	30,759	732
סה"כ	2,761,369	596,114
רווחי שערוך	47,643,080	20,495,595
סה"כ	54,110,201	22,072,378
הוצאות		
משכורות ותנאים סוציאליים	93,517	26,056
החזקת משרדים והוצאות כלליות	46,964	10,777
הוצאות מיכון	17,359	4,752
סה"כ	157,840	41,585
עודף ההכנסות על ההוצאות מועבר לחשבון יעוד העודפים	53,952,361	22,030,793
סה"כ	54,110,201	22,072,378

חשבון קרן פנסיה מקיפה

	1985 שקל חדש	1984 שקל חדש
הפקדות		
יתרת הקרן לתחילת השנה	20,981,987	3,368,377
הפרשות שוטפות ונוספות	862,250	193,970
העברה מחשבון יעוד העודפים	43,802,001	17,824,544
סה"כ	65,646,238	21,386,891
משיכות		
תשלומי פנסיה		
לפנסיונרים	1,441,764	314,279
לנכים	65,747	15,208
לשאירים	160.505	36,598
סה"כ תשלומי פנסיה	1,668,016	366,085
החזרים לעמיתים שעזבו	92,519	38,820
יתרת הקרן בהעברה למאזן	63,885.703	20,981,986
סה"כ	65,646,238	21,386,891

הערה:
דין החשבון מפורט עם באורים של ההנהלה ימסר לועדות העמיתים במשרדי הקרן.

בני אסלס
מנכ"ל הקרן

תשעה נפצעו בתאונות דרכים בצפון הארץ

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

תשעה בני־אדם נפצעו באורח קל עד בינוני בשלוש תאונות דרכים שארעו במרחב חיפה במהלך החג.

בתאונת דרכים שארעה שלשום בצהריים בנשר, בין שני כלי רכב שנסעו בכיוון נגדי, בכביש חיפה – קרית טבעון התנגשו כלי הרכב חזיתית. שבעה נוסעים משני כלי הרכב נפצעו באורח קל עד בינוני.

בתאונה אחרת שארעה בשדרות ויצמן בקרית מוצקין, נדרסה הולכת רגל בעת שניסתה לחצות את הכביש. מצבה הוגדר קל.

בתאונה אחרת בין רכב מסוג „סובארו" לבין קטנוע נפצע באורח קל סגן ראש עיריית קרית ביאליק, מיקי קאוף. לאחר טיפול במגן דוד אדום הוא הועבר לבית החולים „רמב"ם" ושוחרר בשעות הערב.

כל תשעת הפצועים הועברו לבתי החולים רמב"ם ו„רוטשילד" בחיפה לקבלת טיפול רפואי.

גיתית יזרעלוב תוסגר היום לישראל

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

גיתית איזרעלוב בת ה־37 העצורה בלונדון בחשד שרצחה את בעלה יוסף איזרעלוב תוך כדי הטבעתו באגם המלאכותי של פארק הירקון בתל־אביב תוסגר היום לישראל. היא תובא בשעות הערב המאוחרות, כשהיא מלווה בשוטרת ממשטרת מרחב־ירקון, בטיסה של "אל על" מלונדון לישראל ותעצר לחקירה.

גיתית, העצורה בלונדון מאז שהוגשה על ידי משטרת ישראל בקשה להסגירה בחשד שרצחה בחודש ינואר השנה את בעלה־יוסף איזרעלוב, תובא למשטרת מרחב־ירקון ברמת־גן ותחקר בחקירה ראשונית על ידי חוקרי משטרת מרחב ירקון ובהם רב פקד יעקב בריי, ראש צוות החקירה המיוחד שחקר את הפרשה. בתום 24 שעות תובא בפני שופט שלום בתל־אביב שיתבקש להאריך את מעצרה ולאחר מכן יוגש נגדה כתב אישום ברצח.

גיתית נחקרה כבר בלונדון על ידי חוקר ממשטרת מרחב־ירקון. באספר נגדה ראיות לכאורה כי ביצעה את הרצח של בעלה בחודש ינואר השנה, עת נכנסה לישראל בצורה בלתי מצוידת בדרכון מזויף. גיתית איזרעלוב דוהנר, היתה עצורה בעבר בחו"ל על ביצוע פשעים חמורים ובהם שוד בנק.

עד למעצרה בלונדון התגוררה עם בתה אצל אחותה בלונדון.

חגיגות בברה"מ לציון 25 שנים ל„סוועטיש היימלאנד"

(עש"ח). – במוסקבה נפתחות השבוע חגיגות לציון 25 שנה להופעתו של הירחון „סאוועטיש היימלאנד".

מישראל יצאה לברה"מ משלחת בהרכב – יהושע אידגה (חבר מערכת השבועון באידיש „ד"ר הערב"), יוסף ליפסקי (עיתונאי באידיש), עמוס לוין (משורר).

בחגיגות תשתתף גם להקת תיאטרון ממוסקבה, וכן הוזמנו משלחות יהודיות מרחבי תבל ביניהן מברית ארה"ב, אורגואי וארגנטינה.

המשלחת מישראל תשהה במוסקבה שבוע ימים.

240 עלו השנה לארץ מברה"מ

מאת שלמה קרמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

בשנים־עשר החודשים האחרונים הסתכמה העלייה מברית המועצות ב־240 נפש בלבד. על כך מסרה הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באותה תקופה (מאוקטובר 85 עד ספטמבר 1986) הסתכמה העלייה לישראל בכ־8800 נפש.

עיקר העלייה נרשמה מיבשת אמריקה (כ־3600 נפש) ומיבשת אירופה (כ־3600 נפש). העלייה מארה"ב הסתכמה בכ־1900 נפש.

מנכ"ל ממשלתי נתבע להפסיק כפל תפקידים

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

המנכ"ל החדש של משרד העבודה והרווחה, יהושע דוידוביץ', נתבע על ידי עורך דין תושב עפולה (עיר מגוריו של המנכ"ל) להתפטר מחברותו במועצת העירייה וכן מהועדה המקומית לתכנון ובנייה. „המשך כהונתו של דוידוביץ' בתפקידיו במועצת עיר מגוריו, בד בבד עם כהונתו כמנהל כללי של משרד העבודה והרווחה, היא בניגוד לסדרי המינהל התקין", נאמר במכתב שעלח בשבוע שעבר עו"ד אנדרי סקרופה, תושב עפולה ובעל נכסי מקרקעין בעיר.

עורך הדין מסתמך על חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש (בתשובה לפנייתו של משה רבבת מהרצליה) בה נקבע כי „בדין הוא שמר משה רבבת יתפטר מחברותו במועצת עיריית הרצליה בד בבד עם מינויו לכהונת המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתכנון".

לדעתו של עו"ד סקרופה „חוות הדעת של היועץ המשפטי, שהתייחסה אמנם לעניינו של רבבת, קבעה עקרון כללי שעובד רם דרג בשירות המדינה חייב להתפטר מכהונתו בתפקיד פוליטי נבחר כלשהו ברשות מקומית".

במכתב, שהמכותבים האחרים בו הם ראש עיריית עפולה ח"כ עובדיה עלי, נציב שרות המדינה אברהם נתן, ושרי העבודה והפנים, נאמר עוד ש„אם תוך שבוע לא תיפסק כהונתו של דוידוביץ' כחבר מועצת עיריית עפולה וכחבר הועדה המקומית לתכנון ובניה, בין בדרך של התפטרות ובין בדרך של הפסקת כהונתו בתפקידיו אלה על־ידי מי מן המכותבים האחרים למכתב, איאלץ להביא עניין זה בפני בית המשפט הגבוה לצדק".

הנהלת מפעל „ציקלון" דורשת „עבודה מלאה"

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

הנהלת מפעל „ציקלון" שבכרמיאל נקטה בערב ראש השנה בצעד חסר־תקדים, כאשר שלחה מכתבים אישיים ל־450 העובדים, בו הם נדרשים לחתום הבוקר, בעת חזרתם לעבודה, על התחייבות לעבוד עבודה מלאה, כולל שעות נוספות.

העובדים אינם נשארים לעבוד שעות נוספות מזה מספר חודשים בשל סיכסוך מתמשך על תוספות שכר. בשני הימים של לפני החג נקטו רוב העובדים בעיצומים ולא עבדו כלל.

במכתב שנשלח לעובדים על־ידי מנהל כוח האדם במפעל, אבי ולך, נאמר שהמפעל אינו מוכן לקבל עבודה חלקית ומי שלא יחתום על התחייבות אישית לעסוק בעבודה מלאה – לא יורשה להיכנס בשערי המפעל. מזכיר מועצת פועלי עכו, עזרא פיק אמר כי צעד זה הוא השבתת־מגן של ההנהלה. הוא הורה לעובדים להחזיר מייד את המכתבים להנהלה.

מת יונה בד־נר

יונה בד־נר, ממייסדי המושב כפר־יהושע, הלך לעולמו בשבת, א' דראש השנה. בן 86 היה במותו.

איש העלייה השלישית, יליד העיר טלחן ברוסיה, ציוני מנעוריו. עלה לארץ בגיל 21, והיה ממקימי ביה"ח למלט בחיפה ובראשוני העובדים בו. אחר־כך עבר במושבות הגליל, ולפני כ־60 שנה היה אחד מחמישה שהקימו את כפר־יהושע בעמק יזרעאל המערבי.

עד לאחרונה, כאשר פקדה אותו מחלה קשה, היה עירני ופעיל, ועבד בהתנדבות במתנות צה"ל. השאיר אחריו שתי בנות ובן, שבעה נכדים וחמישה נינים.

אנשים • אנשים •

לנוכח פני האומה

ביום רביעי האחרון לאחר שסיימו להקליט את תכנית „ברקי" עם נשיא המדינה חיים הרצוג (בתמונה), התכוננו צוותי הטלוויזיה להקליט את הברכה המסורתית של הנשיא לראש השנה. קמו, והעבירו את כל הציוד מאולפן מוקד לחדר עבודתו של הנשיא. שם הומ־עו בהלם. לבאות ש־הנשיא הציב מול שולחנו מכשיר טלפרומטר, שכמותו יש גם בבניין הטלוויזיה. תפקידו של המכשיר הוא להראות את הטקסט מול עיני הקורא, והרושם המתקבל הוא של דיבור ספונטני ולא של קריאה. איך הגיע המכשיר לשולחן הנשיא? מסתבר שהנשיא סיפר לידיד מאנגליה שאין הוא אוהב להראות כקורא מן הכתב. הידיד הבין את הרמז ושלח לו מכשיר שעלה אלפי דולארים. אולם אבוי, כשניסו אותו הסתבר שהוא מתאים רק להופעות פומביות שאינן מצולמות. לאחר מספר ניסיונות נואשים, ארזו כל הכבודה את מיטלטליה וגם את הנשיא המאופר לצורך השידור, נסעו לבית הטלוויזיה, השתמשו בציוד הציבורי, והכל בא על מקומו בשלום.

הפשרה נוספת?

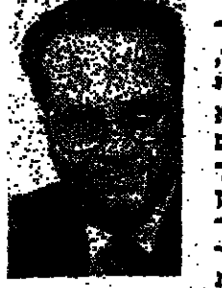

מאיר גבאי (בתמונה), מנכ"ל משרד המשפטים, השתתף ל־אחרונה בועידה בין־לאומית במזרח ברלין, במסגרת תפקיד נוסף שהוא נושא, הוא נשיא אגודת האו"ם בישראל. בוועידה נקשרו קשרים טובים בין הנציג הישראלי ונצי־גי אגודת האו"ם המז־רח־גרמנית, ובשיחות עמם הועלתה אפילו האפשרות של הזמנת הנציגים הגרמניים לישראל, וזאת כביקור לעמותה קודמת. ראשי האגודה הגרמנית גילו עניין רב בביקור רשמי בארץ, אך הביעו ספקות אם ישראל תסכים לארח משלחת ממזרח־גרמניה. מאיר גבאי הביא עמו את ההצעה ארצה, והנושא ידון בקרוב במשרד החוץ.

חדשות ישנות

בעוד בחודש יחגגו ברשות השידור את יום הולדת השנה לשידור בשפה האמהארית לעולים מאתיופיה. זוהי חגיגה כפולה, שכן לאחר שחשבו לסיים את השידורים מחוסר תקציב נמצאו ממנים לשנה נוספת, והם הג'וינט והסוכנות היהודית. התכנית בשפה האמהארית משמשת גם כקולטת עליה. רוב המשתתפים בה הם עולים חדשים מאתיופיה. השידור בשפה זו כרוך בקשיים רבים. לקריינים אין מיומנות מקצועית, ולצוות הישראלי אין אפשרות לפקח על החומר המשודר, לכן, למניעת הפתעות, מקליטים את התכנית מראש. רחל רזנן, הממונה על השידורים בשפות הזרות בקול ישראל, מספרת על קוריוז שארע לאחרונה. בהיותה נוכחת בהקלטה, שמעה לפתע את שמו של קדאפי מוזכר מספר פעמים. למיטב זכרונה לא היתה אמורה להכלל בשודר החדשות אף ידיעה המזכירה את שמו. עצרה רזנן את ההקלטה ושאלה את הקריין: „איזו ידיעה אתה מקריא?" „אה", ענה לה הקריין, „זוהי ידיעה שנשארה עוד מהשבוע שעבר..."

סודות הכלכלה

בשבוע שעבר ערך סגן שר החוץ רוני מילוא, ארוחת ערב חגיגית לכבודו של סגן שר החוץ היפאני. כטוב ליבם של הנו־כחים ביין ובמזון, הת־פתחה ביניהם שיחה ערה, בעיקר בנושאי כלכלה. ח"כ אריאל ויינשטיין (בתמונה) שלאחרונה התמנה לראש הצוות הכלכלי של הליכוד, שעיסוקו בסוגיות ש־מעמידה בפניהם ה־רוטציה, לא הסתיר את קנאתו וחקר את האורחים לסודה של הכלכלה היפאנית המשגשגת. ענה לו סגן השר: „אצלנו יש אמנם אגודים מקצועיים חזקים, אך ברור להם שמאבק נחרץ מדי במפעל המעסיק אותם עלול לפגוע בהם כבומרנג. מפעלים יחלשו, מפעלים מתחרים יתחזקו, וכך יפגע מקור פרנסתם". השיב ויינשטיין: „סכנה מעין זאת אינה מרחפת מעל ראשי האגודים המקצועיים והמפעלים שלנו, היות ומגילא המשק הוא ממלכתי צבורי. וכנראה זהו גם סוד הכלכלה שלנו..."

פיסול פוליטי

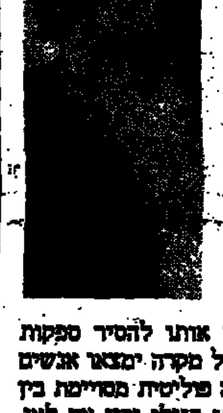

בשבוע שעבר ביקר הפסל יעקב אגם (בתמונה) בקצרין שברמת הגולן, כדי לעמוד מקרוב על הצורה האופי של הפסל שיעצב בעיר הגולן. במהלך הביקור הוזלו לעלות בראשו של הפסל הנודע הרהורי חרטה על שהוליס לעבוד גם בגולן. „להצבת פסל מעשה ידי בגולן יש משמעות פוליטית" אמר אגם למארחיו מהגולן. אלה שכנעו אותו להסיר ספקות מליבו באומרם כי בכל מקרה ימצאו אנשים שישייכו אותו לקבוצה פוליטית מסויימת בין אם יבצע את תוכניתו בגולן ובין אם לאו. במשך יום שלם סייר האמן בקצרין ולא פחות מארבע תוכניות לפיסול העלה, אך לכלל סיכום טרם הגיע. מה שכבר הצליח אגם בביקורו בקצרין, הוא לשכנע את מנהלי בית הספר בעיר לישם את שיטת החינוך שפותחה על־ידו ושמבוססת על צבע וצורה כאשר השפה היא שפה חזותית. התקוה היא שילדי קצרין יקלטו מהר את תורתו של האמן הנודע.

שמעון וייס

הכרת תודה

בטקס נרגש שהתקיים בשגרירות הישראלית בבון בשבוע שעבר העניק השגריר הישראלי דוד ריבלין את עיטור חסיד העולם בשם „יד ושם" למוריס רובואה בן 82.

רובואה הציל יותר מ־50 ילדים וילדות יהודים ממוות. במלחמת העולם השניה הוא עמד בראש משרד הצלב האדום הבין־לאומי בעיר קטנה בצרפת. בעיר זו היה מוסד לילדים יהודים שהוריהם הביאו אותם מגרמניה ובלגיה. כאשר פינתה המשטרה מספר ילדים וילדות למחנה הסגר חילץ אותם רובואה משם, הביא אותם למוסד שלו, וכך הציל אותם מהעברה להשמדה בגרמניה. בטקס נכחו כמה מן „הילדים" שרובואה הציל.

ב. עפר

אמון בדמוקרטיה

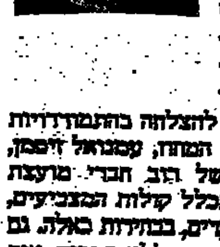

מחוז ירושלים סיים ראשון מיתר מחוזות מפלגת העבודה את תשלום „חובותיו" ל־דמוקרטיה המפלג־תית, והשלים בימים אלה את התהליך בו החל, עת הוכרז על בחירות פנימיות במ־פלגת העבודה. עכשיו נבחרו שלושת נציגיו ללשכה הארצית. מת־ברר, כי ארגון יעיל ופעילות רעיונית ענ־פה, מתכונותיו הבול־טות של מחוז ירו־שלים, הם גם סגולה להצלחה בהתמודדויות הללו, וכך זכה מזכיר המחוז, עמנואל זיסמן, (בתמונה) לאמונם של רוב חברי מועצת המחוז, והשיג 80% מכלל קולות המצביעים, שעוד תמיכה ללא תקדים, בבחירות כאלה. גם שעור המצביעים היה גבוה ללא תקדים, אות נאמנות לדמוקרטיה הפעילה של ירושלים. 93% השתתפו בבחירות הללו. עתה אומרים במרכז המפלגה כי יציעו גם למחוזות אחרים ליטול דוגמא מירושלים...

הישג גבוה

סגן נשיא אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, פרופ' חיים וישניאק, המשמש גם כדיקאן האחראי לפיתוח ולמחקר במוסד, זכה בימים אלה בכבוד מיוחד במינו. אוניברסיטת פרדו באינדיאנה, ארה"ב, מהמוסדות האקדמיים המובילים במקצועות ההנדסה בארץ זו, חגגה 75 שנה להיווסדה, בסידרת הרצאות שינתנו על־ידי בוגרי בית־הספר שהגיעו להישגים גבוהים בתחומי המדע, החינוך, ישום תעשייתי וניהול. פרופ' וישניאק נימנה עם הבודדים שזכו בכבוד זה והוא הוזמן להרצות בנושא: „הכימיה הטכנולוגית של שמן המזונות".

פרופ' וישניאק, העומד בראש הקתדרה לתהליכים כימיים באוניברסיטה, עוסק שנים רבות בפיתוח טכנולוגי של שמן המופק מצמח החוחובה, המצוה הולך לשמן הלוויתן, תחום שבו אף יישם מספר פטנטים בישראל ובארה"ב. עבור עבודתו בתחום זה הוא אף הוכתר בשנת 1978 בפרס אב"ר. ב־גמן למדע ונבחר בעמית המכון האמריקאי להנדסה כימית.

אמיר רוזנבליט

הנשיא רונאלד ריגן ואשתו ננסי מתבוננים בנכדיו של הנשיא לשעבר ורעיתו ג'ימי ורוזאלינד קארטר בשעת גזירת הסרט בטקס חנוכת הסיפריה במרכז הנשיאותי על שם קארטר באטלאנטה. הילדים משמאל לימין, שרה, ג'ימי וג'ייסון ג'ימס ארל.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

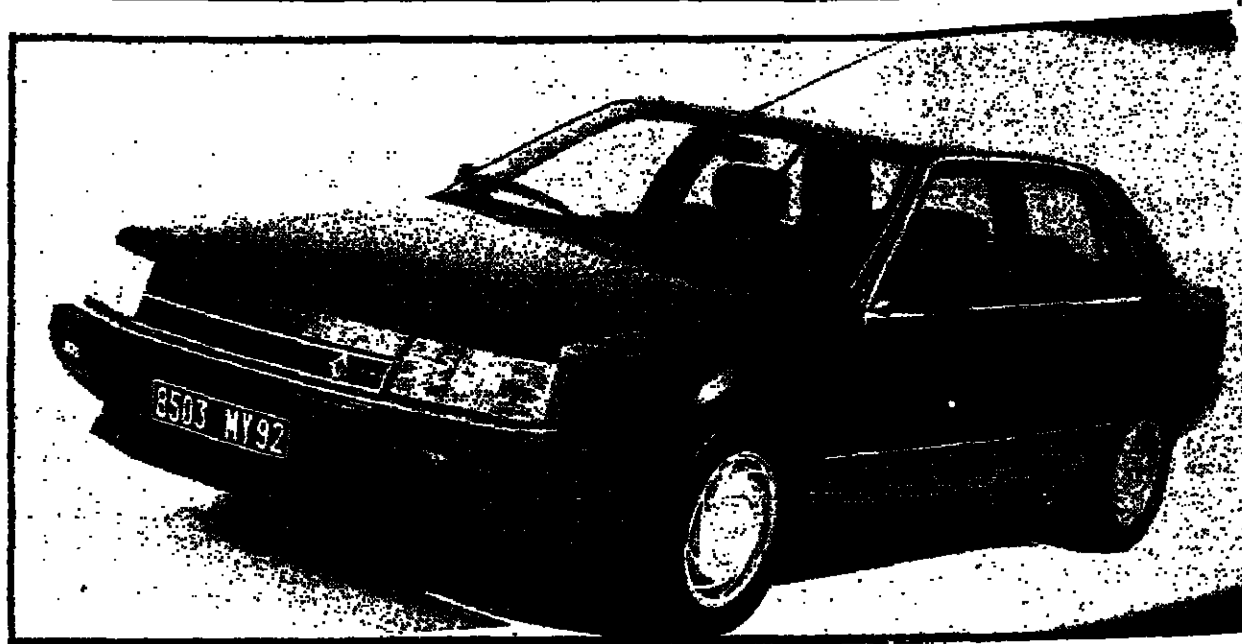

דגם היוקרה החדש של „רנו", ה־TURBO 25V6, שהיא המהירה בין מכוניות הנוסעים הצרפתיות. מהירותה המירבית 225 קמ"ש. היא „מדברת" ו„חושבת" למען הנהג. מסוף מחשב מאפשר לנהג לקבל כל הזמן מידע שוטף. רדיו־טלפון „בלי ידיים" מופעל בקולו של הנהג. דיסק קולט קול ותמונה מאפשר לנהג לקבוע את סדר־יומו תוך כדי נסיעה. אם ישכח הנהג לסגור היטב דלת, קול נזוף יקרא לו לסדר. המנוע מצוייד במאתר תקלות, המסוגל להתאים את אופן הנסיעה למצב הרכב.

מזג־האוויר משבש הטיסות

מאת רחמים בן

רכס ברומטרי בשמי אירופה, שגרם בשבוע שעבר ערפילים גבוהים ברוב חלקי היבשת, בעיקר בשעות הבוקר, שיבש במידה ניכרת חיי התעופה האזרחית.

דובר "לופטהנזה" בפרנקפורט, ניקולאס אילין, סיפר בשיחה טלפונית עם סופר "דבר", כי בימים האחרונים נגרמו איחורים רבים בטיסות באירופה בשל תנאי ראות שלא איפשרו המראות ונחיתות בנמלי תעופה רבים. אילין הוסיף, כי הטיסות שובשו בעיקר בשעות הבוקר ואילו לקראת הצהריים התחדשו הטיסות כרגיל.

השפעת השיבושים באירופה היתה חלשה יחסית על חיי התעופה בארץ, מפני שרוב הטיסות המגיעות לישראל יוצאות מאירופה הזול בשעות הבוקר המאוחרות ועד שעות אחר הצהריים. עם זאת חלו מספר שיבושים. כך למשל הגיע ביום ב' אחר־הצהריים מטוסו של ר"מ ראש הממשלה יצחק שמיר מניו־יורק דרך אמסטרדם באיחור של שעה בקירוב, במקום ב־3.25 ב־5.10, בשל הערפל הכבד בנמל־התעופה ההולנדי העיקרי.

אולם ישראלים רבים סבלו מכך, שאיחורו טיסות־המשך שונות ורבים התעכבו בשובם ארצה לקראת החג, בעיקר כאשר היו תלויים בטיסות "אל־על".

בתוך כך נמסר, כי מזג־אוויר גרוע הגדיל השנה במידה ניכרת את האיחורים בטיסות בארה"ב וסביבה. מספר ההמראות מנמלי־תעופה בארה"ב יגיע השנה ל־6 מיליון, בהשוואה ל־5.7 מיליון אשתקד. דובר מינהל התעופה האמריקאי סטפן הייז אומר, כי חל גידול עצום בתנועה האווירית ללא גידול כמעט בקיבולת. "דבר זה מוסיף לבעיית האיחורים," אמר.

בשמונת החודשים הראשונים השנה אירעו 282 סופות־רעמים בארה"ב, 40 אחוז יותר מאשר אשתקד. הייז אומר, כי מזג־האוויר גרם 70 אחוז מהאיחורים. כ"איחור" מוגדר כל פיגור אחרי להזדמנים שמעבר ל־15 דקות. בסך הכל אירעו השנה 1050 איחורים בארה"ב, בהשוואה ל־914 אשתקד, 1105 ב־1984 ו־664 ב־1983.

ארה"ב תחייב השימוש במיתקן נגד התנגשות

מינהל התעופה האמריקאי עומד לחייב את כל חברות־התעופה להתקין במטוסיהן מיתקנים למניעת התנגשויות באוויר. ראש המינהל דונלד אנגן הודה, כי צעד זה בא בעקבות ההתנגשות בשמי לוס אנג'לס בין מטוס די.סי. 9 של חברת התעופה המקסיקנית ובין מטוס אווירי קל. בתאונה נהרגו 82 איש. בחקירת התאונה הסתבר, כי טייס המטוס הקל מת מהתקף־לב עוד לפני ההתנגשות.

נשיא איגוד הטייסים הבין־לאומי הקברניט רג'ינלד סמית אמר לסופר "דבר" מיד לאחר התאונה לפני שלושה שבועות, שמיתקן מסוג זה היה מונע את ההתנגשות. הטייסים אכן תובעים זה שנים לחייב את חברות־התעופה לצייד את מטוסיהן במיתקן והן אף מסכימות עקרונית; השאלה היא מי ישא בהוצאה. כל מיתקן כזה עולה כיום 75 אלף דולר, אולם מניחים שאם כל חברות־התעופה יציידו בו את מטוסיהן, יירד המחיר.

כדי שהמיתקן יתן תוצאות, יש לצייד את כל המטוסים במיתקן המשדר בכל עת את מקומו של המטוס שבו הוא מותקן. המיתקן למניעת התנגשות קולט אותותיו של המיתקן המשדר את מיקומו של המטוס המתקרב, מתריע כאשר קיימת סכנת התנגשות ומנחה את הטייס כיצד להימנע ממנה. כל מטוסי חברות־התעופה כבר מצויידות במיתקן שני זה, אולם מטוסים קלים אינם מצויידים בו. עתה מתכוון מינהל התעופה האמריקאי לצמצם את הנתיבים שבהם יורשו לנוע מטוסים ללא המיתקנים המשדרים את מיקומם.

תחיקה מתאימה עלולה לארוך כשנתיים, אולם מקווים שהחברות יתחילו לצייד מרצונן את מטוסיהן במיתקנים הדרושים, ברגע שיובהר שממילא יחוייבו לעשות זאת.

פקקים בגוש דן

פקקי תנועה בלתי נסבלים משבשים את חיי גוש דן בכלל והעיר תל־אביב בפרט מתחילת ספטמבר, מסתבר מתלונות רבות שהגיעו ל"דבר". כתוצאה מהפקקים התארך מאד זמן הנסיעה, אפילו בשעות שאינן נחשבות לשעות עומס.

השיבושים נובעים בחלקם משובם של רבבות ישראלים מחופשת הקיץ בחו"ל עם תחילת שנת הלימודים וכן מתוספת של 22 אלף מכוניות חדשות במחצית הראשונה של השנה ללא תשתית נוספת. על כך אפשר להוסיף עבודות שונות, בין היתר לשיפור הכבישים, המשבשות בשלב זה את התנועה, וכן אירועים שונים. כמה רשויות מקומיות אף גורמות פקקים במתכוון באמצעות שיבוש פעולת הרמזורים כדי להרתיע נהגים מלעבור בהן. למרות השיבושים הקשים, כמעט שאין נראים שוטרים ברחובות, אפילו במוקדי התנועה הצפופים ביותר.

סופר "דבר", שסייר השבוע ברחובות תל־אביב נתקל בין היתר בפקקים הבאים:

• בכניסה לעיר מכיוון ירושלים וכן מחולון משתרך תור לאורך קילומטרים אחדים;
• בדרך חיפה משתרך פקק כמעט לכל אורך הכביש בשל עבודות להוספת נתיב רביעי מצפון לדרום;
• פקקים איומים משתרכים ביציאות בשני קצותיו של כביש איילון;
• בצומת "הפיל" סמוך לצהלה השתרך תור ארוך מאד בשל סגירת דרך הרצליה לצורך שיפור הכביש, עבודה הנמשכת לסירוגין זה שנים ללא כל תועלת נראית לעין;
• פקקים קשים משבשים את התנועה רוב שעות היום ברחוב אבן־גבירול כמעט לכל אורכו, אך במיוחד סמוך לשק"ם.

ראש רשות מקומית, שהתנהג שיחה גלויית לב בעילום שמו, הודה באוזני סופר "דבר", כי הורה לקצר את משך האור הירוק ברמזורי הציר האורכי העובר ביישוב זה, כדי להרתיע נהגים מלנסוע בו. כן הוא מתעלם מעבירות של חניה כפולה במרכז המסחרי של היישוב, המצוי בציר זה. ראש הרשות אומר, כי זה זמן רב הוא לוחץ על הממשלה לסלול כביש עוקף לטובת התושבים והנהגים העוברים ביישוב, אולם העבודה מתנהלת בעצלתיים בשל קשיי תקציב.

החום הכבד, השורר בימים אלה, מכביד על הנהגים עוד יותר. כתוצאה מכך גברה בימים האחרונים הבריונות וקללות רמות נשמעות על כל צעד ושעל. מיעוט השוטרים גורם, שכוח האלים גבר, אולם גם השוטרים המעטים הנראים בדרכים פה ושם מתעלמים אף מעבירות חמורות המתבצעות לעיניהם.

מיתקן חדש לאכיפת מהירות

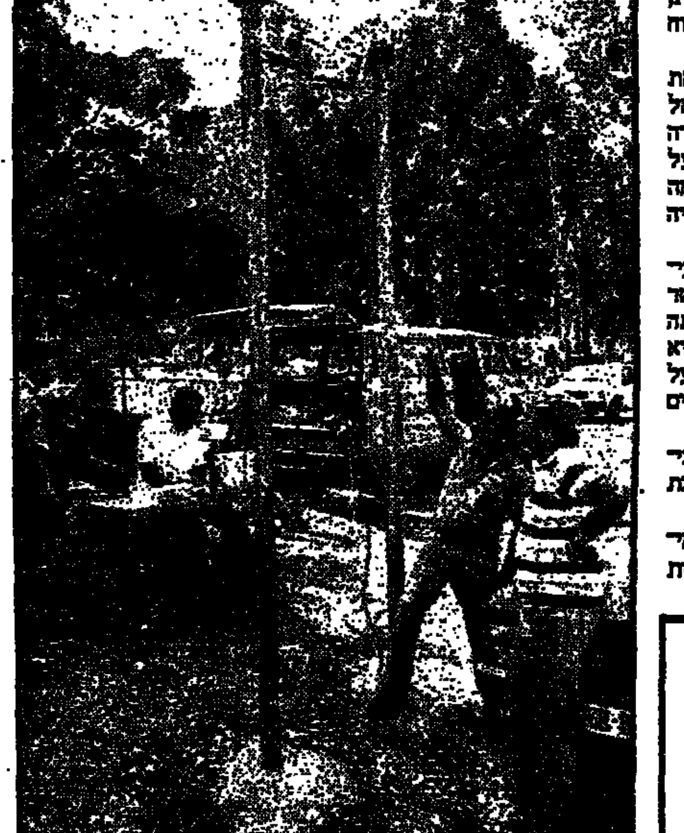

מערכת בקרת המהירות המשטרתית החדשה נראית תלויה על עמוד. בתצלום נראות היטב שתי העדשות האלקטרו־אופטיות הקולטות את מהירות נסיעתה של המכונית החולפת.
צילום: דן לנדאו

מערכת חדשה לבקרת מהירות הנסיעה בכבישים בין־עירוניים עשויה להחליף בקרוב את מכוניות הרדאר המשטרתיות הקיימות, במאמץ לאכוף את הנסיעה במהירות המותרת. המערכת, כולה מפיתוח ישראלי, נבחנת עתה על־ידי מומחי המשטרה.

המערכת מורכבת משתי עדשות אלקטרו־אופטיות, הקולטות את המכונית החולפת פעמיים בזו אחר זו. הן מעבירות את המידע אל מחשב זעיר, הקובע את מהירות הנסיעה, על יסוד המהירות שבה עברה המכונית את המרחק שבין שתי העדשות. אם עלתה המהירות על המותר, מצלמת מצלמה אוטומטית את המכונית עם מספרה. המגמה היא, שהתצלום, ועליו מהירות הנסיעה, התאריך והשעה, ישמש ראיה קבילה בבתי־המשפט.

הכוונה לתלות את המערכת במקומות מתאימים בדרכים הבין־עירוניות כתחליף לסיורי מכוניות הרדאר, שאמינותן מוגבלת. אפשר להציב את המערכת במקום קבוע או לניידה ובמקום הצבתה אפשר להסוות אותה, כך שלא יהיה אפשר להבחין בה. כיוון שהיא אינה מבוססת על גלי רדאר, אין כיום כל מכשיר היכול להתריע על הימצאותה בפני הנהג המתקרב אליה. המערכת פועלת בעזרת קרניים אינפרה אדומות.

המערכת פותחה על־ידי מדעני בית־הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים. פרופ' יוסף בודנהיימר, מראשי בית־הספר, אמר שזו מערכת ראשונה מסוגה בעולם והוא מניח שיהיה לה שוק גדול לייצוא.

הבדיקות, הנערכות עתה במשטרת ישראל, אמורות לבחון את אמינות המערכת בתנאים שונים לקראת המלצה בפני הרשות המשפטית על אימוץ מימצאיה כראיות קבילות בבתי־המשפט.

חניכת־טיס שניה ב„סוויסאיר"

אינס פריק, בת 23, ילידת ציריך, נתקבלה בימים אלה כאשה־חניכה שנייה בבית הספר לטיס של חברת התעופה השווייצרית „סוויסאיר". אינס פריק אמורה להתחיל בחודש אוקטובר הקרוב את קורס הטיסה שלה, אשר יימשך 18 חודשים.

אניס פריק סיימה לאחרונה את שנת הלימודים הרביעית בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת ציריך והיא הולכת עתה בעקבות אחיה, שהוא טייס־משנה ב„סוויסאיר".

מדי שנה פונות 20־30 נשים צעירות בבקשות להתקבל כחניכות בבית הספר לטיסה של „סוויסאיר", לעומת 300 עד 600 גברים. בית הספר לטיסה קולט מדי שנה כ־60 חניכים חדשים.

„אודי 80": מכונית־יוקרה נעימה למי שיכול להרשות לעצמו

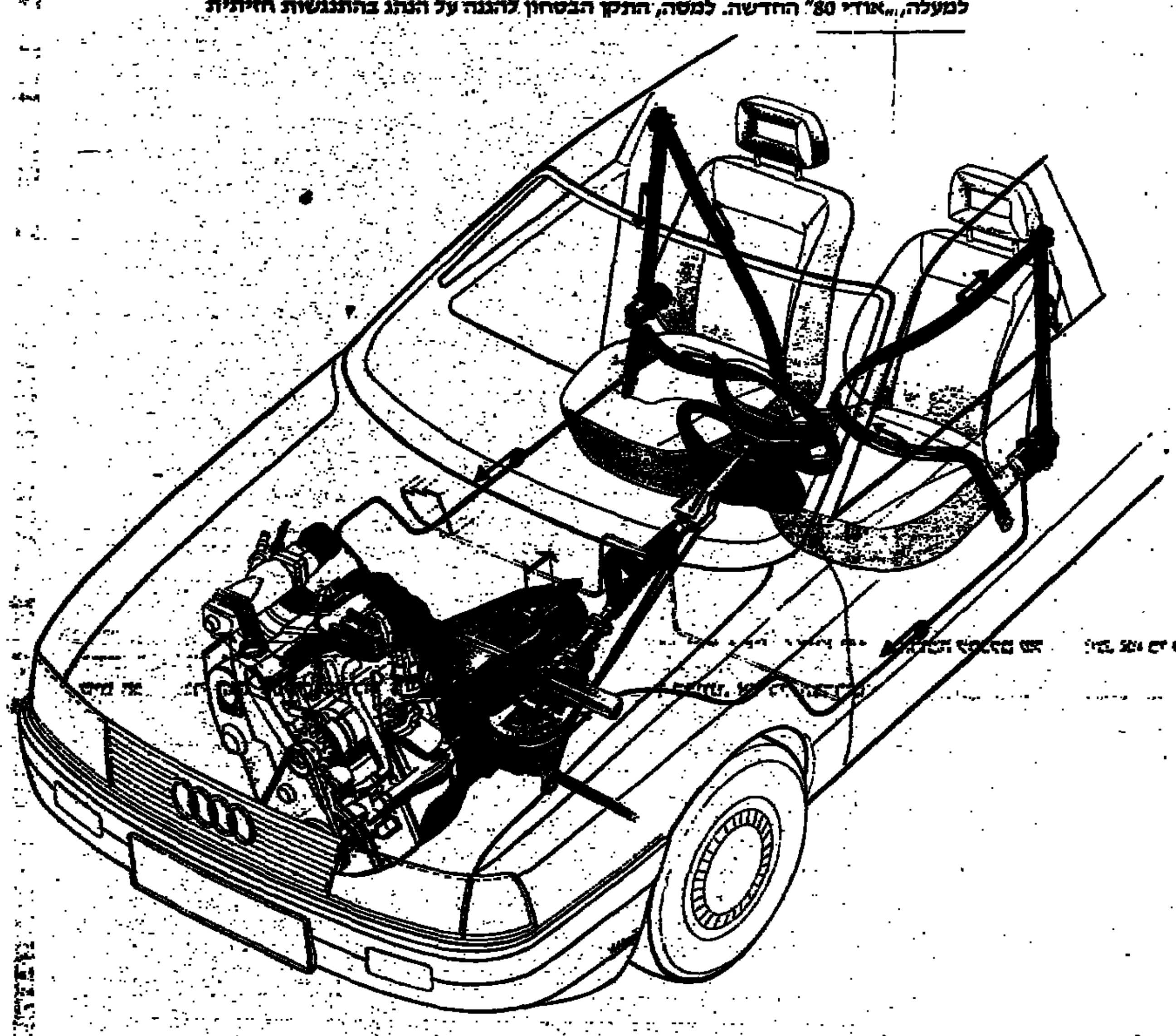

למעלה, „אודי 80" החדשה. למטה, התקן הבטיחון להגנה על הנהג בהתנגשות חזיתית

מאת אריה ארד

התקן להגנה על הנהג בהתנגשות חזיתית, הוא החידוש שהרשים אותי ביותר ב"אודי 80" החדשה, שהוצגה בפני העתונאים בחודש שעבר בגרמניה. שאר החידושים: מרכב מגולוון כולו למניעת חלודה כמעט לגמרי וחלוקה חדשה ומודולרית של הכח בין הסרן הקדמי והאחורי בדגמי הקוואטרו. כן פותחה תיבת־הילוכים חדשה לגמרי. בסך הכל אין מדובר בחידושים מהפכניים, אלא בקידום הדרגתי של רגם, שכבר הוכיח עצמו.

כפי שמקובל ב"פולקסווגן־אודי" זה שנים אחדות, נשמרת החזות הכללית של הדגם הישן, אם כי קביעה זו עלולה להטעות. המאמץ לשמור על החזות הכללית נובעת מהתחשבות בלקוח, שאינו רוצה להפסיד כספי רב מדי בבואו להחליף את מכוניתו הישנה. שינוי קיצוני של החזות גורמת מיד ירידה חריפה במחיר הדגמים הקודמים, אפילו נמצאים בשימוש רק שנה אחת. שינוי קל והדרגתי שומר היטב על ערכה של המכונית המשומשת וזו אחת מנקודות החן החשובות של המכוניות הגרמניות.

הגישה הזאת אינה אלטרואיסטית לחלוטין, כמובן. ראשית, כאשר המכונית המשומשת נמכרת במחיר טוב יותר, גוברת נטיית הצרכן להחליפה בדגם חדש וזה נמכר טוב יותר. שנית, באירופה גוברת כיום הנטיה בקרב מחזיקי צי רכב להסכים מראש עם הספק על תנאי ההחלפה כעבור שנה־שנתיים. כיוון שהיצרן יודע מראש, שמכירת הרכב המשומש תחול על ראשו, הוא משתדל להבטיח עצמו מראש. כך למשל שמעתי על עיסקה גדולה, שבה נמכרו לחברה "אודי" לבנות בלבד, מפני שהלבנות נמכרות בדרך כלל ביתר קלות וערכן נשמר טוב יותר.

ברם, כל זה לא צריך להטעות את המשקיף המנוסה. ה"אודי 80" החדשה כוללת שיכלולים רבים מאד גם בחיצוניותה. די אם נציין, שמקדם הגרר הורד ל־0.29 כדי להבין, שזוויות עוגלו, קווים שונו והטיות מותנו. כתוצאה מכך התקצר הדגם החדש ב־13 מ"מ. נתון זה אינו משמעותי כמובן לעצמו, אולם הוא מלמד על השינויים הגדולים במרכב תוך מאמץ להימנע משינוי החזות הכללית.

כל המאמץ מופנה להפיכתה של ה"אודי 80" למכונית יוקרה אי־שם בין ה"מרצדס" וה"ב.מ.וו.". היצרן רוצה לנגוס מנתח שוק זה בשילוב ההידור של ה"מרצדס" עם הספורטיביות של ה"ב.מ.וו.". במסיבת־עתונאים בין־לאומית בפולדה שבגרמניה אכן הוצגו נתונים המאשרים, כי גדל חלקם של אקדמאים ועצמאים בקרב רוכשי ה"אודי".

ההגנה על הנהג

כשלעצמי, התרשמתי במיוחד מההתקן להגנה על הנהג בהתנגשות חזיתית. לא מדובר במשהו מתוחכם מאד, במחשב או בבקרה אלקטרונית, אלא בפטנט פשוט וחכם. בכלל, רבים סבורים כיום, שבטיחות במכוניות אין להשתית על מיתקנים חשמליים או אלקטרוניים, העלולים להכזיב, דווקא בשעה שהכי נזקקים להם.

התתקן של "אודי" מבוסס על מערכת כבלים, המחברים את המנוע אל מוט ההגה ואל מערכת חגורות הבטיחות. בשעת התנגשות חזיתית נדחף המנוע אחורה ובאמצעות מערכת הכבלים הוא מושך את ההגה אחריו, פנימה אל תוך בית המנוע. בו בזמן מותחת המערכת את חגורות הבטיחות, כך שהנהג אינו יכול להתנגד להוצאת ההגה מידיו, שכן התגורות מצמידות אותו למסעד המושב שלו. ראשו אמנם מושלך קדימה, אך אינו נחבט בשמשה הקדמית. המנוע עצמו נדחף כלפי מטה, במקום לעבר תא־הנוסעים.

הפטנט הזה מונע את הסכנה הגדולה ביותר לנוסעי המושבים הקדמיים בהתנגשות חזיתית: שמוט ההגה והמנוע ימחצו אותם. כאמור, פשוט וחכם. כל כך פשוט, שאיש לא חשב עליו קודם. אבל לארץ הוא לא יגיע כמובן, כי בשיטת המיסוי הקטלנית שלנו הוא יעלה 800 דולר, במקום 200 דולר בגרמניה. מאותה סיבה, אגב, אין כמעט בארץ מכוניות המצויידות במערכת איי.בי.אס., שהיתה עשויה למנוע את רוב התאונות של השבוע שעבר, כאשר בא הגשם הראשון. האיי.בי.אס., המונעת נעילת גלגלים בשעת בלימה ובכך את ההחלקה המסוכנת, עולה בארץ 5,000 דולר במקום 1,000 דולר בגרמניה. מכיון שאיש אינו חושב שלו זה עלול לקרות, איש אינו מוכן להשקיע סכומים עצומים כאלה במערכות בטיחות.

מרכב מגולוון

ייצור המרכב כולו מפח מגולוון אינו חידוש, בעצם. זה שנה ויותר מיצרים כך את ה"אודי 100" ומלכתחילה תיכננו להרחיב את השיטה. עכשיו הושלם קו הייצור הנוסף, שהיה דרוש להגשמת התכנית. למרות הגילוון לא שונה תהליך הצביעה. בכך, אומרים, תימנע כמעט לחלוטין ההחלדה, שהיא כיום האויב מספר אחד של המכוניות, יותר מכל תהליך התבלות אחר. ככלות הכל - מנוע, תיבת־הילוכים, סרנים ושאר אביזרים מכניים אפשר להחליף כאשר הם מתבלים. את המרכב אי־אפשר להחליף. לכן חשוב כל כך לשמור עליו.

לגילוון יתרון גדול, בשעה שיש לבצע תיקוני פח בעקבות תאונה. בדרך כלל הקושי הוא בחלקי פח חלודים, שקשה להלחימם כדרוש. לאחר התיקון כבר אין למרכב החוזק המקורי. הואיל והגילוון מונע החלודה מלכתחילה, לא נוצרות בעיות בעת התיקונים, ההלחמות נעשות כדרוש והפח שומר על חוזקו.

חלוקת כח דינמית

חלוקה דינמית של הכח בין הסרן האחורי ובין הקדמי אינה בגדר חידוש עולמי, שכן אפילו ב"טרנספורטר סינכרו" של "פולקסווגן" כבר מצוי הסדר כזה זה שנה ויותר. אולם הסינכרו פועל בשיטה אחרת. הקוואטרו מבוסס על דיפרנציאל שלישי מכני ולכן אפשר לראות בחלוקה דינמית של הכח הישג מכני. לי נדמה, שבעתיד יפנו לבקרה אלקטרונית, שתפשט את התהליך ותעשה אותו למדוייק הרבה יותר.

בניגוד לסינכרו, הדינמיות ב"אודי" אינה מושלמת ומגיעה רק ליחס של 22־78. הדבר מושג באמצעות מערכת גלגלי שיניים, הננעלים חלקית כאשר אחד הסרנים מסתובב מהר מהאחר, כלומר גלגליך מתחלקים או מתחפרים. ההנעה המתמדת על ארבעה גלגלים מגבירה את יציבות הרכב, במיוחד על כביש רטוב או קפוא, ואת עבירותו בשבילי עפר ובדרכים מושלגות או מכוסות בשכבת קרח.

תיבת־הילוכים נוחה יותר

בתיבת־ההילוכים החדשה לגמרי הושם הדגש, כך נדמה, על נוחות הנהיגה יותר מאשר על שיפור הביצוע, שהיה טוב מאד כבר בדגמים הקודמים. מהלכו של המוט קצר והעברת התקנים נוספים הוגברה קלות החלפת ההילוכים ודיוקה. התקנים נוספים מאפשרים לנהג להשתמש תמיד ובכל התנאים באותה מידה של כח להזזת המוט. על כך נוסף מצמד הידראולי, המבטל את הצורך בכבל, הנקרע מפעם לפעם, כמובן תמיד ברגע הפחות מתאים.

עדיין אין תיבת־הילוכים אוטומטית, האהובה כל כך על הישראלים. האירופאים אינם אוהבים אותה ורק מיעוט קטן מתוכם משתמש בה. בעיני ראיתי נהג מונית, המצויידת בתיבה אוטומטית, נוהג בה כאילו היתה ידנית. "מה לעשות," העיר לעברי, כאשר הבחין במבטי התמה, "זה מה שהמלך קנה." ובכן, "המלך" יוכל לקנות תיבה אוטומטית רק בשנה הבאה.

לא 1,300

ה"אודי 80" החדשה תיוצר בשבע וריאציות, שלא כולן יובאו ארצה, כמובן:

- מנוע בן 1,600 סמ"ק בעל הספק של 75 כודסוס;
- מנוע בן 1,800 סמ"ק בעל הספק של 90 כודסוס, גם בגירסת קוואטרו;
- מנוע בן 1,800 סמ"ק בעל הספק של 112 כודסוס, גם בגירסת קוואטרו;
- מנוע דיזל בן 1,600 סמ"ק בעל הספק של 54 כודסוס;
- מנוע טורבו־דיזל בן 1,600 סמ"ק בעל הספק של 80 כודסוס.

אולם החידוש הפחות נעים מבחינת הישראלי הוא בעובדה, שה"אודי 80" החדשה לא תסופק עם מנוע בן 1,300 סמ"ק. היצרן אינו רוצה לקלקל את ביצועי המכונית במנוע הקטן יותר ואינו רוצה לפגוע ביוקרתיות שלה. מי שירצה בכל זאת במנוע 1,300, יצטרך להסתפק באחד מדגמי "פולקסווגן". ה"פאסאט", למשל, אינו אלא "אודי 80" ישנה, למעשה.

מימצאים בנהיגת־מבחן

נהגתי רק בשלושה דגמים, ב־1,600, ב־1,800 הרגיל וב־1,800 קוואטרו. הנהיגה נמשכה לאורך דרכים מהירות ואזוריות באורך כולל של כ־350 ק"מ, וחלק ניכר בגשם.

- התאוצה: נמרצת עד נמרצת מאד.
- המנוע: פעולתו חלקה, התגובה קלה מאד בכל מגוג־אוויר, גמיש מאד.
- תיבת־ההילוכים: מדוייקת, קלה לתיפעול; מומלץ הילוך חמישי בכל הדגמים.
- המצמד: עמוק, מדוייק, רך בהרבה מאשר בדגמים קודמים.
- הגה: מדוייק, תחושת כביש טובה, רך במידה, כושר תימרון טוב מאד; ברגם ה־1,600 פחות שקט מהמצופה, אולי רק במקרה פרטי.
- הנהיגה: נעימה מאד.
- אחיזת הכביש: טובה; טובה מאד בקוואטרו.
- היציבות: טובה מאד.
- בלמים: טובים, מדוייקים, מעולים בתוספת איי.בי.אס.
- תנוחת הנהיגה: שיפור ניכר לעומת דגמים קודמים; אפשרות לכיוונון מדוייק יותר.
- עזרי השליטה: שיפור ניכר במיקום ההגה; המתגים השונים פועלים כהלכה, אבל למיקומם של אחדים מהם יש להתרגל.
- המחוונים: ברורים, חסכביים במידע כמקובל אצל הגרמנים.
- הראות: טובה, שיפור־מה לעומת דגמים קודמים; עדיין הכרזית מראת־צד ימנית.
- המושבים: נוחים מאד, מחזיקים היטב את הגוף מאחור מרווח לשניים, צפוף לשלושה; הריפוד קשה.
- הנסיעה: רכה למדי, תחושה של היצמדות לכביש.
- הרעש: שקטה למדי בחלונות סגורים; המיית רוח וצמיגים ניכרת בחלונות פתוחים.
- האיוורור וההסקה: טובים למדי.
- המהירות המירבית: 165־185 קמ"ש במנועי בנזין לפי הדגם.
- צריכת הדלק: 10־20 ליטר במצבים שונים (לפי נתוני היצרן בלבד, ללא אימות עצמאי).
- המחיר: הדגם הזול ביותר יעלה בגרמניה 22,000 מארק. בתנאי המיסוי בארץ אפשר לצפות שדגם זה יעלה כאן 90,000 מארק, כלומר 70,000 שקל.

לסיכום: מכונית יוקרה נעימה ובטוחה, למי שיכול להרשות אותה לעצמו. מי שרוצה ב"אודי 80" זולה יותר, יכול באמת לבחור ב"פאסאט".

לוחות זמנים בתחנות „אגד"

ביוזמת משרד התחבורה החל בהתקנת לוחות זמנים ב־1500 תחנות של 750 קווי „אגד" במקומות שונים ברחבי הארץ (תחנות מוצא ותחנות סופיות).

דובר משרד התחבורה, שמסר על כך אמר, כי מימון התקנת לוחות הזמנים בא מקרן השיפורים המשותפת למשרד התחבורה ו„אגד". בכוונת משרד התחבורה להרחיב את הפעולה לשאר קווי „אגד" לאחר שיסתיים השלב הראשון של הפעולה.

هكذا من الاجل

דבר היום

שלב נרמול

לוח האירועים, הישראלי והבינלאומי, מלא וגדוש השבוע ובשבוע הבא. אף־על־פי־כן ראוי שניתן דעתנו על ההכנות ההולכות ונשלמות לפתיחת נציגויות האינטרסים של פולין בתל־אביב ושל ישראל בוארשה. פתיחתן הרישמית, באמצע החודש, תסיים תהליך של גישושים ובירורים שנמשך כשנה. חילופי נציגים דיפלומטים בדרגים בין שתי המדינות, חרף הדגש ששמה פולין בשלב זה בפיתוח קשרי כלכלה, להבדיל מיחסים מדיניים תקינים, ממחישים את השינוי שחל אחרי ניתוק של כמעט עשרים שנה.

יתכן שוארשה מקווה להיעזר מעתה בסיוע פעיל של יהודי ארה"ב בתמיכתה לביטול העיצומים שהטיל עליה ממשל רייגן. מטרה זו עמדה לנגד ממשל ירוזלסקי גם כאשר שיחרר לא מכבר את עצירי „סולידריות". אולם עם כל המניעים המיוחדים של הממשלה הפולנית, אין להעלות על הדעת שהצעד שלה כלפי ישראל נעשה ללא תיאום עם מוסקווה, שגם שם מסתמנת לאחרונה תזוזה כלשהי.

עם זאת לא מדובר בפריצת דרך רחבה ומהירה ביחסי ישראל עם הארצות הקומוניסטיות, אלא בתהליך הדרגתי איטי. דבר זה ברור גם מסיכום שיחותיו של שר החוץ יצחק שמיר בניו־יורק עם שרי חוץ של הגוש המזרחי העושים בעצרת או"ם. הונגריה ובולגריה טרם הסכימו ללכת בעקבות פולין בהקמת נציגויות בתל־אביב. צ'כוסלובקיה, המצטיינת בקשיחות אינה מעוניינת לפי שעה בגישושים כלשהם. ואילו מזרח־גרמניה, אפילו היתה משנה את דעתה הסרבנית, היתה מעוררת בעיות אצלנו – כי בניגוד לגרמניה המערבית היא לא עשתה דבר בתחום השילומים והפיצויים.

בוודאי שישראל איננה יכולה לוותר על דרישתה לחידוש יחסים דיפלומטיים תקינים מצד מדינות מזרח־אירופה. אך לטווח קצר יש לקדם בברכה את היענותה של פולין. רבים מאזרחי ישראל חשים כלפיה עניין מיוחד, על אף העבר הטראגי. יש לקוות כי גם הונגריה – שבה נמצאת הקהילה היהודית הגדולה ביותר במזרח אירופה, פרט לברה"מ – וכן בולגריה ישנו עמדתן ויסכימו בהקדם, כשלב ראשון, לחילופי נציגויות ברמה דומה לזו של פולין.

לשכת „העבודה"

מאת עליזה ולך

על אף פיחות מעמדה של הלשכה, המועמדים להיכלל בה מנהלים מערכת אינטנסיבית לקראת הבחירות במרכז בסוף השבוע

תיבות זהאר מפרצנות

יוסף אלמוגי, יצחק בן־אהרן, עקיבא לווינסקי, עמוס עוז, חיים צדוק, יוסף תקוע – שמות אלה של חברי לשכת מפלגת העבודה אינם מופיעים ברשימת החברים שהגישו את מועמדותם ללשכה לקראת הבחירות במרכז המפלגה בסוף השבוע. גם בעבר לא התמודדו אלה ואחרים על הכללתם בלשכה, כי הם נקבעו על־ידי ועדה מסדרת וכמוהם שובצו בה חברי־הכנסת של מפלגת העבודה. הוועדה המסדרת היתה, כזכור, שם המשחק, ופוליטיקאים רבים, מן השורה הראשונה אבל גם מן העורפית, לא עשו שום מאמצים לשנות את כלליו.

תהליך הדמוקרטיזציה באורחות חייה של מפלגת העבודה שינה את כללי המשחק וחברי המפלגה מסתגלים אליו בשלבים. יותר ויותר מתברר להם שאם הם חפצים בתפקידי ייצוג, הן במוסדות המפלגה והן בנציגויותיה החיצוניות, עליהם לעשות למען עצמם. כך היה בבחירות לוועידה המרכזת של ההסתדרות, כך היה בבחירות למרכז מפלגת העבודה וכך יהיה בבחירות ללשכת המפלגה – הגוף המנהיג אותה. עוד מתברר להם, בדרך הקשה, שככל שהגוף שהם רוצים להיכלל בו „נחשב" יותר, התחרות קשה יותר. הרווח יכול להיות משמעותי מאוד, אבל גם ההפסד.

חשבון הרווח־וההפסד הוא שהנחה את חברי המפלגה בשיקוליהם אם להעמיד את מועמדותם לבחירות ללשכה במרכז המפלגה: בחירתם תסמן להם את מידת „האלקטורליות" הפנים־מפלגתית ותעודד אותם, את חלקם לפחות, להתמודד בעתיד על מקום ברשימת המועמדים לכנסת; אי־בחירתם תבהיר להם, בדרך הכואבת, שסיכוייהם להגיע לכנסת קלושים. למה לקחת את הסיכון? חשבו רבים ויתרו על החברות בלשכה. זו הסיבה שבלשכה החדשה של מפלגת העבודה לא נמצא אישים בולטים במפלגת העבודה, או כפי שאמר מיכאל בר־זוהר בישיבת המרכז שאישרה את נוהל הבחירות ללשכה: „אנחנו עומדים לבחור לשכה של חברים מן השורה השניה והשלישית וזה מוביל לפיחות מעמד הלשכה". אגב, החברותא „הנחותה" לא הניאה את מיקי בר־זוהר מהגשת מועמדותו לבחירה.

מסתבר, שלא רק המהפך הדמוקרטי באורחות חייה של המפלגה קשה לחבריה. יש להם גם דימוי עצמי נמוך, הם מעכלים באיטיות את הצורך בהכשרת דור ההנהגה העתידי של המפלגה, שהרי הלשכה לא תופקר לחלוטין לטירונותם של חבריה החדשים, ואלה ימצאו בישיבות, כמוזמנים, גם את חברי־הכנסת וגם את השרים. שלא לדבר על חברים בולטים מהנהגת המפלגה, שיוכנסו ללשכה דרך הוועדה לתיקון עיוותים (ועדה מסדרת). מבין 102 חברי הלשכה נבחרים 50 במחוזות, 30 במרכז המפלגה ו־20 על־ידי הוועדה המסדרת. הפרופורציה הזאת משופרת לאין־ערוך מאופן הבחירה ללשכה בעבר: רק 40 אחוז מהחברים נבחרו במחוזות ו־60 אחוז בחרה ועדה מסדרת.

המחוזות מקיימים את הבחירות ללשכה במועדים שהם קובעים לעצמם. אחדים מקדימים את הבחירות במרכז ואחרים יקיימו אותן אחרי כן. המאמץ והעניין הרב ביותר מושקעים בכל זאת לקראת הבחירות האישיות־חשאיות במרכז המפלגה. על 30 המקומות מתמודדים כ־60 מועמדים (הגישו מועמדות 68 חברים וייתכן שכמה מהם יסירו אותה עד ישיבת המרכז ביום ד'). יצויין, כי בבחירות לוועדה המרכזת התמודדו 62 חברים על 18 מקומות, ונתון זה מחזק את הטענה על מדד המשיכה־והדחייה שמסמלות הבחירות ללשכה. החשש מהמבחן הזה גם הטיל גורמים שונים במפלגה אלה לזרועות אלה בעסקת תמיכה במועמדים מוסכמים.

המחוזות והגופים הגדולים והמאורגנים כרתו ביניהם ברית אד־הוק להכללת 23 מבין 30 המועמדים בלשכה. ה„דיל" הזה עורר מורת־רוח במפלגה, הן בקרב מועמדים עצמאיים והן בקרב המחוזות הקטנים. זה יותר גרוע מוועדה מסדרת, אמרו הממורמרים. לא, זה לא יותר גרוע. העסקה הרי צריכה לעמוד במבחן ההצבעה החשאית, והיא מקיפה מאות חברים, שאי־אפשר לסמן בשבילם את המועמדים בפתקי ההצבעה שמאחורי הקלפי. זאת ועוד, עם כל החשיבות שמייחסים החברים הרוצים להיבחר שאינם נכללים בעסקה, עיקר החשש הוא שדפוס התנהגות זה יקבל קביעות ויכתיב גם את מהלך בחירת המועמדים לכנסת. רק תמים יעלה בדעתו, שאפשר יהיה להגיע לשיתוף־פעולה חובק יותר מחצי מפלגה במירוץ לכנסת. העסקה איפוא אינה מתכונת חדשה וקבועה, והחיוב שבה הוא, שתיצור איזשהו מדד אמינות למחוייבויותיהם של גורמים שונים במפלגה, לקראת הבריתות הקטנות שבדרך. ועוד מזה, עסקות תמיכה הדדית הן בילט־אין באורחות חייהן של מפלגות, ואי־אפשר לומר עליהן שאינן דמוקרטיות.

בחודש האחרון עסקו רוב חברי המפלגה בהיערכות לקראת הבחירות ללשכה. יצויין, כי לדמוקרטיזציה יש גם מחיר של ממש: כל מועמד רשאי לשלוח לכל חברי המרכז פנייה מנומקת, מדוע הוא חושב שהוא ראוי להיבחר ללשכה, ומנגנון המפלגה מממן את משלוח דבר־הדואר הזה. אלא שרבים מהמועמדים אינם מסתפקים בפנייה הממוענת, והם אף פונים אל חברי המפלגה בטלפון או באמצעות מליצי־יושר. יש שאינם מתעצלים ואינם מזלזלים ומטלפנים אל כל חברי מרכז המפלגה. אחרים מטלפנים רק אל חברי המרכז המוכרים להם, ומבקשים מחבריהם לסייע להם. כך או כך, הטלפון עובד ו„בזק" גובה.

הצעה לסדר היום והלילה

מאת עמוס עוז

„שירותים חיוניים". קשה לקבוע מי צודק יותר בסכסוך האחיות: צודקות מאוד האחיות הנאבקות לא רק על הטבת תנאי שכרן ותנאי עבודתן אלא, על־פי תפיסתן המשכנעת, גם על עתיד הרפואה הציבורית בישראל. צודקים האחראים על קופת המדינה, החוששים מפני יצירת תקדים, מפני פריצת הסכר, מפני התחדשות האינפלציה אשר תסחוף עימה את הישגי התכנית הכלכלית וגם את הישגיהן האפשריים של האחיות. ובינתיים, בין צדק לצדק, החולים המאושפזים, החולים הממתינים לניתוח ולטיפול נידונים לסבל אכזרי. אם לא לרע מזה.

סכסוך האחיות מעורר מחדש כמה שאלות עקרוניות, תקדימיות, העשויות להדריך את צלם פני החברה: מצד אחד – האם מותר להכריח בני־אדם לעבוד כאשר הם מוצאים לראוי ולהכרחי להפסיק את עבודתם עד שישופרו תנאיהם? מצד שני – מה גבול הסבל שמותר לאנשים הנאבקים על עניין צודק לגרום [illegible] אנשים חסרי־מגן? [illegible] במחאה על קיפוח שכרם או על הידרדרות מערכת הכבישים או על שני העניינים כאחד, יחליטו לכבות לילה לילה את כל הרמזורים ותאורות הצמתים במדינה, ותהיינה התוצאות אשר תהיינה? או השוטרים יקומו כאיש אחד ויעזבו את משמרתם, ומה שיהיה יהיה?

מאחורי המילים הנדושות – „שירותים חיוניים" – מציצים אלינו סבלותיהם של חלשים וחסרי־מגן. הילד הקודח המבקש לשווא לגימת מים בלילה. החולה המטנף עצמו בצרכיו באין מי שיסייע לו. אי־השוויון האכזרי המודגש דווקא במצבים כאלה, בין חולים שיש מי שיסעד אותם באופן פרטי או ידם משגת לשכור להם מסייע, לבין חולים שאין להם כסף או אין להם נפש קרובה. היכן איפוא הגבול (המוסרי, לא החוקי), אשר אם חוצים אותו – מגיעים, בלהט הצדק והמוסר היוקד, למחוזות שבהם תיקון עוול כרוך בגרימת עוול גדול יותר? היכן הקו אשר מעבר לו מתחיל עולם שבו יורים בבני־ערובה חפים מפשע, כדי להגשים מיד איזה צדק נשגב והכרחי ודחוף מאוד?

מטרה ואמצעים. כל השאלות הללו נגזרות משאלת המטרה והאמצעים: האם המטרה מקדשת את האמצעים? האם כל מטרה מקדשת את האמצעים? האם המטרה מקדשת את כל האמצעים? האם מותר למישהו לומר בלבו כי מוטב שימותו עכשיו גברת וייסמן, שמשון קרני והילד שלמה בוגלו – מפני שעל־ידי כך ייחסכו בעתיד חיי עשרות חולים? האם מותר למישהו לנהל פנקסנות כזאת באיזה מצב שהוא? המילים האלה אינן מופנות רק אל האחיות – הן מופנות, בדיוק באותה מידה, אל נציגי ההסתדרות והאוצר, פן יעלה על דעתם, כי הרעה המתגלגלת בהווה תחסוך רעה גדולה ממנה בעתיד: איש מכם אינו רשאי לשחק את תפקיד אלוהים, ולו גם מתוך כוונות טובות [illegible] מאיך־כמותן. אל כל הצדדים מופנית איפוא ההצעה שלהלן.

יומם ולילה. הנציגים המנהלים את המשא־ומתן לא ייצאו מחדר הישיבות עד שיושג הסכם. לרבות שר האוצר, שר הבריאות ומזכ"ל ההסתדרות. אפילו את צרכיהם יואילו לעשות בסיר מאחורי פרגוד, ממש כמו החולים הרתוקים למיטותיהם. יישבו במחילת כבודם ויתמקחו עשרים וארבע שעות ביממה. שבע יממות בשבוע, אם יהיה צורך. עד שיושג ההסכם אשר ממילא יושג בסופו של דבר.

ודאי שבאי־כוח האוצר ראויים לארוחה ולגילוח, ונציגות ציבור האחיות זכאיות למקלחת ולמנוחה ולהחלפת לבנים, ונציגי ההסתדרות זקוקים לנוחיות אלמנטארית, השרים הם אנשים אשר זמנם יקר מאוד.

אבל כך גם החולים. ועוד יותר מכך. מפני שהם חולים.

יואילו איפוא הצדדים לסכסוך להתאפק ולסבול אי־נוחות חריפה עד שימצאו פתרון. ינוהל נא המשא־ומתן הקשה והמסובך הזה בידי אנשים תשושים, שיהיו נתונים בתנאים קרובים ככל האפשר לתנאים הנגזרים על החולים בעת שביתה. יסתגרו הצדדים בחדר הישיבות יומם ולילה ועוד יומם ולילה בלי הפוגה, יום אחר יום, לילה אחר לילה, בתנאים דומים במקצת לאלה שהתארכות המו"מ ממיטה על החולים. עד שייצא עשן לבן. אולי יהיה בכך כדי לקצר את המהלכים ה„טאקטיים" ולחתוך כמה פינות ריטואליות הנהוגות בדרך כלל בכל משא־ומתן. עמדות אשר מהן נוהגים לסגת רק אחרי כמה שבועות של מיקוח מתיש, תיעזבנה אולי לאחר כמה שעות. ויתורים שאותם דוחים, כמקובל, לשלבים אחרונים של המו"מ – ייעשו מכל הצדדים בכלות יממה של הסגר וחוסר שינה. משחקי יוקרה וכוח, הנמשכים על־פי רוב כמה ימים, או שבועות, יקוצרו תחת לחץ הסבל. הדומה לסבלם של החולים, אף כי קל יותר.

בכלות הכל, אל נשכח כי המדובר הוא בעניינים נכבדים וחמורים מאוד כגון יציבות הכלכלה וכגון הצלת המערכת הרפואית, אבל המדובר הוא גם בעניינים פעוטים ובנאליים כגון הדלקת החריפה בזרועו של מר מיכאל כתוצאה מאי־העברת האינפוזיה, או צריבת השתן של הגברת לוי, או כאביה של לימור הקטנה, המתעוררת בלילה במחלקת הפעוטות ובוכה ואין שומע. מותר לנציגי האחיות והמעסיקים לעמוד בעקשנות על דעתם ועל עקרונותיהם. כל הכבוד. אבל אסור, במקרה זה, לשמור לרגע האחרון את קלפי המיקוח. או להימנע מלרדת בטרם עת אל קו הוויתורים האחרון. או לנקוט שלבים טאקטיים. סכסוך־העבודה, הוא לגיטימי. אבל לא האסטרטגיות של משחק השחמט. חברה המוכנה לסבול את יסורי החפים־מפשע על מזבח עקרונות נכבדים – היא חברה ללא רחמים.

בזוית חדה / חגי אשד

למי הם מסוכנים

נשיא המדינה חייב לנהוג באסירי המחתרת במידת הזהירות ולא במידת הרחמים

אסירי מחתרת. זהירות

„המחתרת היהודית", כפי שהיא נקראה, נחשפה בשעתה, חבריה הובאו למשפט ונענשו כדין. חלקם ריצו את עונשם וחלקם זכו בהמתקת העונש לפי חנינת נשיא המדינה. אפשר היה לנהוג במידת הרחמים גם בכמה מאלה שעדיין נותרו במאסר, אלמלא התנהגותם של אלה הפעילים לטובתם, כביכול. פעולה זאת למען „שחרור אסירי המחתרת" מחייבת לנהוג כלפי אלה ואלה במידת הזהירות, יותר מאשר במידת הרחמים. אין כאן חרטה. אין כאן הפקת לקחים. זה לא סיפור שנגמר. עוד יהיו לו המשכים. צריך להיזהר. לא מהמחתרת עצמה שכבר איננה עוד, אלא מספיחי המחתרת.

אם „המחתרת היהודית" עצמה היתה מסוכנת רק לערבים, הרי „ספיחי המחתרת" עלולים להיות מסוכנים בעיקר ליהודים. אין טעם לקרוא בשם האנשים והארגונים שבהם מדובר. זה צריך להיות נושא לבדיקה רצינית. אין הכוונה „לגוש אמונים" עצמו ולא לארגון המיישב שלו „אמנה". יש אחרים, בתוכם ובסביבתם, שמפרסמים כתבי פלסתר מסוכנים ביותר נגד הממשלה והעומדים בראשה. אלה הם כתבי שיטנה של האשמה בבגידה לתיאבון ולהכעיס, שנודף מהם ריח של הסתה לרצח. לא במפורש, כמובן, ואולי גם לא במתכוון. אבל מי שקורא את הכתבים הללו ואת מה שכתוב בהם, עוד בטרם הוחלה נסיגה כלשהי מ„יש"ע" (יהודה, שומרון ועזה), עוד בטרם החל משא־ומתן כלשהו על הנסיגה ועל תנאיה, יכול לשער ולחשוש מה הללו יאמרו ומה הם יעשו, ולא רק מה יכתבו, אם וכאשר יתחיל משא־ומתן על נסיגה ועל אחת כמה וכמה אם תהיה נסיגה כלשהי ממש. ואם לא הם עצמם, הרי כל מי שקורא את דברי ההסתה שלהם. יש להתחשב שיהיה מי שיסיק את המסקנה, שהיא כמעט בלתי־נמנעת מתוך הכתוב – להתנגד בכוח הנשק לכל משא־ומתן ולכל הליכה על נסיגה, ולפעול בכוח נגד כל מי שאחראי לכך. זה עלול להסתיים בנסיון לרצח.

אסירי „המחתרת היהודית" אינם אשמים בכך, אבל על כך נאמר „אוי לרשע ואוי לשכנו". הסביבה שלהם ושל חבריהם, המשתדלים למען שחרורם, לא התבדלה מן העדה הרעה שצמחה בקרבם ובשכנותם, ואינה מגלה סימני חרטה. אנשי „הלובי" למען שחרור אסירי המחתרת לא למדו לקח ממה שקרה לחבריהם. ההנמקות שלהם למען שחרור האסירים יש בהן משום ביזוי נשיא המדינה, שהוא הסמל העיקרי של ריבונותה ואחדותה. לדידם הוא סתם מין בובה או חותמת גומי. הם רוצים ללחוץ על ראש הממשלה ועל ממלא־מקומו כדי שהללו יעשו את השמוש הנבון בחותמת הגומי הזאת.

הם משווים את החנינה לאסירי המחתרת עם חנינה לאנשי השב"כ, שפעלו במסגרת תפקידם הממלכתי, גם כאשר חרגו ממנו. החנינה ההיא ניתנה כדי למנוע נזקי חשיפה לשירות הבטחון הכללי, שהיו נגרמים אילו לא היתה ניתנת החנינה ואילו היתה מתנהלת חקירה משטרתית בלתי־מוגבלת על פעולת השב"כ בתחום המלחמה בטרור מאז ועד היום. זה היה שיקולו של נשיא המדינה, ודרושה מידה מופלגת של אטימות ועזות מצח כדי לערוך השוואה בין אלה להללו.

אלה אנשים מסוכנים, וגם בלי שהם מתכוונים לכך הם משחקים באש, בלי להבין אולי מה שהם עושים. הם לא מביאים בחשבון, כנראה, מה אחרים עלולים לעשות תחת השפעת דברי ההסתה החמורים של כמה מחבריהם. אנשי „גוש אמונים" חייבים לשים קץ להסתה הפרועה והמסוכנת נגד ממשלת ישראל ואישיה, גם אם יחליטו על נסיגה וגם אם ינהלו משא־ומתן עליה. הם צריכים להביע חרטה גמורה ואמיתית מן המעשים של „המחתרת היהודית", שנעשו בעבר, ולהזהיר מפני המעשים של „ספיחי המחתרת", העלולים להיעשות בעתיד. עד אשר יישמעו דברי חרטה והזהרה מפורשים כאלה אין לנשיא המדינה ברירה. הוא חייב לנהוג באסירי המחתרת ובחבריהם במידת הזהירות ולא במידת הרחמים. עכשיו נמצא גורל האסירים בידי חבריהם, שהם דורשי טובתם כביכול ולמעשה הם פועלים לרעתם.

אין תיאודורקיס ואין המנון

מאת יעל ארמוני

מי שקרא את הדיווחים בעתונות הישראלית על הופעותיו של מיקיס תיאודורקיס, יכול היה לצפות, כי העתונות הערבית תצא מגדרה לרגל הביקור של מי שנחשב ידיד הפלשתינאים ומחבר המנון אש"ף. אך מתברר כי עתונות זו, בעיקר במזרח־ירושלים, הסתפקה ברוב המקרים, בתרגום קטעים שהתפרסמו בעתונות העברית. ואלה דנו רובם במהומה שנלוותה להופעת המוזיקאי והמלחין היווני בתל־אביב. על האיש, המוסיקה שלו ועמדתו הפוליטית לא נכתב כמעט דבר.

עורך „אל פג'ר" בשפה האנגלית, דאוד כתאב, מנסה להסביר את השתיקה היחסית הזאת כך: „הבעיה היא שתיאודורקיס לא עבר ממש לצד הערבי. הוא לא קיים קונצרט בשטחים. החומה הגדולה בין יהודים לערבים גרמה לכך שרוב עתוני מזרח־ירושלים העדיפו להתעלם מסיקור ההתפרעויות שהיו בזמן ההופעה שלו בתל־אביב."

על שאלתי הנוספת, המתבקשת, מסביר כתאב, כי „הלחן שחיבר תיאודורקיס לשירו של מחמוד דרוויש איננו המנון אש"ף. יש הרואים בשיר את המנון פלשתין. אולי כשתהיה לנו מדינה, ייבחר השיר להמנון הלאומי שלנו. אבל גם אז יוכרע הדבר בפרלמנט". לדברי כתאב הפך השיר יותר לתיאוריה שהימין הישראלי אוהב לשנוא. „אנחנו לא שרים את השיר הזה בוקר וערב. יש שירים אחרים שנוהג לשיר בכינוסים פוליטיים. אינני מכיר את השיר של תיאודורקיס ובוודאי שאינני יודע לשיר אותו. הימין בישראל עושה מזה עניין, אך בשביל הפלשתינים איננו המנון אחד ויחיד".

העורך המפרותי של יומון רק"ח בערבית „אל־איתיחאד", מוחמד עלי טאהא, אומר, כי תיאודורקיס מוכר היטב בקרב האוכלוסיה הערבית בישראל. לעומתו טוען אברהאם תאמנייה מ„א־שעב" המזרח־ירושלמי, כי אוכלוסיית הגדה כמעט שלא שמעה על אודותיו. „הוא והמוסיקה שלו פופולאריים בעיקר בקרב האינטליגנציה הפלשתינית. האדם הפשוט ברחוב אינו יודע כלל מי הוא." מוחמד עלי טאהא מציין, כי בעתונו התפרסמו דרך קבע שירים שנכתבו על תיאודורקיס, בעת שהיה כלוא תחת שלטון הקולונלים בארצו. „מחמוד דרוויש כתב עליו שיר שאנחנו פירסמנו, וההמונים למדו אותו בעל־פה. ב„אל־איתיחאד" כתבנו רבות על המוסיקה שלו, ההופעות שלו ועל פעילותו הפוליטית. אנחנו מעריכים אותו כמוסיקאי וכאדם שלוחם למען החירות והדמוקרטיה."

לולא התפרעות אוהדי כהנא, ביקורו של תיאודורקיס לא היה זוכה, כנראה, לדיווח בעתוני הגדה

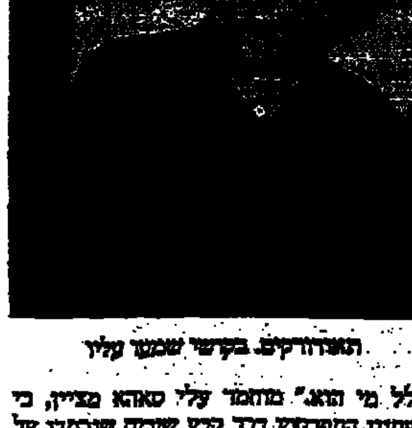

תיאודורקיס. בקושי שמעו עליו

ב„א־שעב" התפרסם דיווח מתורגם מן העתונות הישראלית על ההתנכלויות של אנשי כהנא להופעה בתל־אביב. „כשהיו ההפגנות, פירסמנו תמונות", מספר תאמנייה. „אבל המוסיקה של תיאודורקיס איננה מוכרת כל־כך בגדה המערבית. לדעתי, אפשר לשייך את חוסר הידע הזה לעובדה שאין לנו קונצרטים בשטחים. אני חושב שהסיקור של ביקורו היה סביר. אבל צריך לזכור שהוא לא מוכר אצלנו."

זיאד אבו־זיאד, עורך הביטאון הערבי „גשר", היוצא לאור בעברית, מבהיר כי תיאודורקיס נהנה מהערכה רבה בקרב אישים פוליטיים בשטחים. ואף־על־פי־כן, הוא אומר, העתונות הערבית כיסתה את ביקורו בישראל בצורה מצומצמת וזהירה. „הם לא עשו מזה סיפור, אולי מתוך אכזבה מכך שהוא בא לבקר בישראל".

עתונאי פלשתינאי מירושלים מפרש גם הוא את הסיקור הדל לביקורו של תיאודורקיס בכך, שהאמן היווני הגיע לסיבוב הופעות בישראל. „זה לא נוגע לכלל הציבור הפלשתינאי, שלא נכח בהופעותיו." העתונאי מאבחן גם מידה מסויימת של מבוכה בקרב הציבור בשטחים בעקבות הביקור. „תיאודורקיס אמנם הביע כאן את עמדתו בזכות מדינה פלשתינית, אבל הוא גם הצהיר שהקשר שלו עם מדינת ישראל הוא קשר מתמשך של אהבה. זו הצהרה מביכה. אולי משום כך העדיפו עתוני השטחים להסתפק בדיווח קצר. צריך לזכור שהוא לא נתן הופעות בשטחים וגם לא בערים ערביות כמו נצרת למשל. אני מאמין שאילו תיאודורקיס היה מחליט לתת קונצרט בבית־לחם והיה מגיע לשם לא דרך ישראל, היו באים אלפים לשמוע אותו. תושבי השטחים מתקשים להגיע לאולמות בישראל מסיבות בטחוניות וגם בגלל המחיר הגבוה."

אחרי שבישראל כתבו שתיאודורקיס הוא אוהד הפלשתינאים ואש"ף, ניתן היה להבין, שהעתונות הערבית־פלשתינית תהיה נלהבת יותר לקראתו. אבל לולא התפרעות אוהדי כהנא בהיכל התרבות, לא היה זוכה כנראה ביקורו של האמן החשוב הזה לדיווח כלשהו.

שנה טובה ומלומדת

מאת יעל פישביין

אין נושא חבוט במערכת החינוך יותר מתודעה יהודית. כל שרי החינוך דשו בו אך נחלו הצלחה מפוקפקת למדי. ואם יש נושא הממחיש את אי הצלחתה של התודעה היהודית בהתערערות בחוגי בית־הספר, הרי זה נושא החגים.

מערכת החינוך לא גיבשה עדיין תבנית ברורה איך להתמודד עם הנושא, והוא נשאר פתוח ליוזמתם או לאי־יוזמתם של המורים. בבתי־הספר הממלכתיים, שהם חלקה הגדול של המערכה, נוקטים המורים באחת משלוש הדרכים הבאות, מלמדים את מנהגי החג בעדות ישראל, עם דגש חזק על מנהגי אכילה מלמדים סיפור או שיר המתייחס אל החג, תוך הדגשת ההיבט האנושי שבסיפור: מביאים רב או נציג חב"ד על מנת שיסביר את ההיבט הדתי הקשור בחג, ואגב כך מנציחים את התפיסה הקיימת בלא־דבר בתודעת הציבור הממלכתי, לפיה החילוניות היא צורת קיום יהודית נחותה בהשוואה לזו הדתית.

הפלורליזם כביכול אשר משתקף מן האלטרנטיבות החינוכיות שמנינו כאן, אינו פלורליזם אמיתי, אלא היבטים בהתבודדות הנובעת בין היתר ממיעוט ההיצע בתכניות לימוד לחגים. רק לאחרונה הוקם בבית־ברל צוות ביוזמה, כדי ליצור תכניות חינוכיות בנושא זה, תוך גישה שאינה מתעלמת ממורכבות החג ורבדים הרבים ההיסטוריים־תרבותיים המשוקעים בו.

בהקשר של תכניות הלימודים לחגים נשמעים הדיבורים על חשיבות התודעה היהודית כאמירה ולא יותר

מערכת החינוך הממלכתית־דתית, בניגוד למערכת הכללית, השקיעה משאבים רבים בנושא החגים, על בסיס גישה מוצהרת, הטוענת שבנושא זה היא מסוגלת להבליט את ייחודה בהשוואה לרוב החילוני מצד אחד, ולמיעוט החרדי מצד שני. התוצאה, כפי שהיא משתקפת בתכניות הלימודים המרובות של החינוך הממלכתי־דתי, מדאיגה למדי, בכולן שולבו היבטים לאומיים, שאין להם שום קשר למסורות החגים עם הדגשה יתר של ההיבט הדתי.

בחוברת „לקט חמד לימים הנוראים", למשל, משולב סיפור כפיו של ר' משה סגל, לפיו תקיעת שופר ליד הכותל המערבי בזמן המנדט היתה „אות למרי ולמלחמה שהתפשטה להלכה, עד שזכינו לשחרר את ארץ־ישראל מיד הכובש האנגלי". בחוברת נוספת מאותה סדרה שולבו תמונות מאולם הישיבה באלון שבות, ותמונת בית־הכנסת בכפר עציון, שהקשר בינם לבין מסורת בימים הנוראים מוצדק, בכך שהם מהווים דוגמה מרבית להשקפה שבית־כנסת הוא „מקדש מעט". מחברי התכנית אינם סומכים כנראה על עוצמת המסורות הדתיות במקורן, וכדי להאדירן הם עורכים להן תרגום „יצירתי". באחת מחוברות הסדרה „לקט חמד" מצוי התיאור הבא של יום הכיפורים, בזמן שבית־המקדש היה קיים, „כאשר הגיעו לבית־המקדש היו כולם מתפללים, והקול היה כל־כך חזק עד שהציפורים כמעט נפלו מן השמים לארץ מרוב בהלה". בהמשך נכתב תוך גישה חופשית למדי למקורות, כי מראה הכהן הגדול היה כל־כך נהדר, עד שלמראהו היו הבאים לבית־המקדש שוכחים את הרגשת הרעב, הצמא והעייפות של יום הכיפורים. גם סדרה קודמת, „שלושה רגלים", שהפיק החינוך הממלכתי־דתי לכבוד החגים שופעת דוגמאות לגישה הלאומנית־דתית.

בשני המגזרים, הממלכתי־כללי והממלכתי־דתי, על אף ההבדל היסודי בכמות התכניות, ניכרת מבוכה ביחס לחגים. עתה, בעקבות הראורגניזציה במשרד החינוך, כדאי אולי להפסיק לדבר על חשיבות התודעה היהודית, ולהתחיל להתמודד עם הנושא ברצינות.

מכתבים למערכת דבר

על שולמית אלוני להתנצל

חברת הכנסת, שולמית אלוני, שאינה נרתעת להגיב על תופעות שליליות בהיינו בתחום זכויות האזרח וכפייה דתית וכו' במסגרות ציבוריות ותקשורתיות רבות וגם טובלת עטה, כ„עיתונאית" לעת מצוא, ניסתה בימים אלה במאמר ב„ידיעות אחרונות" (11.9.86) להגן על זכויות שני כפרים ערביים ש„קופחו", בכותרת בולטת „אזרחים סוג ב'" ועלתה „כסאח" על המועצה האזורית „מנשה", אליה הם משתייכים. היא ירתה בה חיצים מורעלים ובנקודות ההתייחסות העובדת באזורה, ללא בדיקת העובדות בשטח והתרחקה הרבה מאוד מהאמת.

כעיתונאי ותיק, העוקב אחרי הפעולות המבורכות של מועצה זו מאז יוסדה ב-1950, המנוהלת כל השנים על-ידי שליחי קיבוצי „השומר הצעיר" באיזור זה, יכולני להעיד לאחר בדיקת הפרטים מכל הצדדים, כי בעלת המאמר ניזונה, כפי הנראה, במידע חד-צדדי שלא סיפר לה את כל האמת והיא לא שאלה את המועצה המותקפת וראשה ה„מקפח" על המצב בכפר. וכבה היא כותבת במאמר הנ"ל: „לא הוקם אף מיבנה ציבורי אחד ולו גם קטן" בתוספת נימה, לכאורה, של הסתה גזענית... „איך קורה שכל כך רבים, כל כך הקיבוץ, כל כך עשירים, משאירים בקרבם יישוב אחד קטן עלוב, מוזנח, רק מפני שהוא יישוב ערבי" (ההדגשה שלנו). „הרי חברי הקיבוצים עין שמר, גן שמואל, מצר, מענית, מגל, רגבים, ברקאי, כפר גליקסון, כולם, כולם סוציאליסטים, כולם מדברים כל כך יפה על צדק חברתי ועל עזרה הדדית".

בעלת המאמר הסיקה גם מסקנות פוגעות ומעליבות שאינן מתאימות למעמדה הציבורי, באומרה: „עזרה הדדית, שוויון, אחוות עמים, זה כפי הנראה טוב לכותרות בעיתון", „מכאן, היא למדה פרק נוסף מפלאי ארץ ישראל העובדת, או שמא יש לומר ארץ ישראל האובדת?"...

והנה מסתבר, כי האמת היא אחרת, „לא לפי נוסח שולמית אלוני. בישיבת הנהלת המועצה האזורית ב-26.9.86, בה השתתף גם נציג הכפר ה„מקופח", נמסר דו"ח מפורט בכתב על-ידי ראש המועצה, יאיר גבאי, איש קיבוץ מצר, על פעולות שבוצעו ומתבצעות ביוזמתה ובעידודה של המועצה, ביניהן: הקמת בית-ספר וגן ילדים. בשנתיים האחרונות בוצעו במערכת החינוך: שיפוץ מיבנים, ריהוט חדש, תיקון ריהוט ישן, התקנת אמצעי כיבוי, הסעת תלמידים לבית-ספר בבאקה אל גרביה וג'ת, העסקת מדריך נוער כעובד המועצה, בניית מרפאה וטיפת חלב, סלילת כבישים פנימיים, קידוח באר חדשה, פעולות תברואה שונות ועוד. נאמר עוד: „המועצה נתנה ונותנת עדיפות לכפר בייסוד בנוטלה על עצמה יוזמה, כיבול וביצוע מפעלים לטובת תושביו". נציג הכפר בהנהלה לא חלק על דברי ראש המועצה. היכן כאן הקיפוח? האם כל אלה מוכיחים ש„השאירו יישוב קטן, מוזנח, מפני שהוא יישוב ערבי" — כלשונה של שולמית אלוני.

דומני, כי כבודה של מנהיגת ר"ץ לא ייפגע אם תתנצל בפומבי בכלי התקשורת על טעותה בפרסום כתב שיטנה זה.

ישראל שיוו
חדרה

בנות דתיות לשירות בבתי חולים

גם אחר יישובו של סיכסוך האחיות תשרור מצוקת כח-האדם בבתי-החולים. הימים בהם נגיע לתקן אידיאלי בכוח מקצועי ובכוח-עזר בבתי-החולים הם חזון לימות המשיח. ובינתיים אין כל סיבה חברתית או דתית שהממשלה תימנע מלהחליט, ובמקרה של צורך גם הכנסת, על חיוב בנות דתיות (והמתחזות לכאלה) לשרת בבתי-חולים כשירות חובה לאומי, מקביל לשירות בנות חילוניות בצה"ל.

הדתיים, על גוניהם, מתנגדים לגיוס הבנות לצבא מטעמי צניעות. ברם, נימוק זה אינו יכול לחול על עבודה בבתי-חולים. בהווי ובמסורת ישראל יש למושג „צניעות האשה" כמה פנים והחשוב בהם הוא קיום מעשים טובים. בבתי-חולים כר נרחב למצוות מעשים טובים. סיוע לחולים וסובלים, עזרה לקשישים ולמוכי סעד הם מופת למעשים כאלה.

בחורי ישיבה לפחות, כדברי השר פרץ, מתענים בשקידה על לימודי קודש (אני לתומי חשבתי שהם נהנים משקידה זו), אבל בנות דתיות פטורות מכל חובה, בעוד החילוניות ממלאות כל חובה אליה נדרשות על-ידי העם והמדינה. ולכך אין כל הצדקה.

לדעתי, רבנים עובדי המדינה והמפלגות הדתיות ובראש וראשונה מפד"ל, אם נשאר בה עוד משהו מעברה המפואר, חייבים להיות הראשונים להעלאת תביעה זו.

לי כשלעצמי קשה להבין, כיצד המתפללים יומם ולילה לאלוהי צבאות מתנגדים לשירות צבאי, אך את הסתירה הזאת אני משאיר כעת לרבנים ולבחורי ישיבות.

סיעת המערך בכנסת וועדת העבודה והרווחה חייבות להיכנס ומייד, נוכח הצרכים הדחופים בבתי-החולים, לעובי הקורה של הבעיה. הדעת נותנת, שכל הקוראים לעצמם המחנה הלאומי, כל סיעה פרוגרסיבית וגם הדתיים שאינם מזוהים עם נטורי קרתא, יתנו ידם לסיכום חיובי בנדון.

משוכנע אני, שכל איש דתי שהמתרחש במדינה קרוב ללבו יודה, ששחרור בנות דתיות מכל שירות לאומי הוא בבחינת „עניין עם סירכא".

דוד בצלאלי
תל-אביב

קונפדרציה „ישראלית"-ירדנית

בהופעתו האחרונה בוועדת החוץ והביטחון כראש ממשלה ציין שמעון פרס לפי דיווח ב„דבר" (30.9.86), כי הקרע חוסיין-ערפאת נובע מדרישת האחרון שלישות הפלשתינאית יהיה צבא, דגל והדרכון משלה. אם אכן אלה הסיבות למשברי היחסים בין מלך ירדן וראש אש"ף, הרי שעל ישראל לחזק ולתמוך בוויכוח זה במלך חוסיין, שכן בכל פתרון שהוא לא תוכל ישראל להרשות קיומו של צבא מעבר המערבי של נהר הירדן.

עם זאת, על ישראל להגיע ליהודה ואף ליזום עימה כינון קונפדרציה ירדנית-ישראלית אשר תשאיר פתוחה אופציה להפיכתה ועיצובה במהלך השנים (ייתכן בעידן שלאחר ערפאת) לקונפדרציה ישראלית-ירדנית-פלשתינאית. יתירה מכך, לא מן הנמנע שכינון קונפדרציה ישראלית-ירדנית תוביל ותאפשר את כינון הקונפדרציה הירדנית-פלשתינאית על פי גישתו של המלך חוסיין והגישה הישראלית בעניין זה.

כינונה של קונפדרציה ישראלית-ירדנית מחייב עתה כשלב ראשון את הידוק קשרי הכלכלה משני עברי הירדן וטיפוח המנהיגות המתונה בשטחים המסתייגת מדרך הטרור. יש לקוות, שאכן תשכיל ישראל לנקוט עתה שורה של יוזמות בכיוון זה אשר יהוו השלמה לצעדי ירדן בקשר לגדה המערבית.

אריה הס
ירושלים

כן, לתרבות ערבית!

מר יוסף הרמן מחיפה במכתבו למערכת מיום 30.9 מתנגד לתוכניתו הנבונה של שר החינוך, יצחק נבון, להורות בבתי-הספר את התרבות והלשון הערבית. נימוקו המשונה הוא, שהתרבות הערבית שהוא, מר הרמן מכיר מאז עלותו לא"י לפני 61 שנה, היא זו של עקידת עצים וכן של „דין מוחמד בסיף".

קראתי תעגמתי על ליבי על בורות מוחצת זאת לאחר שש עשרות שנים של חיים בארץ, בתרבותם האמיתית והעשירה של שכנינו. איך היה מגיב מר הרמן לו אמרו לו, שהתרבות היהודית מתמצית בכך, שהגוי פסול לעדות מצד אחד, ומצד שני היא תרבות של „שהיי פה" — תרבותם של עצלים (אני מקווה, שמר הרמן בקי משהו בתרבותה של אומתו).

נימוקו של הרמן ודומיו, הוא בדיוק הנימוק לצורך בהוראתה של תרבות שכנינו. כדי לחסל הבורות וחוסר הידע באוצרם הרוחני, המסורתי, התרבותי של שכנינו עלינו ללמוד מורשתם ומטענם הספרותי וההיסטורי.

קנה-המידה היחיד להערכת הזולת לרכישת דעת הוא הידע עליו. ראשית חכמה להוקרת הזולת היא, איפוא, הכרתו.

הכלל: חולשתנו הבסיסית היא, התנשאותנו חסרת ההצדקה כנגד העולם הסובב אותנו ולפעמים גם בינינו לבין עצמנו.

שמעון אביזמר
תל-אביב

התמורה לשלום

מה שמציין את רובם של חברי הליכוד המרואיינים הוא, חוסר אובייקטיביות מוחלט וחלקם שולטת עליהם פנטיות מפלגתית. הם פנטיים עד כדי כך, שאינם שומעים את דברי חבר המערך המרואיין באותו ראיון ומייחסים לו, מה שלא אמר. הרי אזרחי המדינה אינם חרשים משמוע. דברי בלע, שאינם מבוססים על עובדות, אין להם כל השפעה.

כזאת היא מלחמתם של חברי הליכוד על עמידה נוקשה, ללא כל ויתור, למען הישגים של הידברות, למען פשרות, למען השלום המיוחל. הרי לא עברו שנים רבות מאז ויתרה ממשלה בראשותם, ויתורים גדולים למען השלום עם מצרים. האם אינם חושבים מהי תדמיתם עתה בעיני האזרחים? עתה עומדים הם בנוקשות על בל תג ועל כל פסיק.

עמידה נוקשה זאת, לאחר ויתוריהם מרחיקי-הלכת, מעלה מחשבה, שלא טובת העניין נגד עיניהם. טובת מפלגתם, היא העניין החשוב בעיניהם. חוששים הם שמא מפלגת המערך תגיע להישגים כל שהם. העם היושב בציון אינו מטומטם. אל תחשבו, שאפשר בנקל לסנוורו. נהגו ביותר תבונה.

אביבה אהלי
תל-אביב

לעצור את המגפה

סיבת הסכסוך החמור שפרץ בין תדיראן לבין מועצת פועלי חיפה בעקבות החלטת הנהלת „כבלים וחוטי חשמל" לפטר 54 עובדים, שהם מחצית מכלל העובדים. הפיטורים באו על רקע רצונה של הנהלת תדיראן להעביר חלק מהייצור לבית-שאן, ובמקרה שלא יצליחו, תדיראן מאיימת בסגירה כללית.

לפני שנים, לפני קום המדינה, עבדתי באותו מפעל כמובן שלא בהנהלת תדיראן. היינו כעשרים עובדים. רוב ההזמנות באו מחבש. כשחבש הצטרפה למלחמה, נפסקו ההזמנות. עמדנו לפני פיטורים. בעלי המפעל עשו את כל המאמצים כדי לא לפטר אותנו.

הסכמנו בינינו לעבוד עבודה חלקית, לפי המצב של העובד, כי היו אצלנו גם בעלי משפחות, עד שהמצב ישתפר. אבל אז היו זמנים אחרים: הרצון לעזור ולהתחשב עם הזולת, להתחלק עם פת-הלחם, להסתפק במה שיש. אבל עתה, כמו שאומרים ליצני הדור: התקופה של „הכיס" ו„הבטן" בתוספת יין ו„שעשועים" — כי חיפה התעשרה במקומות „לילה" ו„שעשועים", אבל לא במקומות עבודה.

אם חלילה לא תצליחו, אז היום תדיראן, ומחר מפעל אחר, היום בית-שאן, ומחר מקום אחר. לא חסרים פועלים לאורגנים בתוספת עבודה זולה. וזה מפתה.

אני פונה לוועדי עובדים, למועצת פועלי חיפה, אנא עשו הכל, לפני שהמגפה תתפשט, כי אז לא יהיה באפשרותכם לעצור.

עדינה ויגננסקי
חיפה

ציונות — צמיחה — חלמאות

אחת הסיבות המרכזיות לחוסר העליה — היא האבטלה וחוסר תעסוקה הולמת לעולים חדשים, ובלי עליה אין ציונות. לכן צריך לשקול את הצמיחה גם מהבחינה הציונית, ולא רק הכלכלית טהורה. כי עליה ציונית היא מרכיב מרכזי בבטחון, בדמוגרפיה (בכל פתרון מדיני) ובכלכלה. יהיו בא"י הרבה יהודים יהיה מצבה טוב יותר מאשר המצב הקיים, המביך, המרפה ידיים ומוביל לירידה גדולה וחוסר אמונה ביכולת הציונות להתגבר על מכשולים קשים, כפי שהיא הוכיחה את עצמה בעבר בטרם מדינה.

נדמה שהכל מסכימים להערכת מצב זו ורבים, גם לפתרון של צמיחה גדולה, מהירה ומיידית ממקורות שונים כדי לא להגדיל את נטל חובות החוץ המסתכמים ב-24 מיליארד דולר הדורשים פרעונות כבדים מדי שנה בשנה. אין גם ויכוח שהכסף נמצא בישראל בכמויות גדולות ובשיטות צבירה מגוונות. הויכוח הוא חלמאי. באיזה שיטות לקחת ולהזרים את ההון לייצור? ממש חלמאות לקרוא בעיתון, להאזין ברדיו ולצפות בטלוויזיה לכלכלנים, מנהלים ושרים מתווכחים על שטויות!

תיתן להון היצרני תשואה גבוהה קצת יותר מאשר להון אחר — והוא יזרום מעצמו במיליארדי דולרים לייצור וליצוא. האם החלמאים אינם מבינים דבר פשוט מזה? חלק מהתשואה יתנו המפעלים, והחלק האחר תשלים הממשלה. במקום הערבות שהיא נותנת למניות הבנקים שבהסדר המסתכמת ב-7 מיליארד דולר — תעביר את כל הערבות הזאת אך ורק לכספים שיילכו לייצור. כל השאר — יהיו באחריות ישירה ובלבדית של הבנקים. לא יהיה להם ממון — שימשכנו את רכושם הרב בישראל ובחו"ל ויפדו את המניות. למדינה אין צורך ותועלת בכסף שאינו הולך לייצור.

כל אזרח הנגן המחזיק במניות הבנקים שבהסדר — יעשה לו את חשבונו האישי, ויגיע בקלות למסקנה שכדאי לו מכל הבחינות להעביר את כספו לייצור. התשואה שם תהיה גבוהה יותר, הערבות ממלכתית.

עמי ליבנה
עין הורד, מאחור

טלוויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" שם הפרק: „מסע רכבת מזור".
5.55 „שיישאר בינינו" — לקט מתכניות ששודרו.
6.05 „נסים על הים" — דרמה. שחקני התיאטרון לילדים ולנוער מעלים לקראת יום הכיפורים את המחזה „נסים על הים" מתוך „מפי העם" של י"ל פרץ.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „המירוץ אחר הגלימה" — סדרת המשך על קורותיהם של פרופ' קינגספילד ותלמידיו בבית-הספר למשפטים. פרק שני „התלונה" (חלק ב').
8.50 נקודת חן — טיולים עם אורי רביד.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „כן, אדוני ראש הממשלה" — פרק אחרון: „אחד משלנו". שערוריה פוליטית עומדת לפרוץ עם הגילוי המרעיש כי מרגל בריטי שמת ריגל גם לטובת מוסקווה.
10.00 זה הזמן. מנחה רם עברון.
10.50 „ברדיראקי" — פרק שישי: „נפילתו של האיש המעופף". גלשן המופיע בצילומי פרסומת לליקר בנידג'דסי נעלם בשעת הצילומים.
11.45 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.40 בלי מדרות ביניים 1.
09.00 אנגלית ה.
09.20 חשבון פשוט ור' גיאומטריה.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד.
10.30 רגע עם דודלי: כאשר אבינו יחד.
11.00 ערבית מדוברת ט'—ה'.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: בעיר ובעמק.
12.00 אנגלית ה'.
12.25 תלמוד: שנים אוחזין.
1.00 מדעי הטבע ד'—ו': הקוקיה.
1.30 צרפתית, העשרה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 מאה ציורים מפורסמים: המזבח של אייזנהיים, גרינוואלד.
2.25 קסם קסם: מדרגות.
2.50 רכבת ההפתעות: פרס אנימציה.
3.10 קפה משפחה.
4.00 ודוהה נבדת הקרקע: פרק 2.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 פרנצ'סקו ברסנטי: קונצ'רטו גרוסו בדו-מג'ור לשני אבובים, תזמורת סימפוני ותזמורת כלי-קשת (התז. הקמרית של וירטמברג בנצוח יורג פרבר); גולדי: קונצ'רטו בסי מינור לארבעה כנורות ותזמורת אופוס 3 מס' 10 (תזמורתו הקמרית של ז'אן פייר וואלנים).
07.30 שחרית מוסיקלית — בוקריני: סימפוניה מס' 2 בסי במול מג'ור אופוס 12
09.30 קונצרט בוקר — סיבליוס: „הברבור מטואונלה" מתוך „קלבלה" אופוס 22 (תז. פילדלפיה / י. אורמנדי); פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 1 בלה מינור לצ'לו ולתזמורת אופוס 33 (מ. רוסטרופוביץ' / התז. הפילה. הלונדונית / ק.מ. ג'וליני); בטהובן: סונטה מס' 21 בדו מג'ור לפסנתר „ולדשטיין" אופוס 53 (ו. הורוביץ); ויניאבסקי: קונצ'רטו מס' 2 ברה מינור לכנור ותזמורת אופוס 22 (י. פרלמן / תז. פאריס / ד. ברנבוים); מאהלר: סימפוניה מס' 5 (תז. פילה. / ג'. סינופולי).
12.05 מאמצר הנקשה — השלישיה הישראלית, שוברט: שלישיה מס' 2 במי במול מג'ור.
13.00 קונצרט צהרים — היידן: קסציון בסול מג'ור (להקה „אי מוזיצ'י"); שוברט: סונטה בלה מינור לארפג'ונה ולפסנתר (מ. רוסטרופוביץ' / ב. בריטן); שומאן: פנטסיה בדו מג'ור, אופוס 17 (מ. ארתריך); פורה: חמישה שירים „ונציה" (ק. מורן — בריטון / ל. בינגו — פסנתר); ראבל: סונטה לכנור ולפסנתר בפרק אחד, מן העזבון (ד. סיטקובצקי / ב. דוידוביץ'); אלבניז: סריאנה (התז. הסימפ. מלונדון / מ. גולד).
15.00 „מוסיקה ויוזה" — מהקלטות רדיו פינלנד — פייר בולז פולחן (לזכרו של מדרנה) (תז. סימפ. של רדיו פינלנד / ל. סגרסטאם); ארנסט קרנק „קשת הזמיר" לתז. קאמ. אופוס 234 (תז. סימפ. של רדיו צפון גרמניה / פ. פ. בודיק).
16.00 קונצרט מנחה — רימסקי-קורסקוב: קפריצ'ו ספרדי (תז. רדיו מוסקבה)
18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית „ים רשה"ש — נורמן טרבז: 2 קטעים לתזמורת וכבדי רורדו; מוצארט: קונצ'רטו בסי-במול מג'ור לפסנתר ותזמורת, ק. 482 (מינרוד בן — גאוי ברתיניג); רודריגו: קונצ'רטו ד'ארנחואז לגיטרה ולתזמורת (ארנסטו ביטמי — סטנלי ספרברג); רוסיני: הפתיחה „האיטלקיה באלג'יר" (גארי ברתיניג).
20.05 ערב טוב — מוצארט: קונצ'רטו מס' 1 ברה מג'ור לקרן ולתזמורת
20.30 „באולמי הקונצרטים בעולם" — התזמורת הסימפונית של רדיו זרבריקן / גונתר הרביג — רחמנינוב: קונצ'רטו מס' 2 בדו-מינור לפסנתר ותזמורת, אופוס 18 (י. ברונפמן); שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 7, „לנינגרד".
22.30 „כן המקורות" — נוסח התפילה בעדות אשכנז.
23.00 „מידקס".

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל — „הגישה ההוליסטית להכרת האדם": „ראייה אחרת של מערכת החושים".
12.05 „בעיקבות הבופס".
14.06 תכניות לילדים „קוקי חבקוקי" — מאת טובה הרשקוביץ; „באר הסטמנים" — מאת אלישע פורת: „מה קרה לגידי" — מאת זאב ורדי.
15.00 „תיבת ההפתעות" — שעשועון בשידור חי.
15.25 „הכדור עגול" — ספורט לנוער.
16.05 רדיודרמה — „בתפקיד מיוחד", מאת מריה פרסי, עם: עזרא דגן, מישא אשרוב, איתן פריבר ומשה סימור.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — „התבוססות משטרים דמוקרטיים": „יחסי יהודים גרמנים בתרבות וייברי".
19.05 עיונים בפרשת השבוע: „האזינו".
22.05 „אותות ומופתים" — סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי: „הבא אתורה עד פעם" — ספורים מאחורי התסכיתים
23.05 „הוי ארצי מולדתי" — שירים עבריים.

רשת ב'

18.06 „שעה חפשית" — ענייני הנוער.
19.35 „דין ודברים" — ענייני חוק ומשפט.
20.05 סלים הכירות.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 מצעד פזמוני העבר.
20.05 לי ולך — שיר וברכה.
21.05 קצת אחרת — פופ מוקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 כ"ח — כשרות חיוני.
19.05 פזמונים לכולכם.
20.55 פינה חמה לליבי.
23.55 שיחות חצות — עם עודד פלדמן מנכ"ל תאטרון „הקאמרי".

בתי קולנוע

תל-אביב
אסתר: שן תחת שן 7.30, 9.40
אורלי: היפנים באים, היפנים באים 7.15, 9.30
אלנבי: תחתוני נבחן 6, 9
בן-יהודה: אהבה בשוקים 5, 7.15, 9.30
גורדון: שתי אנגליות 4.30, 7, 9.30
גת: הצבע ארגמן 3.15, 6.15, 9.15
דיזנגוף 1: מונה ליזה 4.45, 7.15, 9.30, 11.00
דיזנגוף 2: נשיקת אשת העכביש 11.00, 4.45, 7.40, 9.45
דיזנגוף 3: 3 רווקים ותינוק 4.45, 7.40, 9.45
דקל: יחסים פשוטים 7.15, 9.30
דרייב-אין: קוד הרעם 7.30, 9.30
חצות — סקס
הוד: תעלול קטלני 5.00, 7.15, 9.30
בית ליסין: פריץ החתול 11.15
חן 1: היוזמן מבוורלי הילס 5.00, 7.30, 9.50
חן 2: דונה פלור נשואה לשניים 5, 7.00, 9.45
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 5, 7.30, 9.40
חן 4: בי"ס לשוטרים מתקדמים 11, 2, 5.10, 7.40, 9.45
חן 5: שגעון של לילה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
לימור: אזעקת אמת 7.15, 9.30
2.00, 11.00 תקלה מופלאה
לב 1: בננות 2.00
הרומן שלי עם אבני 5.00
כל מה שרצית לדעת על המין 7.30
יפה בוודר 9.30
לב 2: בעקבות הכרך 7.30, 9.30
לב 3: יומנו של צב 7.30, 9.40
שושנת קהיר הסגולה 2.00
דני רז האיש מברודוויי 5.00
לב 4: טנגוס 7.15, 9.35
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: רעם הג'ונגל 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: הורמפיסט 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: מופע הקולנוע של רוקי 5.00, 7.15, 9.30
מנורה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 7.30, 9.30
פריז: עוברת אורח 7.15, 9.30
צוותא: אדמה חמה 8.00
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7, 9.30
תמוז — רמת-אביב:
כולם נפלו על הראש 7.15, 9.30
שחף: אותלו 4.30, 7, 9.30
תכלת: החברים של אלכס 4.30, 7.15, 9.30
תל-אביב: פסיכו 3 5, 7.15, 9.30

ירושלים
אדיסון: אהבה בשוקים 4.30, 7.15, 9.30
אורגיל 1: מים מים 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל: פיתוי בצל הפחד
4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון: עליסה בארץ הפלאות 5.00
הכבוד של פריצי 7.00
העוקץ 9.30
חצות — מ.א.ש.
האולם הקטן בנייני האומה:
סיפור אהבה 7.30, 9.30
הבירה: שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.15
אור 3: הצבע ארגמן 4.30, 8.30
אור גיל: היוזמן מבוורלי הילס 5, 7.15, 9.30
כביר: אותלו 4.30, 7.00, 9.30
סמדר: הבוסטונים 6.45, 9.15
עדן: פסיכו 3 4.30, 7.30, 9.30

רון: שלוף אבל בזהירות 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.30

חיפה
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7, 9.15
אורלי: הצבע ארגמן 6.00, 9.00
אמפיתיאטרון: מלחמת הזומות 4.30, 7.00, 9.15
ארמון: לוחמות הג'ונגל 4.30, 7.00, 9.15
עצמון: אהבה בשוקים 4.30, 7.00, 9.15
חן: תעלול קטלני 4.30, 7, 9.15
פאר: כלבי הקש 4.30, 7.00, 9.15
קדימה: שואה חלק ב' — 6.00
רון: אותלו 4.00, 6.30, 9.00
רב גת 1: הרומן של אתמול בלילה 4.30, 6.50, 9.15
רב גת 2: היוזמן מבוורלי הילס 4.30, 7.00, 9.15

קרית-ביאליק
כפיר: שתי אצבעות מצידון 7, 9.15
סביון: היוזמן מבוורלי הילס 7.00, 9.15

קרית-חיים
בית העם: 3 רווקים ותינוק 7.15, 9.30
היובל: היפנים באים היפנים באים 4.30, 7.00, 9.15

קרית-ים
ניצן: בי"ס לשוטרים מתקדמים 7, 9.15

קרית-מוצקין
אורות: יפה בוודר 7, 9.30

אשדוד
אסתר: זכרונות מאפריקה 6.30, 9.30
אשדוד: קוד הרעם 7.15, 9.30

אשקלון
אסתר: זאב צעיר 7.15, 9.30
מאה: שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
רוזה: נשיקת אשת העכביש 7.30, 9.30

באר-שבע
קרן: יפה בוודר 5.00, 7.30, 9.30

בת-ים
עצמאות: זהירות הבית מתפרק 5.00, 7.30, 9.30

קרית אונו מרכז קהילה:
חופשה מטורפת בעולם 7.00
מונטגרד 9.30

הרצליה
היכל: אפוקליפסה עכשיו 4.30, 7.00, 9.30
מלון דניאל: זהירות, הבית מתפרק 7.15, 9.30

עפולה
כפיתורין: תעלול קטלני 7, 9.00

חולון
ארמון: קוד הרעם 4.30, 7.15, 9.30
מגדל: חופשה מטורפת באירופה 7.15, 9.30

מתנים, קרית שרת:

מקדי: 7.30, 9.30
מבוי: אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
רינה: 3 רווקים ותינוק 7.15, 9.30

טבריה
אביב: מורים בזיג זג 7.15, 9.30

כפר-סבא
עמל: שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15
תן: תקלה מופלאה 7, 9.15

לוד
אורלי: מעריץ אלמוני 7.15, 9.30
צוה יונה: קוד הרעם 7.30, 9.30

נהריה
הוד: זאב צעיר 7.15, 9.30

נתניה
סמדר: באריה 5.00, 7.00
הצבע ארגמן 9.15
אסתר: רכבת אל החופש 7.00, 9.15
שרון: הורמפיסט 5.00, 7.00, 9.15

פתח-תקוה
שלום: 7 שנים בכלא 7.15, 9.30
היכל 1: אהבה בשוקים 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2: יפה בוודר 5.00, 7.30, 9.30
היכל 3: אותלו 4.30, 7.00, 9.30

קרית-שמונה
שמיר: הקרב על הדגל 7.15, 9.30

ראשון-לציון
נעמה: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
ראשון: 3 רווקים ותינוק 7.30, 9.30

רחובות
בית העם: הבוקס 7.15, 9.30
חוד: מסע עסקים של אבא 7.30, 9.30
חן: כתום הגוף 7.15, 9.30

רמת-גן וגבעתיים
ארמון: עיר ושמה גיהנום 5.00, 7.30, 9.30
ארמון: דונה פלור נשואה לשניים 7.30, 9.45
לילי: תעלול קטלני 4.30, 7.15, 9.30
הוד: אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
רב גן 1: הצבע ארגמן 6.00, 9.00
רב גן 2: כתום הגוף 5, 7.30, 9.40
רב גן 3: הרומן של פריצי 7.30, 9.40
רב גן 4: היוזמן מבוורלי הילס 5.00, 7.30, 9.40
שביט: סימפוניה של אבנים 7.15, 9.30

רמת-השרון
כוכב: תחת החיך 7.00
הכבוד של פריצי 9.30

רעננה
אורות: השגעון הגדול 4.30, 7.00, 9.00

רמלה
ארזי: המשימה המעודנה 7.00, 9.15
היכל התרבות: עקבה 9.00

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מפורטת מס' 2356 חלק מתכנית מפורטת מס' 466.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6130
חלקה: 240
בין הרחובות: דרך ההגנה פינת רח' 1111 [illegible] בשכ' יד אליהו ת"א.
עיקרי מטרת התכנית: לאשר תכנית בינוי מיוחדת לבית דואר מיון מרכזי לדואר ישראל וכן תכנון ושטח הצד מבנה המקורה למניעת רעש, שייבנה מעל הגדר הקיימת ולקבוע תקנות בניה בהתאם להוראות התכנית המפורטת מס' 466 על תקנותיה, אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים 657 מיום 27.6.61.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון, אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

מרדכי כוהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת
תל-אביב
לב העיר — אחד העם 69, 615862
מוזיר — מוזיר 3 — 442804
ירושלים
מרפאת רוממה — המג' 28 — 523191
חיפה
יבנה — אבן סינא 7 — 672288
פתח-תקוה
קופת חולים כללית — חיים עוזר — 905271
בני-ברק — רמת-גן
קופת חולים כללית — המחתר 25 רמת גן — 782537
בת-ים — חולון
קופת חולים — עין יהב 4 חולון — 884654
מכבי — סוקר 85 חולון — 895571
מוקד טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות המתנות בשבת וחג וכן אינפורמציה על התורנים הראשיים בישראל.
בתל אביב
בימים א' עד ה' מ-8.00 בבוקר עד 20:00 בערב. ביום ו' מ-8.00 בבוקר עד 15:00
אחה"צ — 03-433500, 433500
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל אביב
רחוב בר כוכבא 49 ת"א, 03-284649
בימים א-ה 21:00 עד 23:00, בימי ו' וערבי חג, 18:00-24:00, שבתות וחגים 15:00-21:00
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג — 04-523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20:00 עד 23:00

אלמקס
לכל המשפחה!

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

קונצרטים למנויים מס' 2
זובין מהטה
מנצח
סילביה גרינברג
סופרן
פלורנס קוויואר
מצו-סופרן
המקהלה הפילהרמונית תל-אביב
מקהלת האורטוריו
בתכנית מיצירות: שייף ומאהלר
ירושלים, בנייני האומה
יום ה', 9.10.86, בשעה 8.30 בערב
תל-אביב, היכל התרבות, בשעה 8.30 בערב
סדרה א: מוצ"ש, 11.10.86

קונצרטים למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
סילביה גרינברג
סופרן
פלורנס קוויואר
מצו-סופרן
המקהלה הפילהרמונית תל-אביב
מקהלת האורטוריו
בתכנית מיצירות: שייף ומאהלר
תל-אביב, היכל התרבות,
בשעה 8.30
סדרה ב: יום ב', 13.10.86
(בשעה 9.00 בערב)
סדרה ג: יום ג', 14.10.86
סדרה ה: יום ה', 16.10.86
סדרה ז: מוצ"ש, 18.10.86

מוסיקה קלאסית קלה
קונצרט מס' 1
זובין מהטה
מנצח
אורה הגול
כנרת
התכנית:
לאלו: סימפוניה ספרדית
פאליה: הכובע המשולש
ראבל: בולרו
תל-אביב, היכל התרבות
יום ו', 15.10.86, בשעה 8.30 בערב

הודעה לשוחרים
ביום רביעי, 8.10.86 בשעה 19.00
חזרה פתוחה לשוחרים
מנגנים את הסימפוניה השניה של מאהלר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי דימונה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דימונה הופקד שינוי תכנית, הנקרא שינוי מס' 41 לתכנית מפורטת 25 / 03 / 102 — שכונת שבעת המינים.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
— חלוקה מחדש של חלקות בשטח התכנית.
— יעוד שטחים למגורים ובעיקר מגרשים לבניה עצמית.
— יעוד שטחים לבנייני ציבור.
— יעוד שטחים [illegible]
— יעוד שטחים [illegible]
— יעוד [illegible]
— הסדרת מערכת הכבישים לכלי רכב, דרכים להולכי רגל ורחבי שבילים, דרכים משולבות לכלי רכב והולכי רגל ודרך [illegible] לכלי רכב.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ-464 דונם, גושים: 39513, 39504, 39506, 39507.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקים בלווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום דניבר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
מודעה
לפי תקנה 2 ב (ג) לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר תנאיו ואגרות)
תשל"ו 1976

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, לתוספת בניה יציע, ותקרה דקורטיבית ברחוב וולפסון מס' 23 גוש 6931 חלקה 176 תיק בנין 9033-025-1
כל מי שיש לו זכות בבנין האמור ליפול ומתנגד לבניה עליו להודיע על כך, בכתב כתובת המודיעה, לועדה המקומית תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו.
(שם המפרסם)
יצחק יהודב

עיריית עפולה
הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 148 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה 1.6% הקלה באחוזי בניה בגוש 17763 חלקה 66 מקום הבניה רח' המעפילים פינת הפלמ"ח עפולה עילית. את ההתנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל.
אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.

י. דודביץ
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

נהג!
עשה את
המינימום
למען אלה
העושים את
המקסימום.
תן טרמפ לחייל!

صكنز من الاصل

هكذا من الاحل

בשבוע שעבר נפתח מרכז ארצי חדש למטייל של החברה להגנת הטבע.

המרכז, השוכן ברחוב השפלה 3 בתל־אביב, מציע למטיילים ולחובבי הטבע עולם ומלואו: ספרות וחומר הדרכה בנושאי ארץ ישראל, מבחר עצום של מפות, ציוד מחנאות, תרמילים, שקי שינה, מימיות לסוגיהן; ציוד ניווט משוכלל – מצפנים, משקפות, ציוד צילום, ביגוד והנעלה מיוחדים למטייל.

צוות מקצועי מעניק ייעוץ והדרכה לבאי המרכז, וכן נמצאת במקום מחלקה מיוחדת למידע ולהרשמה למעילויות החברה להגנת הטבע – טיולים, נופשים, קייטנות וסמינרים מקצועיים.

להשתחרר באמצעות הכתיבה

כתבה וצילמה: בלהה דבחי

הצורך במפגשים חברתיים מונחים כמו הפך לאופנה בשנים האחרונות. אם את/ה רוצה להיות „אין", הרי לא ייתכן שלא עברת סדנת אסרטיביות (איך לאמר „לא") ולהמשיך להיות), סדנא להעלאת תודעה או משהו להעמקת המודעות העצמית (וזה לא אותו הדבר). לכאורה – עניין של אופנה. אך אם נעמיק חשוב, הרי שביסוד הדברים מונחת מסקנה עצובה למדי: עידן תקשורתי זה הפך אותנו לפסיבים. מופנמים יותר, בודדים יותר. ברכה סרי, משוררת ירושלמית וחוקרת שפות שמיות עתיקות אומרת: „בתימן לא היה רדיו. אז האנשים שרו כל העת..."

עד לחודש האחרון היתה ברכה משוררת אשר עסקה בכתיבה הקונוונציונאלית של שירה („שבעים שירי שוטטות", „המגילה"). והחל מחודש זה ברכה היא משוררת וגם משחררת. שכן, בשבוע שעבר נפתחו הסדנאות הראשונות לכתיבה משחררת אשר בהנחיתה.

מה היא הכתיבה המשחררת?

ברכה סרי: „מטרת הכתיבה המשחררת היא היטהרות. לשטוף את החוויות, לשחרר מועקות ולמנוע הצטברויות של לחצים באמצעות 'שטיפה' זו. אפשר בסדנא זו לברר חלומות, משאלות ופחדים ולהגיע לדרגת מודעות עצמית גבוהה דרך עצם הכתיבה, מבלי להתיחס לצורה האמנותית".

ברכה סבורה, כי תבנית ספרותית מכתיבה מוסכמות, ועניין זה סותר את המטרה הבסיסית אליה חותרים חברי סדנת הכתיבה המשחררת.

ברכה: „עסקתי בעבר בהוראת כתיבה מדעית באוניברסיטה העברית. אין ברצוני לעסוק בסוג זה של כתיבה. כאן תהא הפנייה אל הרגש, במשמעותם המלאה של הדברים. אני מעוניינת ליצור רמת תקשורת אנושית מסוימת בין חברי־הקבוצה, שכולם ידברו זה אל זה מתוכם ולא מאיזה שהוא רובד חיצוני".

ברכה עסקה במחקרי דיאלקטים ערביים והשתתפה במחקרים אנתרופולוגיים רבים על מנת לדעת הבדלי תרבויות בין עמים ואנשים בפרסים.

ברכה: „יש בסדנה כזו סממנים של תרפיה. אך אין הדבר יכול לבוא במקום טיפול פסיכולוגי. זהו מפגש אנושי מונחה ואני, כאשת מקצוע, יכולה להביא לנגיעה ברבדים העמוקים יותר. אין כאן כל יומרה לנסות לפתור בעיות נפשיות לאנשים".

אין ספק כי רבים מבין קוראי שורות אלה מזדהים עם העובדה שאנחנו לא כל כך מדברים מן העומק האמיתי־ממשי וכי אמצעי התקשורת הבינאישיים שלנו הולכים ודוהים. אז אפשר ללכת לראות מה היא כתיבה משחררת ואולי גם להשתחרר (פגישת הכרות בחינם). ראו הוזהרתם: אין זו חממה לגידול סופרים. ברכה רוצה שתפרקו את המלה לגורמים בנוכחות קהל אקטיבי – החברים לסדנה.

עד כה נפתחו שתי סדנאות בתל־אביב, סדנאות נוספות עומדות להיפתח בירושלים ובחיפה. ברכה מציינת כי בסדנאות משתתפות נשים בלבד. גברים אשר השתתפו בשיחות הראשונות פשוט נשרו. לדעת ברכה, לגברים קשה יותר להיפתח רגשית בפרהסיה. גורם החשיפה הרגשית מפריע לגבר יותר מאשר לאשה.

הפגנה למען מעוכבות גט

הארגון לעזרה לעגונות ומעוכבות־גט הידוע יותר בשם שלא אושר, אסירי בתי הדין הרבניים, יערוך מחר, יום שלישי, ה־7 באוקטובר, בשעה 10 בבוקר, הפגנה מול היכל שלמה בירושלים.

ארגוני הנשים נעמת, ויצו, השדולה ואחרים מצטרפים להפגנה כאות הזדהות עם סבל הנשים המחכות להיתר נישואיהן שנים מרובות.

ההפגנה נערכת, אמנם, למען כל הנשים העגונות ומעוכבות־גט, אך דגש מיוחד יינתן למקרה של אידיס לוי, שתיק שלה מונח אצל הרב הראשי לישראל אברהם שפירא, מאז חודש מארס 1985. לא רק שאין כבוד הרב עוזר אלא שעיכוב התיק מונע המשך ההליכים בבית הדין הרבני.

כל אשה המעוניינת להביע תמיכתה, מוזמנת להצטרף להפגנה.

אראלה דאור

אמי איילנברג, רבנית

אמי איילנברג, רבנית ראשונה בתנועה הקונסרבטיבית בניו־יורק קיבלה את הסמכתה לפני שנה מידי המוסד להסמכת רבנים קונסרבטיביים. בוועדה הציבורית שהוקמה ע"י עצרת הרבנים הקונסרבטיביים השתתפו מלומדים, רבנים, עורכי־דין ומנהיגים יהודיים.

הוועדה בחנה האם הסמכתה של אשה כרבנית עולה בקנה אחד עם השקפותיה של היהדות הקונסרבטיבית, וזה אחרי שהתנועה הזאת אפשרה ב־1955 לנשים לעלות לתורה וב־1973 צורפו נשים למנין.

מסקנת הוועדה היתה, כי למרות שההלכה מציבה כמה הגבלות על נשים, הרי שאלו אינן צריכות למנוע הסמכה של אשה כרבנית.

הוועדה קבעה כי תפקידו של הרב הוא לשמש בראש ובראשונה מנהיג רוחני וחינוכי לקהילה – תפקיד שגם אשה יכולה למלא היטב. כדאי לציין שעוד ב־1972 התנועה הרפורמית הסמיכה אשה כרבנית. ואילו אצלנו בארץ, נבחרה אשה להיות חברה במועצה הדתית ואין מניחים לה.

ישראל קרגמן

תיקון: בכתבה „למטל בנשמה, למטל בילד", שנתפרסמה ביום ה' שעבר מספר החשבון של עמותת „יחידי" הוא 482660 בסניף 600 בבנק הפועלים בתל־אביב, ולא כפי שפורסם.

מה שרצית לדעת על קרן פנסיה מקפת

מאת ניצה גורביץ'

35 שנים לקיומה של קרן פנסיה מקפת, היוו סיבה למסיבת עיתונאים שהתקיימה בשבוע שעבר. השתתפו: עו"ד יצחק שילון מנכ"ל הקרן, ד"ר ניצה שפירא ליבאי, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, ועו"ד צפירה בריהודה, עוזרת ליועץ המשפטי. הם דנו בהתפתחות הקרן, זכויותיהם של החברים בה, תיקונים שנעשו, וסעיפים בהם חלה אפליה של נשים עובדות לעומת גברים.

הפנסיה המקיפה מהווה רובד נוסף לביטוח הלאומי, ולפנסיה הרגילה שמקבל עובד בתוקף הסכמי עבודה. העובד מפריש 5% ממשכורתו לטובת הקרן, המעביד משתתף ב־5%, ד־6% מופרשים מסכום פיצויי הפיטורין, שהם בסך־הכל 8⅓%.

הפנסיה המקיפה מכסה את החבר ובני משפחתו בזכויות נוספות לאלה הנכללות בפנסיה הרגילה. התוכנית מכסה בני זוג, אלמנה, ידועה בציבור, יתומים, הורים, ובני משפחה אחרים. גורמים אלה מבוטחים מייד עם תחילת עבודתו של החבר, ללא קשר לגילו ולתקופה בה עבד.

אלמנתו או ידועתו בציבור של חבר שנפטר לפני גיל 65, זכאית לקיצבה חודשית לכל חייה, גם במקרה שהיא נישאת שוב.

הקרן מכסה מקרים של נכות זמנית, תמידית, או יכולת תפקוד בעבודה מסיבות שונות. למשל, עובדת שחלתה שנה אחת בלבד אחרי שהתחילה לעבוד, זכאית לקבל פנסיית נכות מהקרן שהיא שוות ערך לפנסיית זקנה.

בעל שהיה תלוי כלכלית באשתו – דינו כדין אלמנה, ויקבל זכויות שוות באחוזי הפנסיה. זכויות שארי משפחה עוברות לזכאים על־פי חוק הירושה, ואינן תלויות בשנות צבירה שהותירה העובדת. כמו כן, פנסיית השארים נקבעת כיום בהתאם לזכויותיהם ומצבם (יתום, אלמנה, וכד'). בעבר, העובד היה חייב להיות נשוי לפחות שנתיים כתנאי לכך ששאריו יוכלו לקבל את הפנסיה. בחוק זה חל תיקון. פנסיית שארים נעה בין 20 אחוז מהמשכורת, אב צבירות פנסיה מלאה והיינו: 70% מהמשכורת.

אדם שעבר ממקום עבודה אחר, ועבר להיות עובד במפעל קשור לפנסיה מצטברת, יכול לצבור זכויות משני מקורות או יותר. מה שמוגדר כ„רציפות זכויות בין תוכניות פנסיה". פירושו של דבר, שעובדת שעברה בשלב מסוים בחייה המקצועית, יכולה להצטרף כעבור 20 שנה, לצבור שנות חברות, ותוצאות לפנסיה. עד 10 שנות חברות תהיה זכאית לפנסיה בגובה 20% ממשכורתה, על 35 שנים – 70%.

בעבר היתה שיטה של צבירת אחוזים בהתאם לגיל. היום צובר כל אחד 2%, ללא קשר לזמן הצטרפותו.

עובד מפוטר צפוי היום לקבלת פיצויי פיטורין גבוהים. על הסכום העודף הוא ישלם מס הכנסה.

ד"ר ניצה שפירא ליבאי האירה סעיפים בהם ישנה אפליה בין נשים לגברים. לדוגמה: גבר שנפטר מוריש לאשתו פנסיה הכוללת 60% ממשכורתו, בעוד שאשה שלזכותה אותן זכויות פנסיה, מורישה לבעלה לאחר פטירתה רק 30%. המקרה בו אלמן יקבל זכויות שוות לאלמנה, הוא רק אם יוכיח שהכנסתו הגיעה ל־¾ מהכנסות האשה.

בשני פסקי דין בנושא זה בארצות־הברית קבע בית־המשפט שהיתה אפליה של נשים, המשתתת על סטריאוטיפ של גבר עובד לעומת אשה עובדת. „המחוקק השווה את המוות אלמנה, עם המוות תלוי", הסבירה ד"ר שפירא ליבאי. „זה הלך מחשבה שעדיין מאפיין את קרנות הפנסיה, וגם ביטוח לאומי". כמו כן רואה ד"ר שפירא ליבאי במציאות המחייבת פרישת אשה בגיל 60, ולא 65 כמו גבר, אפליה מטעמי מין, קיפוח כלכלי ופגיעה נפשית בנשים.

ביום 22.6.86 נדונה בממשלה ההצעה להעביר חוק בדבר גיל פרישה גמיש לנשים 60, או 65, לפי בחירת כל אשה. ב־30.6.86 נדונה ההצעה בוועדת שרים לענייני חקיקה. הוחלט על עמדה ממשלתית התומכת עקרונית בהצעה.

טלפונים של הקרן: 03-653543

מנהיגה לאופוזיציה ביפאן

הגדולה במפלגות האופוזיציה ביפאן בחרה לא מכבר בהנהגה חדשה ובראשה – טקאקו דואי שזכתה ב־83% מקולות החברים. הבחירות היו כורח המציאות אחרי התבוסה שנחלה מפלגה זו – י.ס.פ. – המפלגה הסוציאליסטית של יפאן – בבחירות כלליות.

טקאקו דואי היא תופעה נדירה בפוליטיקה היפאנית. מתוך 521 המושבים בפרלמנט קיבלו הנשים 20 מושבים בלבד. (בשנת 1946, השנה בה הוענקה לנשי יפאן הזכות לבחור ולהיבחר, זכו הנשים ב־39 מושבים).

טקאקו דואי בת ה־57 היא מהצעירים שבחברי הפרלמנט. רוב חברי הפרלמנט קשישים בני 70 ו־80.

בציבור הרחב ידועה טקאקו דואי כ„טאצ'ר היפאנית". היא היתה „הקול" של מרגרט טאצ'ר בסרט יפאני שהפקתו הושלמה לא מכבר. היא, הסוציאליסטית, רווקה, כמובן, משקפת עולמה של „אשת הברזל" הבריטית. היא תומכת נלהבת בזכויות האשה, בטרם נקראה „אל הדגל" במפלגה הסוציאליסטית, היתה טקאקו דואי מרצה באוניברסיטה (מדעי המדינה). מ־1969, מאז בחירה לפרלמנט, לא איבדה את מושבה אפילו פעם אחת. כשהציעו לה להתמודד על ראשות המפלגה – היססה. מפלגתה נתונה במשבר. בציבור מאשימים את הסוציאליסטים ב„התחבסות בתוך עצמם, בשימת דגש על ויכוחים אידיאולוגיים ובהתעלמות מבעיות השעה הממלכתיות". לאחר היסוסים נענתה טקאקו דואי לבקשות חבריה ועכשיו הם מצפים ממנה כי תמשוך את עשרות מיליוני קולות הנשים (שסייעו בבחירות האחרונות למפלגה הליברלית של נאקאסונה). טקאקו דואי נתמכת בידי החוגים המתונים במפלגה הסוציאליסטית (האגף הימני והשמאל ה„רך"), אך היא טרם זכתה בתמיכת „הקלף הראשי", סוהיו – ארגון גג גדול של האיגודים המקצועיים, שממומן כשני שלישים מתקציב המפלגה הסוציאליסטית. טקאקו דואי התחייבה להמשיך בדרך שבחרו קודמיה ולהרחיק את המפלגה משורשיה המרקסיסטיים־לניניסטיים, במטרה לגבש גוף דומה למפלגת הלייבור הבריטית.

כמו נאקאסונה טקאקו דואי דוגלת ב„בינלאומיות", אך בעוד שדרכו של נאקאסונה אל במת העולם היא צבאית בחלקה (ניתן לומר כמעט בוודאות כי יפאן תשתתף ב„מלחמת הכוכבים" של ארה"ב) סבורה טקאקו דואי כי יפאן חייבת לטפח את „רוח השלום" שלה ולהימנע ממעורבות במלחמות. דואי ומפלגתה גורסים יפאן נייטראלית ובלתי חמושה.

יש האומרים כי מצע המפלגה הסוציאליסטית החלטי בכל הנוגע למדיניות החוץ ומעורפל מאד בכל הנוגע לענייני פנים.

העתיד יוכיח אם טקאקו דואי הנמרצת (היא שותה סאקה, אוהבת לשיר במקומות ציבוריים ולשחק ב„פאצ'ינקו" – גלגול כדורית על פני לוח־יתדות) תוכל להביס את נאקאסונה הנחשב כיום לאיש חזק שאי אפשר לגבור עליו.

אם תצליח – תזכה יפאן לראשונה בתולדותיה בראש ממשלה אשה.

ספר לילד

בעלי־חיים כפי שהם

מאת מאיר בראלי

„תולעי" המשי

דומני שגידול תולעי משי נפוץ בימינו הרבה פחות משהיה נפוץ כשאני הייתי ילד, בימי „הישוב הקטן". יש כיום הרבה פחות עצי תות, שעליהם הם מזונן של התולעים הללו, ואולי גם ההורים כיום סבלניים פחות לריח וללכלוך. בכל חנות לאביזרים לילדים היו בימים ההם גם גליונות מחוררים, שהיו מניחים על קופסת תולעי המשי ועל הגליון מניחים עלים, כדי שהתולעים יעברו דרך החורים אל המשטח העליון. היו נוטלים את הגליון המחורר עם התולעים ומעבירים אותו לקופסה אחרת, והקודמת היתה זוכה לניקוי.

אינני רואה בחנויות גליונות כאלה מוצגים למכירה. גם בספר „ידידי בפקעות המשי" מאת אורית אורגד (ספרי „ראשית קריאה" של „כתר") לא מסופר על תחביב מקובל בקרב ילדים. כל חברותיה של מיכל באות לראות את תולעיה, אלה ששרון המורה קוראת להן „טאי המשי". בדרך סיפורית נאה מסופר מה קורה לגולם (שאמא הביאה, שמונה במספר), שבקעו מהם פרפרים. הפרפרים הזדווגו. הנקבות הטילו ביצים, שמהן בקעו (בזמנן) תולעים והן אכלו הרבה עלי תותים, גדלו והשמינו ונתגלמו לגלמים. הכל חוזר חלילה. הפרפרים מתים לאחר שמלאו את תפקידם הביולוגי. מכיון שההוצאה קבעה לספר יותר ממאה עמודים וסיפורן של תולעי המשי היה קצר מדי (80 עמודים) צירפה דורית אורגד עוד שש סיפורים. גם הם נאים. הסיפור „מתנתה של התתולה הפראית" אינו תואם, דומני, את הזואולוגיה, אבל הוא סיפור יפה. בהחלט אהבתי גם סיפורים אחרים שם, כמו „סודות ועכבניות" (נצחון הילדים הקטנים על הגדולים) או „הילדה עם היונים".

דב ממשי

„הדב ברז" מאת ברנרד רשלי בהוצאת הקיבוץ המאוחד וספרית פועלים הוא מהדורה מחודשת של ספר זה שהופיע בתרגומו של יצחק אבנון בשנות החמישים. הוא הוצא לאור עתה בשביל ילדיהם של הילדים שקראוהו אז.

הדב ברז הוא דב ממשי. אין זה דב אנושי נעים ונחמד. תיאורו של ברז ומהלך חייו אין בו האנשה כלל. הדבר האנושי היחיד שנתן לו מחברו הוא השם ברז, ואילו יש להניח שדובים אמיתיים אינם נזקקים לשמות פרטיים – כל היותר כמו בטבע.

זהו יתרון לא מבוטל, כי הילד הקורא לומד משהו תוך הקריאה. זהו פרק בזואולוגיה. יש גם חסרון כמובן, אין בספר היופי הספרותי שיש למשל, בסיפורי ש הרב. כל ספר ותפקידו. כדאי להגיש לילד את שניהם.

רומליין

על הנשים „הבשלות" מגיל שלושים ומעלה חשבו עליזה וזהר רום כאשר באו לעצב את הקולקציה שלהם. הראשונה בחברה שהקימו, רומליין.

הדגמים שהוצגו היו קלאסיים למדי, מבדים בלעדיים המיובאים מחו"ל. הוצעו חליפות אימוניות לבוקר, שילובים של חצאית־חולצה־חגורה רחבה מבד החצאית – לשעות אחה"צ וכן שמלות ישרות, חלקן מתכפתרות מאוחר בצבעים שחור עם בהוב, אפרסק או לבן, או בהדפסי לבן־זהב או שחור־לבן. בבגדי הערב שלטו הזהב השחור.

השאלה העולה למראה חלק מהדגמים היא, מה תעשה אשה „בשלה" שלאחר שתיים־שלוש לידות היא מלאה קצת במקומות שונים בגוף, שכן אותם דגמים היו צמודים למדי אף על הדוגמניות הצנומות.

אסנת גבר

או־דליה

דליה ואורליה שבמר, אם ובת. קולקציה שניה בשיתוף פעולה. דגמים אלגנטיים, אריגים עשירים (ליונן, ברוקאד, רופט, שיפון, קטיפה, סאטן, משי, אורגנזה, טאפטה), גווני הבלין וצבעי פסטל, חליפות מחוייטות. מערכות ושמלות המדגישות מותנים, וקו האמורלי־שמרה לערב.

ורדה צימרמן

מיס לאגוט

דגמים שמרניים למדי וכמעט ללא חידושים מעניינים הציגו יבואני „מיס לאגוט", אולי מתוך מטרה לתת לבעלת הבגד אפשרות ללבוש אותו שנים מספר ולהיעדר מהמירוץ השנתי המתמיד אחר „האופנה האחרונה".

הדגמים לכל שעות היום: בבוקר שולטות האימוניות, לחלקן ז'קט ארוך בעל הכפתים (רבים מדי); לאחה"צ – חליפות מבריג, לרוב ז'קארד בתוספת לורקס ובערב שולט המבריק, ובעיקר הכסף. בשילובי מכנסיים וחולצה עשויים מבד בצבע הכסף ומעליהם סוודרים שחורים עם דוגמאות שונות מכסף. הוצגו גם ז'קטים קצרים בעלי שרוולי עטלף ומעילי גשם יפים. שחורים. הצבעים השולטים: סגול על כל גווניו וצבע החרדל – בשילובים שונים.

אסנת גבר

אימאז'

דוד פרלין נפרד מ„יופי־דר", הקים חברה חדשה וקרא לה „אימאז'". את הקולקציה הראשונה בעצמאי־יחיד הציג השבוע. לחורף 1987. קונספציה, אבל אחרת. מעילי ג'ינס שחור עם עיטורי פרוות כבש מלאכותית. שמלות־מעיל צבאיות עם כותפות ותיפורים בולטים בצווארון. שמלות סריג מעוטרות ברוכסנים בחלק התחתון. בגב הדר ובצווארון. אפליקציות בכסף, זהב ושחור וכן אבנים נוצצות על חולצ עטלף ועוד. גוונים עמומים של האקי, חום, בורדו. אפור, ירוק וכחול, שילובי סאטן עם כל אריג (במעט) ומחירים המתחילים ב־150 ש"ח ומטפסים עד ל־250 ש"ח.

ורדה צימרמן

גליקשטיין ומנסדורף השלימו נצחון מוחץ על שוויץ 1:4

טניסאי ישראל הצליחו סוף סוף, לאחר הופעה שלישית רצופה בגמר בית 5 באיזור האירופי, לעלות ל"בית העליון" בגביע דייוויס, בו נוטלות חלק 16 הנבחרות הטובות בעולם.

שלמה גליקשטיין ועמוס מנסדורף הצליחו לנצח את יריביהם במשחקי היחידים, ונוצחו רק במשחק הזוגות.

ביום הראשון גבר גליקשטיין על רונאלד שטולר, כשהשופט הפסיק את המשחק בגלל שבר ברגלו באמצע המערכה החמישית במצב של 3:4 לזכות הישראלי. אחריו נכנס עמוס מנסדורף לפעולה, וניצח את המדורג 27 בעולם, יקוב לאשק, גם כן בחמש מערכות, כשהחמישית התקיימה למחרת – 10:12.

כעבור שעה נערך משחק הזוגות השוויצים לאשק וגינטהארדט גברו על גליקשטיין ופרקים 1:6 4:6 2:6

ביום שישי האחרון למפגש הבטיח שלמה גליקשטיין את הנצחון, כשגבר במאבק בן חמש מערכות מתישות על לאשק 3:6, 6:1, 6:8, 12:10, 9:11.

במשחק האחרון, שלא שינה דבר, ניצח מנסדורף את היינץ גינטהארדט הותיק 5:7, 3:6

אל ישראל הצטרפו לבית העליון צרפת, שגברה במונפלייה על אוסטריה, באיזור האירופי השני 1:4. הנרי לקונט ניצח את הורסט סקוף 1:6, 2:6, 2:6 ותיירי טילאן גבר על תומאס מוסטר 6:4 3:6 6:3 5:7 2:6. למחרת ניצחו לקונט וגי פורזה את מוסטר ואנטוניץ 4:6 3:6 2:6. את הנצחון היחיד לאוסטריה העניק סקוף שגבר על טילאן 6:2, 2:6 3:6.

במשחקים על ההשארות ב"בית העליון", בין הנבחרות שנוצחו בסיבוב הראשון, גברה הודו על ברית המועצות בניו דלהי 0:3, כתוצאה מכך נשרה ברה"מ ל"בית התחתון", ממנו עלתה ישראל. כזכור ניצחו הסובייטים לפני שנתיים את ישראל בדונייצק 2:3

בעקבות הודו, הלכה מערב גרמניה, שגברה על אקוודור 0:5, בוריס בקר ניצח במשחק הראשון את ראול וידול 4:6, 1:10 ואנדריך יילן גבר על אנדרס גומז 4:6 3:6 9:7 5:7 השניים ניצחו ביום האחרון את יריביהם בשתי מערכות

גם ספרד ניצחה 0:5 את ניו זילנד ונשארה ב"בית העליון", בעוד שניו־זילנד נשרה.

קבלת פנים חמה לטניסאים בלוד

קבלת פנים חמה ומרגשת ציפתה שלשום לטניסאי ישראל שחזרו לארץ לאחר נצחונם הגדול על שוויץ בגביע דייויס. עשרות חובבי טניס חברי הנהלה ונשיאות האיגוד באו להקביל את פני הטניסאים עם זרי פרחים בידיהם.

כל הדוברים ציינו את ההישג הגדול. יו"ר ועדת הנבחרות, שמואל ללקין, אמר, כי זהו אחד הרגעים המרגשים של הטניס הישראלי. מנהל רשות הספורט, יריב אורן, אמר בדבריו לחברי הנבחרת, כי הישגם פתח ברגל ימין את השנה הספורטיבית החדשה..."עשיתם היסטוריה". סיכם אורן.

מנהל הנבחרת, יוסף שטכהולץ, ציין, כי הנבחרת עמדה במעמסה גדולה. הוא ציין בעיקר את שלמה גליקשטיין שידע להתעלות על עצמו ברגעים הקריטיים.

גיבור הנצחון עצמו שלמה גליקשטיין אמר: "כולנו מאושרים מבחינה אישית. זהו ההישג הגדול ביותר שלנו."

"הפרס הגדול" מחר ברמת־השרון

משחקי טורניר "הפרס הגדול" בטניס יחלו מחר ב־10 בבוקר על מגרשי מרכז הטניס ברמת־השרון. תחילת המשחקים נדחתה ביום, מאחר שחלק משחקני הנבחרת לא סיים הופעתו במשחקי גביע דייויס של נבחרותיהם.

תודה לגליקשטיין מנסדורף ופרקים

בפרוס השנה החדשה העניקו לנו הטניסאים הבכירים של ישראל: שלמה גליקשטיין, שחר פרקים ועמוס מנסדורף את המתנה המתוקה ביותר בספורט הבין־לאומי. שבעי אכזבות מן הכדורגל הישראלי ומכמה ענפי ספורט אחרים בארץ – הרקיע הטניס הישראלי למרום הפיסגה של הטניס העולמי, שמשחקי גביע דייוויס משמשים לו חלון ראווה.

שנים ארוכות, למעשה מאז החלה ישראל להשתתף במסגרת הזאת עם טניסאים חובבים, חלמנו בארץ על האפשרות להימנות עם 16 הגדולות. אבל תמיד טפחו האכזבות על פנינו. לא פעם עמדו טניסאינו על סף העליה, אך במיפגש האחרון ממש כשלנו. היריבות המושבעות היו בדרך כלל אלה של הונגריה ושווייץ הולנד, בלגיה האוסטריה, ולאחרונה גם נבחרת הטניס של ברית־המועצות.

מי שנטל את כל האכזבות האלה היה הכוכב הותיק שלנו שלמה גליקשטיין, שכבר נכנתה נבחרת בגביע דייוויס הישראלית. פעם על טוהרת הישראלים ולא פעם על־ידי תיגבור של כוחות יהודיים מדרום אפריקה ומארה"ב אשר ניאותו להיות "אורחי שעה", להתאזרח ולשאת דרכון ישראלי. הם לא כל כך הצליחו במשימה וירדו מעל הבמה כאשר היו צריכים למלא את החובה הלאומית ולשרת בצה"ל. לזאת לא הסכימו ופרחו בלי שוב.

אבל מוסדות הטניס הישראלים לא הרימו ידיים ומדי שנה השקיעו מאמצים אירגוניים, מקצועיים וחומריים כדי לעבור את המשוכות של בית ב' באירופה ולהימנות עם הגדולים. שלמה גליקשטיין נתגלה כענק כאשר מדובר בכבוד הלאומי. הוא ראה במשימה אתגר גם בהיותו בגיל מתבגר ולמרות שנסוג בהישגיו האישיים בטבלת האי־טי־פי. על ידו עולים באחרונה שני צעירים כעמוס מנסדורף ושחר פרקים – כולם ישראלים שלמדו את תורת המשחק כאן בישראל ומתמודדים בזירות נכבדות ברחבי תבל.

אין ספק, העליה לבית העליון של גביע דייוויס מחייבת את כל מוסדות הטניס בארץ (בעיקר את מרכז הטניס ברמת־השרון שלו הכלים לכך) למאמץ גדול יותר, אם יש ברצונו להשאר בו לצמיתות. בשבוע הבא תערך ההגרלה של הבית הזה בלונדון וישראל תשחק לפחות נגד שתי נבחרות חזקות אחרות ורק אם תפסיד לשתיהן היא צפויה לרדת חזרה אל הבית ממנה העפילה זה עתה.

כדי להבטיח הישרדות ואולי גם טיפוס לשלבים גבוהים יותר, שמשמעותם גם הכנסה גדולה, יש להערך אחרת מן הנהוג עד היום. יש למצוא לנבחרת צוות מאמנים מן הטובים בעולם שיבנה את סגל העתיד הכולל כיום לפחות חמישה שחקנים מבטיחים, נוסף על הרביעיה הקיימת. אל גליקשטיין, מנסדורף, פרקים וכלים צריך לצרף לאלתר את עמית נאור, רביב ויינפלד, בועז מרנשטיין ואוהד ויינברג. זהו סגל שחייב לקבל את ההדרכה והאימון הטובים שיש כיום בעולם. עם העליה לדרג העליון יקבל איגוד הטניס מענק כספי גדול מאד ואת כולו יש להקדיש לשכירת מאמנים מומחים מחו"ל. בוריס בקרים לא צומחים בין לילה. אם לא נשקיע – לא נקצור פירות.

רק אל נחזור עוד פעם על שגיאה היסטורית: לבטח יהיו כאלה שיציעו לאיגוד הטניס לחפש שחקנים יהודים בעלי שם בעולם (ויש הרבה כאלה) ולשכנע אותם לשחק בעקביך ישראלי. זאת תהיה סטירת לחי לכל הדור הצעיר שלנו בטניס, שהיפנה גב להרבה ענפי ספורט אחרים, כי ראה במשחק הלבן אתגר אישי.

השבוע עוד נחוג את ההישג המצויין של "המוסקטרים" הישראלים בשווייץ. אנו מצטרפים, איפוא, אל הספורט הישראלי בחגיגתו הגדולה ומודים לשלמה גליקשטיין, עמוס מנסדורף ושחר פרקים על התשורה היפה לשנה החדשה.

אהרן להב

הטניסאים בפיסגה העולמית

הצמד שהעלה את ישראל לפיסגת הטניס העולמי שלמה גליקשטיין (מימין) ועמוס מנסדורף לאחר נצחון משכנע על שוויץ (1:4)

כל האורחות זכו בנקודות במחזור ה־9 בליגה האנגלית

המלחמה היתה בשבת לקבוצות האורחות במחזור התשיעי בליגה האנגלית, כאשר חמש מהן ניצחו, בעוד ששלוש אחרות סיימו את משחקיהן בתיקו.

במשחק המרכזי בנוטינגהאם הצליחה קבוצת התחתית של מנצ'סטר יונייטד לכפות תיקו 1:1 על המוליכה, נוטינגהאם, כאשר הקפטן שלה, בראיין רובסון, השווה בדקה ה־73, לאחר שגרי בירטלס הבקיע למארחים בדקה ה־50.

תיקו זה הציל את מנהלה של ה"יונייטד", רון אטקינסון, העומד על סף הדחה. במשחק זה היו האורחים טובים יותר. הם יזמו את מירב ההתקפות ושלטו במרכז בהנהגתו של בראיין רובסון.

ארסנל הפסידה במגרשה לאברטון, משער שהבקיע סטיב ויליאמס באמצע המחצית הראשונה. ליברפול ניצלה את הפסדה של בת עירה ועלתה למקום השלישי, בזכות נצחון חוץ על וימבלדון 1:3. הדני הבין־לאומי יאן מולבי פתח והוולשי איאן ראש השלים בצמד. הוא העלה את מאזנו במשחקי הליגה ל־115 שערים. ראש שבר את שיאו של חברו לאגודה, קני דאלגליש, שהבקיע עד כה 114 שערים בליגה האנגלית.

בנצחונות חוץ נוספים השיגו, צ'רלטון על צ'לסי (0:1) ב"דרבי" הלונדוני, אסטון וילה על קובנטרי (מנהלה החדש של וילה, הסקוטי ביל מקניל עדיין על הגובה) 0:1, משערו של גרי תומפסון, שחקנה לשעבר של קובנטרי, ולסטר על מנצ'סטר סיטי קבוצתו לשעבר של מקניל 1:2.

לוטון נעצרה בלונדון בתיקו אפס מטוטנהאם. ווסטהאם עשתה זאת (2:2) בווטפורד.

ניוקאסל ירדה למקום האחרון, בעקבות התבוסה שספגה בסאותהמפטון. את הנצחון הגבוה השיגה שפילד וונסדיי, כשמיגרה את אוקספורד 1:6 וזינקה מן המקום השמיני לרביעי. שער בדקה ה־79 על ידי דייל גורדון, היקנה נצחון לנוריץ' על קווינס פארק ריינג'רס 0:1.

נצחון לקלן בחוץ

קבוצת קלן הצליחה להשיג נצחון חוץ על שאלקה 2:4, לאחר שפיגרה 2:1. המהלך הבין לאומי תומאס אלופס הבקיע שלושער תוך 22 דקות והוא שהכריע את הכף.

בעלת התואר הכפול באיירן מינכן, ניצחה את בוכום 3:2, בשטיגלאל. רומניגה והנס פליגלר הבקיעו צמד תוך דקה, ולאחר ולמאורת השלים לבאיירן, שלה 15 נקודות ומקדימה בשתי נקודות את באייר לברקוזן, שהביסה את ורדר ברמן 1:4. הקרואטי צ'ה בום פתח התרבית ואוס השלים בדקות 63 ו־73, פרנק אורדנבורין הבקיע את השער השני.

שטוטגרט, במקום השלישי, לאחר 1:1 עם קבוצת התחתית נירנברג, בעוד שהמבורג הפסידה לאורדינגן 1:0

תוצאות נוספות: המבורג – קייזרסלאוטרן 1:1; מאנהיים – מנשנגלאדבאך; בלאו וייס ברלין – פרנקפורט 2:2; דורטמונד – דיסלדורף 1:4.

מאראדונה בישל נצחון נאפולי

כוכב המתחגל הארגנטינאי דייגו מאראדונה, לא הבקיע במשחק הנצחון של נאפולי על טורינו 1:3, אולם סייע בהבקעת שני שערים.

הראשון בבעיטת עונשין, אותה נבה סאלהאנדרה באגי את הצורין, כשולף על שני מגינים ואת בעיטתו הדף השוער סאבוריניני להדייר, אולם ג'ורדאנו השתלט על הכדור ואחר התחם את התוצאה.

האלופה, יובנטוס, ומילאן, נפרדו לעיני 60,000 צופים בתיקו אפס בטורינו. אינטר הביסה את רומא 1:4, כשסנדרו אלטובלי הבקיע שלושער.

הדני אלקייר נטש את השדה בדקה ה־32, לאחר שנפגע ברגלו, במשחק בו נפרדו בתיקו 1:1 ורונה וסמפדוריה.

תיקו לרוזנטל

קבוצתו של רוני רוזנטל, פ.צ. ברוז', סיימה בתיקו 2:2 במשחק החוץ עם בורנה במחזור השישי בליגה הבלגית.

ברוז' מוליכה עם 10 נקודות ומקדימה בנקודה את אנדרלכט שהביסה את בוהמינס (0:5) ובוורג'. סטנדרד ליאז' במקום הרביעי (8) נוצחה על ידי וואראגם 1:0.

אורונדיר הבקיע

מושי אורונדיר הבקיע את השער האחרון לזכות רודה, בנצחון החוץ על הכלו 0:4

אורונדיר נכנס למשחק בדקה ה־76 וכעבור תשע דקות הבקיע.

ב"דרבי" ברוטרדאם ניצחה פיינורד את ספארטה 2:3 אייאקס הביסה את פורטונה 2:6 והאלופה פיליפס איינדהובן השיגה נצחון חוץ על דן בוס 1:2. אייאקס, בראש הטבלה, עם 16 נקודות ומקדימה בהפרש שערים מפיליפס איינדהובן.

ריאל – יובנטוס בשמינית הגמר

שתי הקבוצות המפורסמות ביבשת אירופה, יובנטוס וריאל מאדריד הוגרלו להאבק כבר בשמינית גמר גביע אירופה לאלופות. על כך נקבע בהגרלה בציריך. המשחק הראשון ביניהן יתקיים במאדריד ב־22 בחודש.

מחזיקת הגביע, סטיאווה בוקארשט, הוגרלה להתמודד עם אנדרלכט הבלגית. המשחק הראשון בבריסל.

קבוצות הגמר והגרמנית ייפגשו ביניהן במינכן, כאשר באיירן תארח את אוסטריה וינה.

האלופה תארח את גליל עליון הערב במוקד המחזור השלישי

מאת משה בוק

המשחק בין קבוצות מכבי ת"א והפועל גליל עליון יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־3 בליגה הלאומית בכדורסל.

שחקני גליל עליון פתחו את העונה בסערה. זיסמן, ליף וחבריהם לא הסתירו את כוונתם להצעיד את קבוצתם בצמרת הטבלה. מולם תשחק האלופה המנוסה, שטרם נכנסה להילוך גבוה. נראה ששחקני הגליל ינסו להפתיע את ברקוביץ, מאני וחבריהם, אך נראה, כי משימה זו תהיה קשה עבורם.

משחק מעניין צפוי בחולון, שם תתארח אליצור נתניה. הצופים מקווים, כי השחקן שחום העור, קני בניסטר, יפתור להם את הבעיות מתחת לסלים. אך מולם תשחק קבוצה חזקה, שתנסה לצאת מהר הגעש הצלוליתי עם נצחון.

קבוצת הפועל ירושלים מועמדת לזכות בנצחון ביתי מול קבוצת מכבי ר"ג. הירושלמים כבר הוכיחו שיהיה להם מה לומר השנה במשחקי הליגה. כל תוצאה פרט לנצחון ברור של הירושלמים תחשב להפתעה.

בעיר הכרמל תארח הפועל חיפה את הפועל ת"א. לארגי, מרסר וחבריהם פתחו את העונה היטב, למרות חסרונו של חיים זלוטיקמן הפצוע. מולם תשחק קבוצה מאוכזבת משני הפסדיה הביתיים בפתיחת העונה. חניכיו של רני בהנא ינסו במשחק לחימה לזכות בנצחונם הראשון העונה, אך העדרותו של יונתן דלול, המורחק, מקטינה את סיכוייהם להנחיל ל"אדומים" את הפסדם הראשון העונה.

במשחק הראשון בהיכל הספורט ביד אליהו תארח בית"ר ת"א את מכבי חיפה. נראה ששתי הקבוצות ינהלו משחק שקול וחריף. כל תוצאה במשחק זה לא תחשב להפתעה.

ביהוד תארח הפועל ר"ג את הפועל הפועל איתן/גבת. נראה ששחקני העמק לא יתקשו לזכות בנצחונם הראשון בליגה הלאומית, מול קבוצתו המפוררת של אברהם חמו.

בליגה הארצית

מחוז דרום: הפועל אשקלון – אליצור רמלה; הפועל גבעתיים – אליצור קרית אונו; אליצור ת"א – מכבי ירושלים; מכבי חולון – בית"ר ירושלים: מכבי ראשל"צ – אסא ת"א הפועל גנף – מכבי דרום ת"א.

מחוז צפון: מכבי חדרה – מכבי נתניה: הפועל עין דור – הפועל כנרת: הפועל מעה חיים – מכבי בת גלים: מכבי קרית מוצקין – הפועל גיר דוד/בית אלפא: מכבי כרמיאל – הפועל נהריה: הפועל עפולה/העמק – הפועל בן שמואל.

בליגה הלאומית לנשים בכדורסל

הפועל גלבוע – בני יהודה ת"א: הפועל גבעת חיים – הפועל ת"א: מכבי רמת חן – אס"א ירושלים: הפועל חיפה – אליצור ראשל"צ: מכבי ת"א – אליצור ת"א.

בניסטר הצטרף להפועל חולון

מאת משה בוק

יכולתה המאכזבת של הפועל חולון בפתיחת העונה, הביאה ללחץ את ראשי הקבוצה. הם החלו לחפש בקדחתנות שחקן ציר בעל שעור קומה, שיחליף את בריידלי, שאינו מסוגל לשוק היטב מתחת לסלים.

נודע, כי החולונים השיגו מימון כספי, שאיפשר להם להביא לארץ שחקן יקר כמו בניסטר. בשנתיים האחרונות שיחק בניסטר בקבוצת הניו־יורק ניקס. הוא מתנשא לגובה של 2.06 מ' ושמו יצא כשחקן ציר נוקשה ויעיל. בחולון מקווים כי בניסטר, בן ה – 26, יוציא את הקבוצה מהמשבר החריף אליו היא נקלעה.

ראשי הקבוצה מנסים כעת למצוא לבריידלי קבוצה. בינתיים הוא ימשיך להתאמן בחולון.

● ראשי קבוצת הפועל ת"א החליטו להסיע את חיים זלוטיקמן לגרמניה כדי לקבל חוות דעת מפרופסור שניידר. נודע שראשי הקבוצה עדיין מקווים שזלוטיקמן יחלים מפציעתו הקשה ללא ניתוח.

זאדה, שיפרה השיא ברובה

הקלעית גילה זאדה שיפרה באוסטריה את השיא הישראלי ברובה אויר כשצברה 384 נקודות. זהו שיפור של שלוש נקודות לשיא הקודם שהוחזק ע"י סמדר עציון. השיא נקבע במהלך תחרות בין־לאומית באוסטריה בה נטלו חלק שלוש מדינות.

תשמ"ו – ציוני דרך בספורט הישראלי

מאת ניסן פרידמן

בפרוס השנה החדשה, תשמ"ז, מבקש הוא שנסכם את השנה החולפת, תשמ"ו בספורט הישראלי. במבט לאחור בוזרנו בכמה מציוני הדרך של השנה, על הדבש ועל העוקץ שבה. למבינו חלק מהספורטאים הבולטים, שעשו את השנה בענפים אחרים.

כדורגל

שגריר ישראל בבלגיה

אין ספק כי השנה היוצאת תיזכר בתולדות של חובבי הכדורגל, כאחת השנים המתסכלות ביותר. מאז ההפסד הביתי לאוסטרליה (2:1) במוקדמות גביע העולם, שרוי הכדורגל הישראלי בהלם. העונה המזהירה של אלי אוחנה במכלן, רק הוסיפה טעם מר לכשלון. את משחקי מקסיקו ראו הבין־לאומיים שלנו מבעד למסך הקטן, כמו כל עם ישראל.

בליגה חל מהפך. לאחר שנתיים ירוקות בפיסגה, באה השלכה ונימה השלטון האדום של הפועל ת"א. ורביד שוויצר, משה סיני והמאמן גיולי לנדאו עשו זאת חמש דקות מסיום העונה על חשבון מכבי חיפה. בית"ר ירושלים "התמקה" שוב בגביע המדינה, לאחר נצחון על שמשון ת"א.

מכבי חיפה היתה בכותרות בפגרה. מלחמת אירמלי, מכירת רוני רוזנטל לפ.צ. ברוז' תמורת 270.000 דולר (!) ורכישת דניאל בריילובסקי, היהודי־ארגנטינאי, תמורת 300.000 דולר. היה זה שוב קיץ של סיפורים להוטים, שבסיומם נרכש גם מוסי איזניר ע"י הדרה ההולנדית, האילן בין דוד פיזנטי לפ.צ. קלן נותר קרע, אבי כהן, אודי מלמיליאן, אייל בגלייבטר ואלי אוחנה ייאלצו להמשיך לשחק במגרשי הבית.

הצלחתו הנפלאה של רוזנטל העלתה את קרנו של הכדורגל הישראלי. הוא הבקיע עד כה 8 שערים בברוז': 3 בליגה, 3 בגביע הבלגי ו־2 בגביע אירופה, אם כי קבוצתו "עפה" בסיבוב הראשון.

אתלטיקה קלה

קפיצה רחוקה מאד

בור הקפיצה למרחק הסב אליו את אור הזרקורים של "מלכת הספורט", האתלטיקה. שני השיאים הלאומיים נשברו השנה. בראשונה היתה זו סיגל גונן, בת 24 מאם לילד מראשון־לציון. היא זכתה לעצמה בתנופה עצומה. תחילה שברה את שיאה של מאיה בקיצור (6.27 מ') בס"מ בודד. אך כעבור זמן קצר נעצר רגליה בשל במרחק 6.46 מ'.

על רמי לברון בן ה־17 מרמת־השרון נמרה את ההלל עוד בשנים עברו. המתינו בקוצר רוח ליום בו ייתפף לשיאו ישראל. זה קרה השנה. השיא של צבי עמלי המחזיק לכך כ־14 שנה, לברון השוה את השיא, 7.53 מ', אך עוד עתידו לפניו.

השנה מלאו לאיגוד האתלטיקה יובל שנים. האירוע נחגג במפגש ותיקים מרגש במלון דמות־אביב ובאליפות ה־50 של ישראל, בה אמנם לא הצטיינו הישראלים, אך בלטה השתתפותם של 15 אורחים מחו"ל, בהם שני קופצי מוט ברמה עולמית.

כדורעף

בת ים עושה גלים

שנת תשמ"ו בכדורעף היתה שייכת להפועל בת־ים, שזכתה בדאבל, ויותר מכך למשפחת הרשקו. ענת ויעקב הרשקו זכו בתוארים עם קבוצותיהם הוסיפו גם קטרי הנבחרות הלאומיות.

השנה באו לידי ביטוי המעבר מהקיבוץ לעיר. כל ארבעת הראשונות בטבלה הלאומית היו קבוצות עירוניות: בת־ים, הפועל כפ"ס, קרית־אונו ואליצור ת"א. קרית־אונו הצעירה, הגיעה לימי הזהרת, הקפילה אף לגמר הגביע.

הטבלביסטית הגאה פתחה את העונה זה ב"רגל שמאל" כשהפסידה פעמיים ברציפות.

כדוריד

הים של ראשון

בענף הכדוריד זו היתה השנה של מכבי ראשון־לציון. הקבוצה עם יוסי אוסלנדר, יואב רדוקר, מישה יוסיפוביץ וחבריהם זכתה באליפות לאחר קרב עיקש ומרתק (2:3 במשחקים) מול הפועל ר"ג הצעירה והשאפתנית.

גם את גביע המדינה הניף קפטן מכבי ראשל"צ, אמיר פופקו, על חשבון צעירי ר"ג המאוכזבים. למעגל משחקי גביע אירופה לאלופות נכנסה הקבוצה ב"רגל ימין", כשגברה לפני ימים אחדים על טרייסט מאיטליה.

שחיה

טוב עשה שמגן

השחיה הישראלית טובעת. כך אמרו לאחר אליפות ישראל לשנת תשמ"ו שנערכה בבריכת מכון וינגייט והשמה שוחה בשיא עלובה, מתוך לקו פני היא. בין הבכירים בולט אמנם רמה גבוהה יותר, אך רק בבודדות הרע במיקומם.

הירושלמי הצעיר ערן גרומי משרד ציפיות. והוד דיים הוותיק חזר לעצמו. שגב פורת, המוותר מרשנה, השיג תוצאות נאות בארץ, אך כשל באליפות העולם בספרד.

היחיד שענה על הציפיות היה שחיין הגב המצטיין, איל שטינגן, שהתעלה על עצמו באליפות העולם ושבר שני שיאי לאום בשני המשחים צדים לגב.

טניס

[illegible]

הנצחון של ישראל מול שוויץ בגמר בית ב' של אירופה בגביע דייויס חתם את שנת תשמ"ו בספורט הישראלי. בערב החג נפתחים המשחק בנצחון ישראל 1:4. הכדור הלבן נחת בצלוחית הדבש וישראל העפילה לראשונה בתולדותיה לגמר העולמי בטניס.

שני הטניסאים שהובילו את ישראל להישג המרשים הם שלמה גליקשטיין הותיק ועמוס מנסדורף הצעיר. למרות שזכה באליפות ישראל שבע גליקשטיין מרודים במישור הבין־לאומי ורק בגביע דייויס הניף את דגל הלאום בגאון ובהצלחה מסורתית.

עמוס התקדם השנה בצורה מהירה ומעודדת ותתפעלות עד לסביבות המקום ה־70 בעולם. מבין הישראלים מדורג עמוס במקום הגבוה ביותר.

כדורסל

לבן על גבי שחור

הפועל ת"א עשתה כל מאמץ, הפועל חולון היתה קרובה יותר מתמיד, אליצור נתניה המפתיעה כמעט־כמעט עשתה זאת, אך שוב היתה זו עונה שיגרתית של מכבי ת"א.

חניכיו של צביקה שרף זכו באליפות המדינה בתום עונה קשה, ארוכה ומתישה. בחצי הגמר ניצחו בדרבי מסורתי. בגמר הלפו על פני גברסק, סימס וחבורת הירושלמים מנתניה. בגמר הגביע ניצח הנסיון של ברקוביץ את הרצון העז של אלימלך.

נבחרת ישראל ידעה שנה טובה. מקום שלישי במשחקים המוקדמים של אליפות אירופה בבלגיה היקנו לשרף וחבורתו הלאומית את הכרטיס לגמר האירופי. באליפות העולם בספרד השתתף גם ברקוביץ, אך את ההצגה גנבו שני הענקים, הארוכי לאסוף והבוסר לבן מרסר. 210 הס"מ שלו הוסיפו כה אויר מתחת לסלים ושינו לחלוטין את פני הנבחרת. בסיכום מקום 7 מצויין.

היתר להעלאת מחירי הסעת נוסעים בנסיעות מיוחדות לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו – 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה, התשמ"ו־1985, אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של הסעת נוסעים בנסיעות מיוחדות בשיעור של 10 אחוזים מעל המחיר הקבוע. בהיתר זה, "נסיעה מיוחדת" – כמשמעות "הסעה מיוחדת" ו"הסעת סיור" באכרות הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, השכרה והסעה מיוחדת), התשמ"א־1981

תחילתו של היתר זה מיום פרסום המודעה.

כ"א אלול התשמ"ו	גדעון פת	חיים קורפו
25 ספטמבר 1986	שר האוצר	שר התחבורה

הערה: אישור ההיתר מיום 25 בספטמבר, 1986.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מחוז תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה לאשר תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס. 7 / 03 / 345 – שכונה 17 ברהט.

עיקרי הוראותיה: הקצאת שטח לאזור מגורים הכולל 235 מגרשים לבניה פרטית, מבני ציבור, שטחים ציבוריים, פיתוח דרכים ומגרשי חניה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 408.045 דונם. גוש: 13 ב.ש. שכונה 17, ברהט.

אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט פרסומים מס. 3242 מיום 29.8.85 עמוד 3274.

התכנית האמורה בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

"מגן" קרן בנסיה וגמלה לקואופרציה ביצרנות התחבורה והשרותים אגודה שיתופית בע"מ
תל־אביב רח' הארבעה 24

הננו מודיעים בזאת
שהאסיפה השנתית של אגודתנו
תתקיים ביום רביעי 5.11.86 בשעה 10.00 בבוקר
במועדון הקואופרציה רח' הארבעה 24 תל־אביב.

סדר היום:

1. דברי פתיחה
2. בחירת יו"ר
3. דו"ח ההנהלה
4. דו"ח ועדת בקורת
5. דו"ח אקטואר
6. שינויים בתקנון
7. דברי חברים
8. אישור המאזן

באם לא יהיו נוכחים בשעה 10.00 באי כח במספר הדרוש בתקנון תדחה האסיפה בשעה באותו מקום.

בני אטלס
מנכ"ל הקרן

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
אגף בת אדם בהוראה

הודעה על משרות
פנויות לפיזיותרפיסטים

דרושים פיזיותרפיסטים מוסמכים לבית־ספר של החינוך המיוחד באזור תל־אביב. יועדפו מועמדים בעלי כישורים לניסיונות פדגוגיים. המעוניינים יפנו למחלקה לחינוך מיוחד במשרד החינוך והתרבות, רח' ממילא 20, ירושלים, טלפון 02־238423/4/5 בשעות 08.00–14.00.

הלוח הכללי

וילות ובתים
● [illegible] 03–221896, 03–221558 [illegible] (#3822)

דירות למכירה
● קבלת מודעות מ־8:00 – 21:00 אשראי עד 60 יום 03–727630 03–739297 לבעלי כרטיסי אשראי. (#3789)

הצעות עבודה
● "2000" דרושים למנקים/ות [illegible] 03–344459 (#3815)
● דרושים תלמידים לליסוס יהלומים [illegible] (#3802)
● באמסקה דרושה אישה לנהל משק בית [illegible] 03–5465530, 03–5465987 [illegible] (#3765)

מכוניות
● [illegible] 03–491677, 03–492482 [illegible] (#3831)
● [illegible] 1987 5 [illegible] 03–447924 (#3825)
● [illegible] 1986 [illegible] 1987 [illegible] 03–447926 (#3821)
● [illegible] 03–625718 [illegible] 03–839653 (#3820)
● [illegible] 11 1400 1983 [illegible] 26,000 03–767212, 03–650656 (#3811)
● [illegible] 03–768011–2 (#3809)
● [illegible] 1986 + 1987 [illegible] 848729 848444 (#3787)
● [illegible] 1600 [illegible] 1982 [illegible] 46,000 [illegible] (#3784)
● [illegible] 83 1300 [illegible] 03–838758 [illegible] 33,800 (#3760)
● [illegible] 82 1300 31,000 [illegible] 03–837974 [illegible] 03–738762 (#3767)
● [illegible] 5 1982 [illegible] 03–5520184 14,300 (#3761)
● [illegible] 1977 5 [illegible] 1600 03–6520208 (#3768)
● [illegible] 86 150 [illegible] 5,000 03–797784 (#3766)

[illegible]
● [illegible] 03–591772 (#3832)
● [illegible] 052–70873 [illegible] 12:00 (#3829)

● [illegible] 03–225918 (#3828)
● [illegible] 03–726867 (#3827)
● [illegible] 03–721701 (#3825)
● [illegible] 03–581770 (#3824)
● [illegible] 03–860969 (#3819)
● [illegible] 03–203683 (#3818)
● [illegible] 03–244459 (#3817)
● [illegible] (#3816)
● [illegible] 03–229954 (#3815)
● [illegible] 03–222071 (#3814)
● [illegible] 03–236733 (#3812)
● [illegible] 03–283655 (#3810)
● [illegible] 03–824006 (#3808)
● [illegible] 03–222719 (#3807)
● [illegible] 03–375833 (#3806)
● [illegible] 03–287740 (#3805)
● [illegible] 03–227910 (#3804)
● [illegible] 03–285919 (#3803)
● [illegible] (#3801)
● [illegible] (#3800)
● [illegible] 03–234596 (#3799)
● [illegible] 03–236527 (#3798)
● [illegible] 03–241437 (#3797)
● [illegible] 03–625431 (#3793)
● [illegible] 03–238685 (#3792)
● [illegible] 03–259028 (#3791)
● [illegible] 03–454713 (#3785)
● [illegible] 03–288618 (#3777)
● [illegible] 03–621461 (#3776)
● [illegible] 03–611196 (#3775)

[illegible]
● [illegible] 03–376468 (#3774)
● [illegible] 03–375349 (#3773)
● [illegible] 03–294463 (#3772)
● [illegible] 03–294464 (#3771)
● [illegible] 03–594835 (#3770)
● [illegible] 03–341633 (#3758)
● [illegible] 03–245068 (#3757)
● [illegible] 03–285237 (#3756)
● [illegible] 03–7515286 (#3755)
● [illegible] 03–738855 (#3753)
● [illegible] 03–372952 (#3752)
● [illegible] 03–786027 (#3751)

נקיון ואחזקה
● [illegible] 03–518379 (#3794)
● [illegible] 03–584802 (#3759)

צבעי אמבטיות
● [illegible] 852–78862 04–353454 (#3796)
● [illegible] 02–416621, 03–577116, 03–573668 (#3790)

[illegible]
● [illegible] (#3834)
● [illegible] (#3833)
● [illegible] (#3783)
● [illegible] (#3782)
● [illegible] (#3781)
● [illegible] (#3780)
● [illegible] (#3779)
● [illegible] (#3778)

שיעורים
● [illegible] 04–446823 03–753994 [illegible] (#3786)

הודעות
● [illegible] 03–767496 (#3826)

שוק המציאות
● [illegible] 03–247351 (#3788)

هكذا من الاصل

هكذا من الاحل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

בצבעים לא טבעיים

שחור ולבן בצבעים. כך, כנראה, אוהבים בארה"ב לראות את הסרטים הישנים והטובים

מאת אמיר רותם

הוספת צבע לסרטי הקולנוע היוותה אתגר גדול כבר לחלוצי האמנות השביעית. סרטים צבועים ביד הופיעו ב־1894 ואחר כך ביצירות מופת נודעות מתקופת הסרט האילם. „שוד הרכבת הגדול", „לידתה של אומה" ו„אי־סובלנות" של ד.וו. גריפית ו„פוטמקין" של אייזנשטיין הופצו בגירסאות שגוונו באופן ידני. אחר כך באה שיטת הטכניקולור המופלאה אך המורכבת וממשיכותיה הפשוטות יותר, והצבע בקולנוע היה לנורמה מחייבת. הבחירה בסרט מונוכרומטי היא היום אמנותית ובדרך כלל מטביעה על הסרט גם תווית כזו. התפתחות הצבע בטלוויזיה קילקלה סופית את טעמו של הצופה, הרואה בשילוב שחור/לבן צורה פרימיטיבית, אנכרוניסטית של ביטוי ויזואלי.

במחסני האולפנים ההוליוודיים הוותיקים רובצים אלפי סרטים שנוצרו בסרט צבע, המחכים לגאולתם בצורת קלטות וידאו או בשידורים טלוויזיוניים. זהו אחד ממקורות ההכנסה המרכזיים של האולפנים הדועכים היום. תדמיתם הנחותה של סרטי הש/ל (נמצא שקול טלוויזיוני משעמם נוטה לדלג לתחנה אחרת לנוכח סרט או סדרה בש/ל), העמידה בספק את רווחיותו של ענף ההפצה הזה. מה לעשות? שאלו בהוליווד בהיסטריה. בצבע את הסרטים, ענו לעצמם בקור רוח.

עיתון הקולנוע „וראייטי" מדווח על המצאתו של ראלף וייבגר, איש מחשבים אמריקאי, שתיכנן מערכת תוכנה היכולה להבחין בין גווני האפור בסרט ש/ל. לאחר שהמחשב מסיים את האנליזה מעביר מומחה מיוחד, „צבען" (ראה „פוסטרמדיה") על מסך המחשב וצובע את התמונה. בחירת הצבעים עצמם נתונה בידי מעצב אמנותי המנחש את הצבעים המקוריים של החיזיון שעל המסך לפני שנוער על גבי הסרט עיזור הצבעים.

הפוטנציאל הכלכלי של הרעיון החולני הזה מתחיל להתגלות רק כעת. גירסה „צבועה" של „גם ברחוב 34", סרט נשכח מ־1947, הוקרנה בטלוויזיה האמריקאית, וזכתה לצפיית השיא של 1985 בסרט קולנוע. בתוך כמה שבועות חתם ויינגר חוזים בשווי של למעלה מ־20 מיליון דולר, הכוללים צביעת מאות מסרטי המוחסנים של מ.ג.מ. (וכתם גם כל סרטי „האחים מרקס" שנעשו לפני 1948) ו־16 מסרטי שירלי טמפל ממחסני „פוקס". מה היה צבעה של „רוזבאד" של האזרח קיין, מה צבע שמלותיה של גרייס קלי ב„בצהרי יום" ומה היו צבעי התמיסות של הד"ר פרנקשטיין במעבדתו הידועה לשמצה? שאלות המנקרות בראשי צופי הקולנוע כבר עשרות בשנים יקבלו תשובה באמצעות השיטה המהפכנית.

אין ספק שכשמליים צבע את יצירותיו ידנית בסוף המאה הקודמת, עשה זאת מבחירה והוא שהחליט איזה צבעים יתוספו. אך מה על אותם יוצרים הסובבים עדיין בינינו, שיפגשו סרטים שיצרו לאחר הטיפול הממוחשב. „האם אתה מסוגל לדמיין את 'שדרות סנסט', 'מרכבת הדואר' או 'שנות חיינו היפות ביותר' בצבע, מוחלים על ידי אנשים המוכנים לטפוס עוד כמה פרוטות מהפצה חוזרת של הסרטים האלה?" שואל פרד זינמן, הבמאי האוסטרי־אמריקאי הוותיק („בצהרי יום", „מעתה ועד עולם", „ג'וליה") במכתב לנשיא גילדת הבמאים האמריקאית. זינמן קורא להגן על היצירות בחקיקת חוק פדראלי שיאסור פגיעה בהן. גם יו"ר המכון האמריקאי לקולנוע ג'ורג' סטיבנס הבן קרא לגילדת הבמאים „למנוע את הכתמת תולדות הקולנוע האמריקאי". סטיבנס מציין כי צביעת הסרטים היא „הערה גסה של זכויות היוצרים והוולגריזציה של העבודה המוגמרת". סטיבנס מביע חשש שיקום דור חדש „שלא יידע כיצד העולם נראה דרך עבודותיהם של גדולים כמו ג'ון פורד, ויליאם ויילר, אלפרד היצ'קוק או אורסון ולס, דמויות שעשו רבות להגדרת העשייה הקולנועית האמריקאית."

וודי אלן, שיצר בעשר השנים האחרונות כמה סרטים שצולמו בשחור לבן (בתוצאה מרהיבה), מגדיר את הרעיון „פעולה מכוערת, אנטי אמנותית המכוונת כנגד כבודו המקצועי של כל קולנוען." ג'ון יוסטון, שעשה בעצמו כמה נסיונות בתחום צילום צבע אמר שהוא „נדהם לנוכח הוולגריות של הרעיון כולו" אותו הוא מגדיר „חוצפה גדולה לא פחות מאשר הרעיון למלא את רישומיו של דה וינצ'י בצבעים בגווני עור".

ארבעה סרטים כבר נצבעו וצפויים להקרנה מוסכת מיליונים: „קמיל", „ינקי דודל דנדי", „ד"ר ג'קל ומר הייד" ו„המרד על הבאונטי", כולם סרטי מ.ג.מ. בעתיד אפשר לצפות לסרטי לורל והארדי, הלא הם „השמן והרזה" בצבעים וסדרת „אלפרד היצ'קוק מציג" הטלוויזיונית כרעגון צבעוני.

החברה של וינגר מבשרת שהשמיים הם רק תחנת ביניים בדרך הסרת הגבולות אל העושר. „דמיינו רק כמה סרטים נפלאים נעשו בש/ל" אומר וינגר והדולרים נוצצים בעיניו. ה„סייט אנד סאונד", בטאון מכון הקולנוע הבריטי, מזכיר גם את סדרת סרטי הכלב „רין טין טין" שעל פי פירסומי החברה „עוברים מבוך טכנולוגי של תכניות מחשב" בדרך לצבעוניות. כלבים, מזכירים הבריטים, הם עיוורי צבעים.

„חוצפה גדולה לא פחות מאשר הרעיון למלא את רישומיו של דה וינצ'י בצבעים בגווני עור", מגדיר הבמאי ג'ון יוסטון את רעיון צביעת הסרטים. ובכל זאת, בקרוב נוכל לדעת מה היה (אולי) גוון שפמו של לורל, השמן של הרזה

תערוכות חדשות במוזיאון ת"א

שתי תערוכות חדשות במוזיאון תל־אביב. האחת – מגמות באמנות המופשט המודרני – היא אוסף מייצג של רוב הזרמים במופשט הגיאומטרי מראשית המאה ה־20, ובמדויק החל מיצירותיו של **רודצ'נקו** ב־*1918* ועד שנות ה־*70* בארה"ב, באירופה ובישראל. בתערוכה מוצגים ציורים, תבליטים, פסלים ועבודות על נייר משל **ז'אן ארפ, ולאדימיר טאטלין, אנטואן פבזנר, אוגוסט הרבן, מאקס ביל, אולה ברטלינג, ריצ'ארד מורטנסן, ואסארלי, אגם, זנדק סיקורה, היינץ מאק, אלכסנדר ליברמן, רוי ליכטנשטיין, ג'ניפר בראטלט** ורבים אחרים. רוב העבודות הן מאוסף משולם ריקליס, מן האוסף הקבוע של המוזיאון. קרן תל־אביב לפיתוח תרמה את יצירתו החדשה של אגם „רבצג". ברחבת המוזיאון יוצג פסל חדש של **בוקי שוורץ** (השאלה מן החברה לפיתוח חוף ים המלח). אוצרי התערוכה הם מאירה יגיד, **מיכאל לוין ומארק שפס**. הפתיחה ביום ה' הקרוב.

התערוכה השניה מסכמת את עיקר עבודתו של הצלם והמורה **שמחה שירמן** בארבע השנים האחרונות, במהלכן הרבה לצלם את עיר הולדתו עכו. אוצר התערוכה הוא **מיכה בר־עם**. הפתיחה ב־16.10.

ג'ק למון בתרגום סימולטני

ההצגה **„מסע ארוך לתוך הלילה"**, בכיכובו של **ג'ק למון**, תועלה בארץ בתרגום סימולטני לעברית. התרגום יועבר באמצעות אוזניות אלחוט ויוגש על ידי צוות מתורגמנים מקצועי.

ההצגה תרד מבמות לונדון ב־4 באוקטובר ותוצג באולם „הבימה" בתל־אביב החל מ־17 בחודש. ההצגה תועלה 12 פעמים. ב־30 באוקטובר תעזוב הלהקה את הארץ בדרכה לניו־יורק, שם תועבר ההצגה על ידי רשת האנ.בי.סי. בשידור טלוויזיה מחוף אל חוף.

בשבוע שעבר ביקרו בהצגה ראש ממשלת בריטניה מארגרט תאצ'ר והנסיכה דיאנה. בקבלת הפנים שערכה תאצ'ר לצוות השחקנים, היא בירכה את ג'ק למון שעשה את הופעת הבכורה שלו על הבמה הבריטית ואמרה: „היתה זו הופעה מעולה ומהממת וכמה מרתק לראות שחקן שהתמחה בקומדיות מפגין משחק דרמטי ומשכנע ביותר".

לקראת שידור

מאת ישראל דליות

קול המוסיקה

יום ב' 7.10 – „מאולמי הקונצרטים שלנו" 20.05

שידור ישיר מקונצרט פתיחת העונה בתיאטרון ירושלים עם התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוח ליאור שמבדל הסולנית האלט מירה זקאי. ביצוע בכורה של „תרגש" לכלי קשת מאת מנחם זור, בן 40, חבר קיבוץ עין־יהב, תלמידו של אבל אהרליך. היצירה, ב־4 חלקים, תובנה בהיותו של המלחין ב„גלות" (בקנדה), בשליחות התנועה הקיבוצית. מפעמים בה רגשות של עצב, געגועים למולדת והשלמה אירונית.

במרכז הקונצרט – עיבודים קצרים ומהירים של המלחין האיטלקי בן זמננו לוצ'יאנו בריו, לשירי־עם מארצות שונות. בריו נטל מנגינות שאינן מהמורשת הלאומית שלו ומבלי לשנותן העניק להן צביון חדש כסגנונו האישי. הוא מצליח להקנות הרגשה כאילו האווירה והמרקם הצלילי בעיבודו נובעים מהשירים המקוריים עצמם.

לסיום – גירסה תזמורתית של רביעיית מיתרים בדו מינור מראשית שנות השישים מאת שוסטקוביץ' שבימים אלה מציינים 80 שנה להולדתו.

יום ד' 8.10 „דיוקנו של יוצר" 20.05

תבנית ראשונה מתוך ארבע על מרדכי סתר בן ה־70, מגדולי המלחינים הישראלים והשתתפותו. זו הפעם הראשונה שסתר נאות לספר על עצמו בראיון מוקלט. הערב הוא יעלה זכרונות על ילדותו ברוסיה ובתל־אביב הקטנה, על השתלמותו בצרפת (1932–37), אצל פול דיקא ונדיה בולאנז'ה ועל שובו ארצה. ישודרו לראשונה, בביצוע בכורה, שתי יצירות נעורים ש„נגנזו" בזמנו על ידי המלחין: שני פרלודים לפסנתר (בנגינת רני גודשלה) ו־4 „שירים בבלים" (מפי הסופרן גילה יורן).

סתר הוא חתן פרס ישראל (1965) עבור האורטוריה „תיקון חצות" בגרסאות קונצרטית ורדיופונית, לזמר בריטון, או סולו, מקהלות ותזמורת.

יום ד' 8.10 „משה ואהרון" – 21.08

מומלץ בזאת להאזין להקלטה החדשה המלאה של האופרה התנ"כית (הבלתי גמורה), מ־1932, מאת ארנולד שנברג, בניצוחו של גיאורג שולטי. במרכזה של יצירת המופת הגאונית באים לביטוי הניגודים באופיים של שני מנהיגי עם ישראל: משה – המייצג את הערכים הרוחניים, הנשגבים והבצורים ואהרן אחיו – המסמל את הערכים הגשמיים אריציים.

מוזיאון תל־אביב מארח הערב את תיאטרון התנועה של **רות זיו־אייל** בהופעה ראשונה בתל־אביב של **„החלון"**, המוגדרת כ„קומדיה אירוטית". זוהי עבודה ללא מלים הכוללת טכניקות ואיזכורים מעולם הקרקס בתוך תפאורה המעוצבת כמעין זירה. משתתפים: **גבי אלדור, דיתה אראל, לאשה רוזנברג, מרתה רייפלד־שור, חמד שולברג**. הופעה נוספת תתקיים במוזיאון ת"א ביום ה' הקרוב

אלאדין בגירסה עברית בחנוכה בסינרמה

המחזמר „אלאדין", המוצג בתיאטרון ווימבלדון בלונדון, יוצג בחנוכה באולם הסינרמה בתל־אביב בגירסה עברית בכיכובם של **רבקה מיכאלי, אריק לביא, יוזהר כהן** (אלאדין), **ששי קשת, דני בסן ודהלי חיים**. בתפקיד הנסיכה – **עופרה חזה** או **רבקה זוהר** (הבחירה הסופית תיעשה בימים הקרובים).

המחזמר המוצג בלונדון זו השנה העשירית, מדי חג המולד, יוצג בישראל בתרגומו העברי של **דן אלמגור**, בהשקעה של 300 אלף דולר. ישתתפו במחזמר 40 שחקנים ורקדנים ותזמורת בת 10 נגנים והוא יועלה 20 פעם.

המחזמר „אלאדין", המיועד לכל המשפחה, ומבוסס על האגדה הקלאסית מתוך סיפורי אלף לילה ולילה, זכה לעיבוד הומוריסטי של הבמאי **פול אליוט**, שיגיע לישראל יחד עם הכוריאוגרפית **קארול טוד** („הלו דולי", „המיקאדו", „אלביס", „פיטר פן"), מעצב התפאורה **ג'יימס בורד** ומנהל במה. המוסיקה נכתבה על ידי **גלן הייל**. מתיאטרון ווימבלדון יגיע לארץ גם ציוד רב הכולל תפאורות מרהיבות המתחלפות לאורך ההצגה 18 פעם ותלבושות ססגוניות.

שבחים לזמרי קאמרן באירופה

זמרי קאמרן שבו מסיבוב הופעות מוצלח בספרד ובגרמניה, שם זכו לשבחים רבים ממבקרי המוסיקה. במשך 24 ימי הסיור הופיעו הזמרים ב־31 קונצרטים, מהם שניים שצולמו על ידי הטלוויזיה הגרמנית ואחד ששודר בשידור ישיר על ידי רדיו פרנקפורט.

כותב ה„אלגמיינה צייטונג" הגרמני: „לא לחינם כוללים 'זמרי קאמרן' את המילה 'אמנים' בשמם. ההופעות הסולניות הנפלאות וגמישותו הדינמית של צליל המקהלה, הוכיחו מעבר לכל ספק כי מקהלה קאמרית זו, המונה 27 חברים, הינה אנסמבל הומוגני המורכב מסולנים מוכשרים... זמרי קאמרן גמישים דיים לשקף את פניה המוסיקליים של מדינת ישראל רבת התרבויות".

מחר יפתחו זמרי קאמרן במוזיאון תל־אביב את סדרת הקונצרטים שלהם לעונת 87/86 בתוכנית המוקדשת לשירים מחצי האי האיברי. קונצרטים נוספים יתקיימו ב־8.10 במוזיאון תל־אביב, בירושלים (18.10), בכפר סבא (11.10), בבאר שבע (15.10) ובחיפה (25.10).

יוצאים לאור

מאת מירי פז

מתחתית החבית

„מאזנים" בעריכת חיים פסח ואשר רייך, גליון 3. ספטמבר 1986. 72 עמ'.

לכאורה חוברת חולין, ששום נושא „חגיגי" לא מציין אותה ובחירת העורכים אקראית בחלקה, ובכל זאת חוברת זאת של „מאזנים" מהנה, מגוונת ורבת־עניין. זה מתחיל ב„ארוחת דגים", פרק מתוך רומן בכתובים של הדר שיק, שגיבוריו הם משולש אישה־בעל וספק־מאהב ערבי, והוא המקור ציפיות וסקרנות לרומן.

ברשימת ביקורת מחכימה מסתייג דן מירון מכרך תוספות „הטור השביעי" של אלתרמן שראה אור לא מכבר ב„הקיבוץ המאוחד". „עם כל ההערכה לשקדנותה של הוצאת הקיבוץ המאוחד ולמסירותו של מ. דורמן, *המטפח בהתמדה ובדעת את מורשת יצירת אלתרמן*" – כותב מירון – "מותר, דומני, להביע הסתייגות מן המבנה המסורבל הזה המעמיד לפנינו את שירי 'הטור השביעי' בשלושה נרבכים ענקיים, שכל אחד מהם מכיל חתך כרונולוגי שלם של פעולת המשורר במסגרת השירה העיתונאית. מבנה זה גורם לקורא קשיים וטרדות"... הטרדות, על פי מירון, הן בריון שהכרך מהכין בתגובתו של אלתרמן על שואת יהודי אירופה. כשם שנמצא מקום במהדורות הכתבים לכל שירי „רגעים", כך יכול להימצא מקום גם לכל ה„כחרים" הזיצגיים לכרכים ה„קאנוניים" לפי סידרם הכרונולוגי והוא שיאפשר מעקב רצוף אחרי שירי „העת והעתון" של אלתרמן. מעקב כזה הוא הטעם היחיד כמעט שניתן למצוא בכרך החדש, המורכב – מודה מירון – „משאריות, שירים שגורדו מתחתית החבית"... בניגוד להצהרת העורך מ. דורמן (במבוא לכרך) לפיה „בחירת השירים לא נעשתה על פי ההבחנה בין עדית לזיבורית" מפני שכל השירים טובים, טוען מירון ש„די לעיין בכרך שלפנינו כדי להיווכח, שטענה זו אין לה על מה שתסמוך. למעלה מזה, היא אף עושה עוול לבקורת ומבעיסה את דמותו כאדם בעל תחושה בוטחת לאיכות ספרותית.

אנטון שמאס ממשיך את סידרת הוויכוחים האידיאולוגיים שלו עם א.ב. יהושע ועם סמי מיכאל (סידרה מתמשכת גם בגליון זה המביא רשימה של יעל ליפן כתגובה לרשימתו של סמי מיכאל בגליון הקודם) ב„מלחמתי בטהגות אנשי הרוח", תשובה משותפת לבני־פלוגתו. „האפשרות היחידה לקיומה של מדינת ישראל, בגבולות הקו הירוק", כותב שמאס „כמדינה דמוקרטית לכל אזרחיה (ולא רק ליהודים) טמונה בכך שאפשר כיבנה של מדינת פלסטין (שתהיה שייכת לכל אזרחיה) מעבר השני של הקו הירוק, תבריז 'מדינת היהודים' על הקמתה של 'מדינת ישראל', ובמשבצת 'לאום' בתעודת הזהות שלי ושל סמי מיכאל ייכתב 'ישראלי'. זו כל התורה כולה. ומי שאינו חפץ בכך, שימשיך להגדיר את עצמו כ'יהודי' על פי הדת והעם והלאום, אבל שלא 'יקשקש' לי על מדינה דמוקרטית. נקודה".

המדור להשוואת תרגומי שירה מביא הפעם את שירו היפה של אנדרו מארוול, החבר במסדר הקרוי בטעות „המשוררים המטפיסיים", ל„גבירתו הסרבנית", בשני תרגומים שונים של שמעון זנדבק (מתוך האנתולוגיה שתירגם וערך „אהבת מקבילות" בהוצאת שוקן) ושל ה. בנימין (בנימין הרשובסקי בנימין הרשב). פרשנותו של ה. בנימין נוטה יותר אל האירוניה; זנדבק, שאינו מתעלם מן האירוניה, מכבד גם את הרומנטיקה. אצל זנדבק „אהבתי כצמח מתפתחת/ היתה לכלל אימפריה – אך בנחת./ היה לוקח לי מאה שנים/ לומר לך שבחי עין ופנים/ מאתיים להלל כל שד ושד/ שלושה רבוא לשאר"... אצל בנימין (שקרא לשיר „אל אישה המקוה") „צמחית חשקי, בלי הרסן,/ תגדל ממלכות, איטית מהן./ מאה שנים אקדיש לשתי עיניך/ מאה שנים לבהות ברקותיך/ מאתיים – להעריץ כל שד אבהר/ שלושים אלפי שנה לכל השאר...

בתחום הסיפורת מפרסם „מאזנים" סיפור קצר ושנון של אפריים סטן על כומר שהרה וילד בן, פרי מעלליו עם צעירה יהודיה שמצאה אצלו מחסה בדרום צרפת במלחמת העולם השניה. הכומר עלה לגדולה ונתמנה לבישוף, והילד „הלך בעקבות אמו שהיא אביו, וגם בעקבות אביו שהוא אמו – ונעשה פוליטיקאי".

נוהג נחמד הנהיגה מערכת „מאזנים" בהדפסת מחזות בסמיכות להעלאתם על הבמה, אך ספק אם יועיל להדפיס רק שתי תמונות מתוך מחזה. מה מנע הדפסת המחזה „השקיעה" מאת יצחק באבל בשלמותו בתרגומה של *ניל מירסקי למערכת פתרונים*. הרקע למחזה של באבל, והדברים על הבמאי יורי ליובימוב, מובאים בשיחה שערך עמו אפרים באוך. במונולוג משלו מספר הבמאי הרוסי הגולה איך השתוללו השלטונות בברה"מ סביב הצגת „פוגצ'וב" של סרגיי יסנין. הם הביאו ל„דיון" את שתי אחיותיו הקשישות של המשורר הרוסי הגדול ואמרו להן: אם לא תגידו שליובימוב סילף את אחיכן, תאבדו את הפנסיה. אחת האחיות התחילה לקלל את ליובימוב והשניה פרצה בבכי. היא צעקה על אחותה „אילו אחינו היה חי, היה מאשר ואת נבלה, בת־כלבה. אל תשמעו אותה. ההצגה יוצאת מכלל". כשהם ראו איזו שערוריה התפתחה בין האחיות ויתרו על כל „ההצגה" שלהם...

וזה רק מקצת מן המצאי בחוברת שיש בה גם שירים של דן פגיס, מאיה בז'רנו, אהרון לילם, גבריאלה אלישע, יוסי דיצני, יואב חייק, כרמלה פלי־רון, תזה רשינסקי, משה גנן וסיפורים של מרדכי רזן, קלין ברוצקום, דוד מלמד ורשימה של יצחק אורפז „עליסה ומלחמתה באיך" (קודם לקלטורן אירוני של הצליין הדילוגי).

„תערוכה היספנו־ישראלית" בטולדו

בולים

מאת אריה לינדנבאום

לבולאות היבט פירסומי רב ערך, אולי יותר ממה שרבים נוטים לחשוב. הרבה פעמים זכינו, באמצעות הבולאות, למוניטין עולמי וכבוד רב, גדול בהרבה מאשר, למשל, בענפי הספורט השונים. אין תערוכה עולמית בלי השתתפות ישראלית ויחסית מספר מדליות הזהב של הישראלים רב מאוד. יש במובן גם היבט פירסומי והסברתי שבמצבה והבעיה המיוחדים של מדינת ישראל, יש לו ערך רב.

הנה, בתבשרנו השבוע על קיומה של תערוכה חדשה בטולדו שבספרד, שנושאה – ספרד־ישראל בפילטליה. התערוכה תצויין בחותמת דואר מיוחדת שתופץ בכל העולם והיא מנורת ישראל, ביה"כ הנודע של טולידו והכתובת „תערוכת בולים היספנו־ישראלית".

ואם בספרד עסקינן, צריך להזכיר שהשנה כבר הוטבעו שם שתי חותמות רמב"ם ואחת לפסטיבל מוסיקה ספרדית (ספרדיתו) וקתה באמוה, וחותמת נוספת.

התערוכה בטולידו תיערך בימים 26־29 באוקטובר וכבר קיבלנו תדפיס ראשון של החותמת. (בדואר ישראל לא הצלחנו לקבל תדפיס חותמת לא רק שישה שבועות לפני האירוע אלא גם לא מעוך לאירוע). כפי הנראה, צפויים שם עוד פרסים פילטליים שיצביעו את האירוע.

אגב, נשיא העמותה הפילטלית של טולידו, רוברטו מרטין פריטה, סיים בימים אלה את ביקורו בישראל. ניהל כאן שיחות עם הנהלת השרות הבולאי והנהלת התאחדות הבולאים בקשר לתערוכה משותפת גדולה בטולדו בשנה הבאה.

גליון נתניה – יום אחד בלבד

גליון מזכרת לתערוכת „נתניה 86" שיופיע ב־19 באוקטובר 1986, יימכר ב־19 סניפי הדואר בארץ ביום ההופעה בלבד. בסניף הדואר שבתערוכה, בבית ספר בן־גוריון בנתניה, הוא יימכר בכל ימי התערוכה בין 19 ל־24 באוקטובר 1986.

סניפי הדואר שימכרו ביום ההופעה את גליון הבולים הם: ירושלים – הורדוס, יפו ואוניברסיטה ת"א – פינסקר 2; חיפה – רח' הנביאים, שד' הנשיא והנמל; אילת, אשקלון, באר־שבע, טבריה, נהריה, נתב"ג, נתניה – שני הסניפים ברח' הרצל; עכו, עפולה, קרית־שמונה ורחובות.

ביום הופעת הגליון תוטבע חותמת מיוחדת. בכל אחד מימי התערוכה תוטבע חותמת דואר שונה.

חותמת בן־גוריון – בדואר מקוה־ישראל

ביום הופעת בול בן־גוריון בערך נקוב של 1 ש"ח, תוטבע חותמת דואר עם פקסימיליה של ב.ג. חותמת זאת תוטבע רק בסניף הדואר בבית מקוה־ישראל בתל־אביב. אספנים המעוניינים בחותמת הנ"ל מתבקשים להמציא מעטפותיהם המבוילות לסניף הנ"ל.

החותמת תוטבע גם ללא בול בן־גוריון, אך ללא ההוכנה המציינת יום ראשון להופעת הבול.

הנסיך בצילינדר

באיי וירג'יניה הבריטיים הופיעו 4 בולים לכבוד הנישואים של הנסיך אנדרו עם שרה פרגוסון, כשהכלה מופיעה בשלושה מהם ואילו החתן רק בשניים. (2 בולים עם דיוקן שרה, אחד עם תמונת הזוג ואחד עם תמונת החתן בלבד). בבול גדיר זה, מופיע אנדריו בצילינדר)

גולית בארה"ב

בארה"ב יש מקום בשם „גוליאד" ושם תוטבע בחודש הבא חותמת מיוחדת לכבוד אירוע היסטורי והשם גוליאד GOLIAD מוזכר בה פעמיים. בחותמת מוצג תותח וכתוב „תפיסת גוליאד".

מי שהפנה את תשומת לבנו לחותמת בשאלה אם הכוונה לגולית הגיבור התנכ"י, התשובה שלילית, שכן גולית כותבים באנגלית ב־TH ולא ב־D כפי שזה מופיע בחותמת.

קטלוג בולי ארה"ב

דואר ארה"ב פירסם קטלוג בולי דואר בן 300 עמוד, הסוקר את כל בולי ארה"ב בצבעם המקורי. הקטלוג מתחיל בבולי 1847 (בנימין פרנקלין וג'ורג' וואשינגטון) ומסיים בבולי 1986. מחירו של הקטלוג – 5 דולר.

קק"ל תגביר פיתוח הנגב

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

בישיבת הדירקטוריון של קק"ל שנערכה בשבוע שעבר בירושלים הוחלט על הגברת המאמצים לפיתוח הנגב בשיתוף עם הסוכנות היהודית ומשרדי הממשלה. בין התוכניות: הקמת עשרות אגמים ומכרים לאגירת מי גשמים והרחבת מאגר מי התהום, חיבור בקעת עוזי השטחים החקלאיים אל ישובי גוש יתיר, פריצת דרך עין יהב-שדה בוקר, פריצת דרך מעלה שחרות ליוטבתה והרחבת פעולות לפיתוח מקורות תיירותיים לתעסוקה.

הוצת בניין מועצת דלית אל כרמל

מאת מוסבאח הלבי, סופר "דבר"

אלמונים הציתו אתמול את בניין המועצה המקומית בדלית אל כרמל. נשרפו רוב המסמכים הקשורים בניהול החשבונות ובגבייה מתושבים, הריהוט והציוד שהיה בחדרי הנהלת החשבונות ומחלקת הגבייה.

מפקד משטרת חיפה, תנ"צ יעקב חביב מינה ועדת חקירה משטרתית בראשות רב-פקד מוצפיי, שהחלה בעבודתה בגביית עדות מראש המועצה שייח' נואף חלבי, ממזכיר ומבצוות העובדים. היום יחקרו אחרים מחברי המועצה.

נשלחו רוב ציוני הבגרות

יותר מ-95 אחוז מן הציונים הסופיים של בחינות הבגרות שנערכו ביוני 1986 הופקו על ידי האגף למיכון והמחלקה לבחינות במשרד החינוך ונשלחו בימים אלה לבתי הספר. זו פעם ראשונה מזה שנים רבות שהמשרד הצליח להנפיק את הציונים זמן כה קצר אחרי הבחינות.

התייעלות זו התאפשרה בעקבות הטיפול בנושא של השר יצחק נבון. השר הקים שני צוותי מומחים לתחומים הפדגוגי והמנהלי, ושניהם המליצו על שינויים מרחיקי-לכת בענין בחינות הבגרות והלקם יושם בחודשים האחרונים.

במשרד מקווים כי בתוך שבועות אחדים יתחיל המשרד לשלוח לבתי הספר גם את תעודות הבגרות עצמן.

חוה יערי בחקירה נגדית

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

סניגורה של אביבה גרנות, עו"ד נתן קנת יתחיל היום בחקירתה הנגדית של חוה יערי. אחרי כן תתחיל התובעת, עו"ד פנינה דבורין, לחקור אותה. חקירתה תימשך יומיים רצופים.

הבנקים מעכבים צעדי ייעול עד אחרי החגים

מאת יואב יצחק, סופר "דבר" לענייניים פיננסיים

הבנקים הגדולים (לאומי, דיסקונט והפועלים) ישהו את תוכניתם לפטר עובדים ולסגור סניפים עד אחרי החגים. הבנה ברוח זו הולכת ומושגת בין וועדי העובדים בבנקים להנהלות.

הירידה ברווחיות הבנקים המסחריים העלתה מחדש במלוא חריפותה את דרישת המפקחת על הבנקים, גליה מאור, שהורתה לבנקים עוד בתחילת השנה לצמצם כ-10 אחוזים מסניפיהם. הנהלות הבנקים אומנם סגרו סניפים אחדים, אולם הצמצום "הסיטונאי" והפיטורים הנדרשים, עוכבו עד לאחר פרסום הדו"חות הכספיים החצי-שנתיים, שהצביעו כאמור על ירידה חדה ברווחים.

נודע, כי בשיחות שהיו בין ראשי בנק ישראל והנהלות הבנקים, תלו ראשי בנק ישראל את קולר האשמה לדו"חות המאכזבים בראשי הבנקים, על שלא מיהרו לבצע את הוראות המפקחת על הבנקים. עתה, לטענתם, לאור היציבות שהושגה במשק והרגיעה היחסית ביחסי העבודה, יקשה על הבנקים לבצע את הוראות בנק ישראל.

ועדי העובדים של בנק לאומי ובנק דיסקונט מתכוונים לנהל מאבק משותף להדיפת דרישותיהם של הנהלות הבנקים. ועד העובדים של בנק לאומי הזה לפני ימים אחדים במערכה ציבורית, ובעלון שהפיץ חשף את שכרם הגבוה של מנהלי בנק לאומי.

הקבלן דוד אפל חשוד בשימוש במסמך מזוייף

(ע). – הקבלן דוד אפל הובא ביום ששי לבית משפט השלום בתל-אביב כחשוד שעשה שימוש ביודעין במסמך מזוייף, בקשר להלוואה בסכום של 50 מיליון שקלים ישנים ב-1983.

מפקח המשטרה, אורי אילש, טען בפני שופט השלום אלעזר כהן, כי אפל הוא קבלן ושותף בחברת שלום גביש ששמה כיום "אדירים". באוקטובר 1983, טען בא כוח המשטרה, ביקש החשוד מפתנוך הכספים שמואל עטיר שישיג בשבילו הלוואה של 50 מיליון שקל.

כביטחון להלוואה זו, הציג אפל צ'ק נגדי של חברתו, בתוספת מכתב התחייבות על סניף בנק מזרחי בהרצליה. מכתב התחייבות זה הוציא עבורו מנהל הסניף דאז, שמשון בורית, שלא כדין וללא סמכות, טען החוקר.

עוד טען המפקח אילש, כי מקור הכסף היה "משקי האיחוד" והעסקה נעשתה בתיווכו של דוד בלאס שקיבל את ההתחייבות שהוצאה שלא כדין ושהיה ערב לעסקה.

בא כוח המשטרה אמר, כי אין התנגדות לשחרור החשוד בערבות, אך ביקש ערבות בטוחה להבטחת התייצבותו של החשוד לחקירה.

בא כוחו של החשוד, עו"ד א. רבלין, טען כי לא היה כל נימוק להחשיד את שולחו, מאחר שלא עשה שימוש במסמך מזוייף אלא במסמך תוקף, בחתימת מנהל סניף בנק מורשה חתימה. הוא גם הזכיר כי מרשו קיבל הלוואה קצרת-מועד שאותה פרע. עוד אמר כי מרשו מתנגד שיקשרו את שמו באיזושהי דרך ל"פרשת בלאס".

השופט כהן החליט לשחרר את החשוד בערבות והודיע כי יתן החלטתו בבקשה השבוע.

תחנת ממסר חדישה פתרה בעיות קליטה בחוף ים המלח

מאת יקיר צור סופר "דבר"

תחנת ממסר משוכללת שהוקמה באחרונה בידי חברת "בזק" על פסגת המצדה פתרה את בעיות הקליטה בחוף ים המלח. התחנה ושתי האנטנות שלה שהוקמו בשיתוף פעולה עם רשות הגנים הלאומית נסתרות מן העין ואינן פוגעות בנוף.

התחנה החדשה פתרה בעייה רבת שנים של קליטת שידורי הטלוויזיה באיזור שבין סדום, עין גדי וקליה. שתי האנטנות קולטות את השידור מעיד ומעבירות אותו באמצעות כבל של צומת תקשורת שהותקן ליד תחנת הרכבל התחתונה. העברת הכבל הצריכה מבצע הנדסי מסובך שנמשך בשלושה שבועות.

ערב ראש השנה ביקר ראש עיריית תל-אביב-יפו, שלמה להט אצל חסידי אומות עולם הגרים בעיר כדי לברכם לשנה החדשה. כאן – אם מריה רולירד שפרטה לכבודו על פסנתר. באמצע פנחס להב, מנהל שירותי העירייה (צילום: כפיר מאיר – יפפא)

נמשך נגע התגרות והסכינים בטבריה: צעיר נפצע קשה

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

מכת הקטטות בין צעירים, תוך שליפות סכינים, ממשיכה להשתולל בטבריה ובשבועיים האחרונים ארעו חמישה מקרים כאלה שבמהלכם נפצעו חמישה צעירים, חלקם באורח בינוני וקשה.

בליל שבת נפצע צעיר בן 20 מבית שאן כאשר אבן פגעה בראשו במהלך קטטה בטבריה. הצעיר הובהל לבית החולים "פוריה" משם נמסר כי מצבו קשה, אך אין נשקפת סכנה לחייו. תקרית זו החלה כאשר ארבעה צעירים תושבי בית-שאן והסביבה הגיעו לטבריה ותוך דקות ספורות היו בגילופין לאחר ששתו כמות גדולה של בירה ואלכוהול. הארבעה החלו להתאנות לשתי צעירות העובדות במסעדה בעיר. כאשר גילו הצעירות התנגדות, שלף אחד הצעירים סכין ואיים עליהן. חברו נטל אבן וכשהוא שיכור זרק אותה לעבר אחת הבנות, אלא שהאבן פגעה בעוצמה רבה בראשו של חברו שהובהל, כאמור, לבית החולים. שלושת הצעירים האחרים נעצרו על-ידי המשטרה.

חייל נדקר במועדון

(ע). – חייל בן 21 מנהריה נדקר בגבו בסכין בעת ביקור במועדון "המרתף" בעיר בעקב ראש השנה. מיד לאחר שנדקר פרצה במקום מהומה ורבים מהנוכחים נמלטו. אמבולנס שהוזעק למועדון, העביר את הפצוע לבית החולים הממשלתי בנהריה. נמסר שמצבו אינו מעורר דאגה.

שלושה מבאי המועדון נעצרו כחשודים במעשה וצפויים מעצרים נוספים.

תחרות פרועה בהשתלטות על אדמות מדינה ליד מטולה

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

עשרות חקלאים ממטולה פלשו, בניגוד לחוק, לאדמות השייכות למנהל מקרקעי ישראל, עיבדו אותן ונטעו בהן עצים. תופעת ההשתלטות על אדמות מדינה גברה בתקופה האחרונה וחקלאים רבים מעבדים אדמות אלו ביום ובלילה במטרה לקבוע עובדות בשטח.

התופעה החלה, לאחר שחקלאים מהמשפחות הוותיקות במטולה החלו לעבד קרקעות מתוך קרקעות המינהל שלא היו בשימוש סמוך למושבה. כתוצאה מכך לא קבלו משפחות צעירות את מלוא מכסת הקרקע שלהן, 30 דונם, והן נאלצות להסתפק בכשישה דונם בממוצע למשפחה. כתוצאה מכך נאלצות כ-60 משפחות חקלאיות צעירות במושבה לעסוק גם בעבודות חוץ מחקלאות.

לדברי מזכיר האגודה החקלאית במטולה, אשר גרינברג, החלו גם משפחות צעירות להשתלט באחרונה על קרקעות לא להן מחשש שמא יותרו ללא קרקע. כתוצאה מכך מתחוללת תחרות פרועה של השתלטות על אדמות מינהל בין ותיקים לצעירים במטולה.

יצויין כי עד כה השתלטו ותיקי מטולה על כמה מאות דונם אדמות מינהל ונגד כ-30 משפחות כבר הוגשו תביעות לפנות את השטחים מטעם המינהל. התביעות יתבררו בקרוב בבית משפט השלום בצפת.

הנוסעים הסכימו ל"מצור" על עצמם בגלל החג

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

כ-500 נוסעים, רובם ישראלים, שהגיעו אתמול בבוקר לנמל חיפה באניות "פלומה" ו"רגינה" עוכבו בהן ולא הורשו לרדת לחוף בגלל חג ראש השנה. 800 תיירים שבאו באותן האניות ולא היו חייבים בביקורת גבולות ומכס, יצאו במאורגן באוטובוסים לירושלים והם עמדו להפליג באניות אלה, בהתאם ללוח הזמנים הרגיל, הלילה, בדרכם לקפריסין ונמלי יוון.

יצויין שכל שבוע, בימי ראשון, מגיעות לנמל חיפה שלוש אניות נוסעים עם תיירים, הבאים לשהות קצרה ועורכים סיור בירושלים ובן נוסעים רגילים, ברובם כלל ישראלים. למוכרי האניות בארץ ידועים לוח חגי ישראל והעובדה שבימי חג ושבת אין שירותי נמל כגון ביקורת מכס וגבולות.

בשבוע האחרון בקשו שלושת הסוכנים הישראליים של שלוש אניות נוסעים המפליגות בקו לחיפה לקבל את השירותים כרגיל למרות שאתמול היה יום חג. מנהלת הנמל הודיעה אותם שהשירותים לא יינתנו ואף התנתה את הסוכנים על מכתב מתאים המחייב אותם להודיע על כך לנוסעי האניות. אחד הסוכנים (חברת כספי) ויתר באה של האניה "סול פרינס" להיום, למרות שהדבר היה כרוך באובדן הסעות של תיירים. שני הסוכנים האחרים לא מנעו בואן של שתי האניות וכתוצאה מכך נאלצו הנוסעים להמתין בהן עד צאת החג.

בשיחות עם הנוסעים הובהר שהם אומנם הוזהרו, בעלותם על האניות, שהירידה מהן תהיה עם צאת החג. מסיבה זו התנהגו בשקט וקיבלו ברוח טובה את העיכוב.

עובד מע"צ שהורשע נענש בהפחתת הגמלה שלו

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

בית הדין למשמעת של נציבות שירות המדינה הורה לפגוע בקצבת הגמלאות של עובד שהורשע בעבירות פליליות בבית משפט מחוזי ולהפחית קצבת הגימלאות שלו ובהורדתו בדרגה.

המדובר בקצין ביטחון במחלקה לעבודות ציבוריות, שהורשע בבית משפט מחוזי בעבירות של בקשה ולקיחת שוחד, ונידון לתשעה חודשי מאסר בפועל ולקנס כספי בסך 25,000 שקל. בסיום ריצוי העונש פרש האשם לגמלאות אך קיצבתו עוכבה. הוא הועמד לדין משמעתי לאחר פרישתו והורשע בעבירות שיש עימן קלון, בהסתמך על הרשעתו בבית המשפט המחוזי.

"רוב עיתוני התלמידים מתכנים לסתימת פה"

[illegible]

מת עמוס לנדמן

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

עמוס לנדמן, מנהלו העברי הראשון של נמל חיפה, מת ביום ששי בחיפה בגיל 82.

נולד בבירות ב-1904, רכש שם השכלה גבוהה ושימש אחר כך מרצה למתימטיקה ואיש סגל בכיר של האוניברסיטה האמריקאית בבירות עד שנתבקש על ידי המוסדות הציוניים לבוא לארץ ב-1937. הוא נתמנה כמזכיר כללי של "סולל בונה" וזמן קצר לפני הפינוי הבריטי הוא לעבוד בנמל חיפה לצד המנהל הבריטי וללמוד את הנושא.

לנדמן עבר כמנהל הנמל 20 שנה ואחר כך שימש יועץ רשות הנמלים. הוא השאיר אשה, שני ילדים וארבעה נכדים.

על הפיטורים נמסר ערב החג

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר"

עשרות מעובדי מוסך "בית שאן-הרוד" שהנהלתו החליטה על סגירתו בסוף החודש, קיבלו לבתיהם, ערב ראש השנה, מכתבי פיטורים. נשות העובדים, שנדהמו מהמעשה, טלפנו אל בעליהן ובתגובה הם התרימו במאורגן את מפגש הרמת הכוסית עם ההנהלה.

שאול חסאב, מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי עפולה אמר במוצאי החג ל"דבר" שהיום תיפגש נציגות העובדים עם הנהלת הקואופרטיב בבטרה למנוע את סגירת המוסך ולחפש דרך להבראה או המשך חלקי של פעילותו. יוסף פרג, מנהל המוסך, אמר אמש ל"דבר" שעל אף שהעובדים יודעים מזה יותר משבוע על החלטת הסגירה, חיפשה ההנהלה דרך למנוע את שליחת המכתבים ערב החג, אך לצערו לא נמצאה דרך שגם לא תחייב את ההנהלה בתשלום משכורות של חודש נוסף. "עם זאת עלי לומר, שאין זמן יותר מתאים לחשבון נפש מאשר ערב ראש השנה. חלק גדול מעובדי המוסך חייבים בחשבון נפש שכזה: הם כרתו במו ידיהם את הענף שפרנס אותם בכבוד במשך שנים".

נבחרו נציגי מחוז חיפה ללשכה

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

חברי מפלגת העבודה בקריית חיים, שהקימו באחרונה פורום של "מבריגנר", החליטו בפגישתם האחרונה להמליץ על רב גורשקל, מזכיר מפלגת העבודה במחוז חיפה, על זאב קשלוביץ, מזכירת נעמ"ת בעיר, ועל ישראל סביון, בציג הצעירים והדור ההמשך, כנציגי מחוז חיפה ללשכת מפלגת העבודה.

פרסי יצירה יוענקו היום

(עש"ת). – עשרה סופרים, משוררים ומחזאים יקבלו היום ב-5 בבית הסופר בתל-אביב מלגות יצירה לשנה, המוענקות להם מקרן ראש הממשלה לוי אשכול לפרסי יצירה. ישאו דברים ראש הממשלה שמעון פרס, סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון וכן יו"ר חבר הנאמנים של הקרן אהרון ידלין.

עשרת הזוכים הם: מאיה בז'ראנו, יוסף בר-יוסף, משה דור, אבא קובנר, יורם קניוק, בנימין גלאי, דן שבים, יהודית כפרי, ראובן מירן ויוסף שרון.

אזכרה לחללי איסטנבול היום

(עש"ת). – יום ה-30 לרצח 22 מתפללי בית הכנסת "נוה שלום" באיסטנבול, יצויין היום שבו חל צום גדליה.

אזכרה ממלכתית תיערך היום אחר הצהריים במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון בבית הכנסת "ריקנאטי" ברחוב ברסקי בתל-אביב.

תערוכה על ב.ג. תוצג ממחר

(עש"ת). – תערוכה בנושא "בן גוריון כראש ממשלה ושר ביטחון" לציון 100 שנה להולדתו תיפתח מחר ב-5 בטרקלין תיאטרון ירושלים.

בתערוכה, שערכו מרכז ההסברה ולשכת העיתונות הממשלתית, כ-120 תמונות, בחלן מתוך ארכיון לשכת העיתונות ומיעוטן מאוספים פרטיים ומארכיוני ההסתדרות הציונית.

שנה טובה עם אבוקדו

קח פרי ותהיה לי בריא!

זני אטינגר ופוארטה במחיר מומלץ לצרכן עד 2.70 ש"ח לק"ג.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
המכון היהודי-ערבי
בית-ברל

المعهد اليهودي - العربي التابع
للهستدروت - بيت بيرل

טלפון: 052-450561

הטור החודשי

הנהלת המכון נפגשה עם נשיא המדינה

ביום 4.9.86 נתקבלה משלחת מטעם המכון על ידי נשיא המדינה בהרכב יו"ר המכון הח' נתן אלמוזלינו וחברי ההנהלה: מוחמד ע'נאים, יעקב כהן ועומר מצאלחה. המשלחת הגישה לנשיא את שלושת גליונות "מפגש" – הבטאון הספרותי בערבית ובעברית וכמו כן ציור מתוך הציורים שנבחרו כטובים ביותר מקרב 550 ציורים של תלמידים יהודים וערבים שהשתתפו בתחרות הציור בנושא השלום.

הנשיא בטא את הערכתו לפעולת המכון, הבטיח לערוך ביקור במכון, ונהל עם המשלחת שיחה על הדרכים לחיזוק והעמקת דו-הקיום בישראל.

שיתוף פעולה עם מועצת פועלי חדרה

תערוכה של ציורים נבחרים מהנ"ל הוצגה באולם הכניסה של הועד הפועל של ההסתדרות ובתחילת אוקטובר תועבר לאולם הכניסה של מועצת פועלי חדרה.

הנהלת המכון ביקרה במועצת פועלי חדרה ונפגשה עם מזכיר המועצה הח' שלמה צור וג'אלב מגאדלה, מרכז הישובים הערבים המצויים בתחום המועצה. נערך דיון על שיתוף פעולה בין המכון לבין המועצה במסגרת כפרי המשולש הצפוני והעיר חדרה. הותוו קווי פעולה ונבחרה ועדת היגוי משותפת לביצוע השיתוף.

ביום 17.9.86 נערכה ישיבת הנהלה מורחבת בה מסר היו"ר דו"ח על פעולות המכון והותווה קווי פעולה לעתיד. מנהל המכון הח' יעקב כהן השלים את הדו"ח ולאחר מכן השתתפו בדיון הח"ה: גדעון בן-ישראל, יוסף קרא, יוסף אליהו, שלמה צור – מזכיר מועצת פועלי חדרה, ציון צאלה – מזכיר מועצת פועלי פתח-תקוה, ראובן קצב ומשה עמירב – מרכז פעולות ההסתדרות בבית-ברל.

בישיבה הנ"ל נדונה הצעה להוצאת ירחון לצעירים על ידי המכון ויתקיים המשך לסיכום הנ"ל.

בהתאם להצעת יו"ר המכון ינתנו 2 מלגות לסטודנטים יהודים על שם המנוח סיף אלדין זועבי, ששימש חבר כנסת במשך שנים רבות וראש עיריית נצרת, ופעל רבות להעמקת השיתוף בין יהודים וערבים.

שתי מלגות נוספות ינתנו על שם ראובן ברקת ז"ל שכהן כיו"ר הכנסת, חבר הועדה המרכזית ויו"ר המח' הערבית בהסתדרות.

הקמת שלוחות למכון

הנהלת המכון החליטה לבזר את פעילותו על ידי הקמת שלוחה במועצת פועלי עכו למחוז הגליל המערבי ושלוחה במועצת פועלי נצרת למחוז נצרת והעמקים. ההנהלה ביקרה בשני המחוזות והוקמו הנהלות איזוריות שהוזמנה והתבצעה פעולות משותפות עם המכון.

פתיחת השלוחה בעכו נערכה ביום 28.8.86 בכנס במועצת פועלי עכו, בהשתתפות גדעון בן-ישראל – יו"ר האגף לאירגון, מזכיר מועצת פועלי עכו – יהושוע כץ, חבר הועדה המרכזית מאיר מצאלחה, מנהל המכון יעקב כהן, ח"כ אמנון לין ויו"ר השילוב האיזורי בגליל דוד קורן.

הדוברים בכנס שיבחו ועודדו מפגשים בין יהודים וערבים ופעולות משותפות המבוצעות על ידי המכון, גינו את הרוח הגזענית בין יהודים וערבים ומתחו ביקורת על המשתמשים בנושא איזור 9 כנושא להסתה ולעשיית רווחים פוליטיים.

ימי עיון לפועלי השטחים

בחודש אוגוסט נערכו 3 ימי עיון ל-120 פועלים ערבים מהשטחים ששמעו הרצאות על ההסתדרות ועל זכויותיהם המקצועיות ובקרו בקיבוץ ניר-אליהו.

תוכניות לחודש אוקטובר

– גליון מס' 4 של "מפגש" יופיע בראשית החודש.
– חגיגת – "סוכות" לחברים יהודים וערבים תערך ביום 21.10.86 בסוכה שתוקם בבית ברל.
– סמפוזיון על בעיות החינוך במגזר הערבי יערך בחודש אוקטובר בהשתתפות חבר הכנסת עבדל והאב דראושה, מנכ"ל משרד החינוך, נציג המועצות המקומיות הערביות ונציגי מורים והסתדרות המורים בישראל.
– בישיבת הנהלת המכון הספיד יו"ר המכון הח' נתן אלמוזלינו את הח' יוסף כמיס – סגן יו"ר מועצת המכון, הוחלט להוציא לזכרו של הח' כמיס חוברת על פעלו.

אנו מודיעים בצער על מות חברנו

ידידיה פלומנבום

הלוויה בשעה 3 אחה"צ בבית הקברות ברמת רחל.

המשפחה
ובית רמת רחל

לחברנו יצחק בדנר

אתך באבלך במות אביך

יונה ז"ל

בית "דבר"

ליעל רפאלי

אתך בצערך במות

אביך ז"ל

בית נוה ים

בצער רב הננו מודיעים על פטירתה של

חוה ליפשיץ

הלוויה תתקיים היום, יום ב' ג' תשרי 6.10.86 בבית העלמין בחולון בשעה 1.30. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים מבית המנוחה שד' יוצ"ר 9 בתל-אביב בשעה 12.30.

בעלה: יוסף ליפשיץ
בתה וחתנה: שרה ויאיר פרנקל
בנה וכלתה: אדלור וג'ואן ליפשיץ
נכדיה: ורדה ורפי מן
עזרה פרנקל
אלן ולורי ליפשיץ
נינים: ביצן ויובל מן

ליצחק בדנר

אתך באבלך
על מות

אביך

חבריך
ב"דבר אחר"

על אבינו וסבנו האהוב

יונה בדנר

ממייסדי כפר יהושע שהלך לעולמו

אבלים: רחל וצבי אגמון וב"ב
מירה ויוריק אבנימלך וב"ב
יצחק ונועה בדנר וב"ב
ובית כפר יהושע

הלוויה היום, יום ב' ג' בתשרי תשמ"ז 6.10.86 ב-15.30 בכפר יהושע

התנועה הקיבוצית המאוחדת
הוועדה הרעיונית-פוליטית

לידיעת נציגי התק"ם במרכז מפלגת העבודה

ביום רביעי ה-8.10.86 בשעה 12.30 יתקיים באולם הרצפלד בבית המרכז החקלאי **מפגש לקראת מרכז מפלגת העבודה.**

ישיבת מרכז המפלגה תתקיים באותו יום בשעה 15.00 באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל-אביב – ובה תבחר לשכת המפלגה.

כמועמדי התק"ם ללשכת המפלגה נבחרו:
צבי בן משה (צבילי), אלי גולדשמידט, אהרון דגן ותמי שלוי. נא לדייק!

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו בשיבה טובה
של בעלי, אבינו וסבנו היקר

חיים איזנברג ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום שני, ג' בתשרי תשמ"ז 6.10.86
בשעה 12.30 בצהריים בבית העלמין בכפר סמיר חיפה.
אוטובוס ייצא בשעה 12.00 מרחוב הס 21 חיפה, ליד בית המנות.

המשפחה המתאבלת

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתו של חברנו לעבודה (בבמלאות)

נויברגר פישל ז"ל

תנחומינו למשפחה האבלה.

תנובה
סניף מחוזי ת"א, ועד המשמורתיים
ההנהלה והעובדים ועד השמשורתיים